

Grupa Kapitałowa
Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń
Spółki Akcyjnej

Skrócone śródroczne
skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 miesięcy zakończony
31 marca 2023

Spis treści

Wybrane dane finansowe	4
1. Wybrane skonsolidowane dane finansowe Grupy PZU	4
2. Wybrane jednostkowe dane finansowe PZU (wg PSR)	4
3. Wybrane jednostkowe dane finansowe Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie Spółki Akcyjnej (wg PSR)	5
4. Podsumowanie skonsolidowanych wyników kwartalnych.....	5
Śródroczny skonsolidowany rachunek zysków i strat.....	7
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	8
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	9
Śródroczne sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	11
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	13
Informacje uzupełniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	15
1. Wstęp.....	15
2. Informacje o PZU i Grupie PZU	19
3. Struktura akcjonariatu	29
4. Kluczowy personel kierowniczy – Zarząd jednostki dominującej i Dyrektorzy Grupy PZU	30
5. Rada Nadzorcza jednostki dominującej.....	31
6. Podstawowe zasady (polityka) rachunkowości i kluczowe szacunki i osądy	31
7. Znaczące zdarzenia mające wpływ na istotną zmianę struktury pozycji sprawozdania finansowego	53
8. Korekty błędów lat ubiegłych.....	53
9. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	54
10. Noty uzupełniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	55
11. Aktywa finansowe stanowiące zabezpieczenie zobowiązań i zobowiązań warunkowych	96
12. Aktywa i zobowiązania warunkowe	96
13. Komentarz do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	97
14. Zarządzanie kapitałem własnym.....	100
15. Sprawozdawczość dotycząca segmentów.....	101
16. Komentarz do sprawozdawczości według segmentów i działalności inwestycyjnej	108
17. Wpływ zdarzeń jednorazowych na wyniki operacyjne	114
18. Informacje na temat zmian sytuacji gospodarczej i warunków prowadzenia działalności, które mają istotny wpływ na wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych.....	114
19. Stanowisko Zarządu dotyczące wcześniej publikowanych prognoz wyników	118
20. Emisje, wykupy i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.....	118
21. Niespłatenie lub naruszenie istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki	118
22. Podział zysku jednostki dominującej i dywidenda	118
23. Sprawy sporne	119
24. Ocena pozycji spółek Grupy PZU przez agencje ratingowe.....	122
25. Transakcje z podmiotami powiązanymi	123
26. Pozostałe informacje	124

Kwartalna jednostkowa informacja finansowa PZU (wg PSR)	128
1. Śródroczny bilans	128
2. Śródroczne zestawienie pozycji pozabilansowych.....	130
3. Śródroczny rachunek techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych.....	131
4. Śródroczny ogólny rachunek zysków i strat	132
5. Śródroczne zestawienie zmian w kapitale własnym	133
6. Śródroczny rachunek przepływów pieniężnych	136
7. Wprowadzenie	138
8. Podstawowe zasady (polityka) rachunkowości.....	138
9. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości.....	138

Wybrane dane finansowe

1. Wybrane skonsolidowane dane finansowe Grupy PZU

Dane ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat	mln zł 1 stycznia - 31 marca 2023	mln zł 1 stycznia - 31 marca 2022	mln EUR 1 stycznia - 31 marca 2023	mln EUR 1 stycznia - 31 marca 2022
Wynik z usług ubezpieczenia	854	859	182	185
Wynik z tytułu prowizji i opłat	909	919	193	198
Wynik netto na działalności inwestycyjnej	6 723	3 195	1 430	688
Zysk brutto	3 412	2 366	726	509
Zysk netto, w tym:	2 577	1 736	548	373
- zysk przypisywany właścicielom jednostki dominującej	1 155	884	246	190
- zysk przypisywany właścicielom udziałów niekontrolujących	1 422	852	302	183
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	863 390 463	863 376 993	863 390 463	863 376 993
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/ euro)	1,34	1,02	0,28	0,22

Dane ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	mln zł 31 marca 2023	mln zł 31 grudnia 2022	mln EUR 31 marca 2023	mln EUR 31 grudnia 2022
Aktywa	445 545	429 178	95 294	91 511
Kapitał podstawowy	86	86	18	18
Kapitały przypadające właścicielom jednostki dominującej	27 334	26 266	5 846	5 601
Udziały niekontrolujące	24 682	22 263	5 279	4 747
Kapitały, razem	52 016	48 529	11 125	10 348
Podstawowa i rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)	863 391 351	863 392 961	863 391 351	863 392 961
Wartość księgową na akcję zwykłą (w zł/ euro)	31,66	30,42	6,77	6,49

Dane ze skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	mln zł 1 stycznia - 31 marca 2023	mln zł 1 stycznia - 31 marca 2022	mln EUR 1 stycznia - 31 marca 2023	mln EUR 1 stycznia - 31 marca 2022
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	17 780	5 775	3 783	1 243
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(13 323)	(3 773)	(2 834)	(812)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	322	9 138	69	1 966
Przepływy pieniężne netto, razem	4 779	11 140	1 017	2 397

2. Wybrane jednostkowe dane finansowe PZU (wg PSR)

Dane z bilansu	mln zł 31 marca 2023	mln zł 31 grudnia 2022	mln EUR 31 marca 2023	mln EUR 31 grudnia 2022
Aktywa	48 935	45 935	10 466	9 794
Kapitał podstawowy	86	86	18	18
Kapitały, razem	17 586	15 824	3 761	3 374
Podstawowa i rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)	863 523 000	863 523 000	863 523 000	863 523 000
Wartość księgową na akcję zwykłą (w zł/ euro)	20,37	18,33	4,36	3,91

Dane z technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych oraz ogólnego rachunku zysków i strat	mln zł 1 stycznia - 31 marca 2023	mln zł 1 stycznia - 31 marca 2022	mln EUR 1 stycznia - 31 marca 2023	mln EUR 1 stycznia - 31 marca 2022
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	4 443	3 927	945	845
Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	268	285	57	61
Wynik netto na działalności inwestycyjnej ¹⁾	940	(58)	200	(12)
Wynik netto	962	12	205	3
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	863 523 000	863 523 000	863 523 000	863 523 000
Podstawowy i rozwodniony wynik na jedną akcję zwykłą (w zł/ euro)	1,11	0,01	0,24	0,00

¹⁾ Uwzględniono pozycję „Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności”.

3. Wybrane jednostkowe dane finansowe Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie Spółki Akcyjnej (wg PSR)

Dane z bilansu	mln zł 31 marca 2023	mln zł 31 grudnia 2022	mln EUR 31 marca 2023	mln EUR 31 grudnia 2022
Aktywa	27 982	27 222	5 985	5 804
Kapitały, razem	4 366	3 984	934	849

Dane z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie oraz ogólnego rachunku zysków i strat	mln zł 1 stycznia - 31 marca 2023	mln zł 1 stycznia - 31 marca 2022	mln EUR 1 stycznia - 31 marca 2023	mln EUR 1 stycznia - 31 marca 2021
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	2 217	2 072	472	446
Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	445	198	95	43
Wynik netto na działalności inwestycyjnej	531	(123)	113	(26)
Zysk netto	311	119	66	26

4. Podsumowanie skonsolidowanych wyników kwartalnych

Wynik finansowy netto Grupy PZU w okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2023 roku wyniósł 2 577 mln zł i był wyższy o 48,4% od wyniku netto za analogiczny okres roku poprzedniego. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej wyniósł 1 155 mln zł wobec 884 mln zł w 2022 roku (wzrost o 271 mln zł).

Wskaźnik ROE przypadający jednostce dominującej (PZU) za okres od 1 stycznia do 31 marca 2023 roku wyniósł 17,2%, co oznacza wzrost o 1,9 p.p. wobec osiągniętego w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Wpływ na działalność Grupy PZU w okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2023 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego miały następujące elementy:

- wzrost zysku z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych majątkowych, jako wypadkowa poprawy wyniku z inwestycji (wzrostu przychodów z instrumentów zmiennokuponowych w efekcie wyższego poziomu polskich stóp procentowych w szczególności w portfelach dłużnych oraz rynku pieniężnego) przy jednoczesnym wzroście wyniku z usług ubezpieczenia netto (wyższa dynamika sprzedaży głównie ubezpieczeń Auto Casco);
- wyższy wynik z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń indywidualnych na życie o charakterze ochronnym, głównie w efekcie zmiany poziomu przychodów i kosztów finansowych z ubezpieczeń przy jednoczesnej poprawie wyniku z usług ubezpieczenia;
- niższa rentowność w segmencie ubezpieczeń masowych majątkowych, w tym głównie ubezpieczeń komunikacyjnych częściowo ograniczana przez poprawę wyniku z inwestycji alokowanego do segmentu;
- wzrost wyniku w segmencie krajów bałtyckich w związku z wyższymi przychodami z umów ubezpieczeń w efekcie wzrostu sprzedaży ubezpieczeń komunikacyjnych, zdrowotnych, uwolnienia wyższej nadwyżki rezerw szkodowych netto z lat ubiegłych ponad bieżącą prognozowaną wartość wypłat, częściowo kompensowane wyższymi zobowiązaniami z tytułu szkód roku bieżącego;

- wzrost wyniku z działalności operacyjnej w segmencie inwestycje w związku z wyższymi przychodami z instrumentów rynku pieniężnego w efekcie wyższego poziomu polskich stóp procentowych oraz zwiększonym poziomem dochodów portfela nieruchomości spowodowanego wyższym poziomem przychodów z tytułu punktów swapowych od walutowych instrumentów zabezpieczających jak również przychodów czynszowych;
- wyższe wyniki związane z działalnością bankową, w szczególności ze względu na wzrost wyniku odsetkowego w efekcie podwyżek stóp procentowych w 2022 roku oraz niższe obowiązkowe obciążenia na rzecz BFG, częściowo skompensowane wyższymi kosztami działania banków, w tym głównie w Pekao w związku z indeksacją wynagrodzeń oraz wyższymi kosztami utrzymania nieruchomości.

Grupa PZU po raz pierwszy prezentuje wyniki finansowe w ujęciu zgodnym z MSSF 17, gdzie zysk z działalności operacyjnej dla działalności ubezpieczeniowej stanowi wynik z usług ubezpieczenia, obejmujący kwotę przychodów z ubezpieczeń – wynagrodzenie, do którego jednostka spodziewa się być uprawniona w zamian za usługi ubezpieczenia świadczone w danym okresie, pomniejszone o koszt usług ubezpieczenia. Koszt usług ubezpieczenia składa się z poniesionych odszkodowań (z wyłączeniem komponentów inwestycyjnych), poniesionych kosztów usług ubezpieczeniowych, amortyzacji przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia, zmian związanych z przeszłą usługą, tj. zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związanych z zobowiązaniem z tytułu zaistniałych szkód i odszkodowań oraz straty na grupach umów rodzących obciążenia oraz odwrócenie takich strat.

W przeciwieństwie do podejścia stosowanego w raportowaniu jednostkowym opartym o PSR, na potrzeby raportowania zgodnego z MSSF 17 Grupa PZU określa rentowność danej umowy lub portfela MSSF 17 przy pierwszym ujęciu w księgach na poziomie umowy ubezpieczenia dla ubezpieczeń na życie oraz tzw. portfela MSSF 17 (szczegóły opisano w pkt. 6.1.2.1) dla ubezpieczeń majątkowych. W trakcie tego procesu następuje wycena umowy (lub portfela MSSF 17) i przypisanie jej do grupy umów zyskownych na moment początkowego ujęcia lub grupy umów rodzących obciążenia w przyszłości w ramach danej kohorty umów oraz portfela podlegającego podobnym rodzajom ryzyka ubezpieczeniowego. W konsekwencji tego procesu Grupa PZU rozpoznaje nowy komponent straty (i przeszacowuje istniejący), który w pierwszym kwartale 2023 roku rozpoznany został w łącznej wartości dla wszystkich segmentów na poziomie 347 mln (wzrost r/r o 46 mln zł).

Oznacza to, że inaczej niż w podejściu do tej pory stosowanym w MSSF 4, w ramach wyniku danego okresu Grupa PZU rozpoznaje całkowite, przyszłe zobowiązania na moment pierwszego ujęcia, a nie jak to miało miejsce dotychczas, jedynie w proporcji przypadającej na dany okres raportowy. Na potrzeby prezentacji w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym powyższe oznacza brak możliwości kompensowania strat na umowach ubezpieczenia generujących obciążenia z zyskami na pozostałych zawartych umowach.

Grupa PZU prowadzi szereg działań niwelujących udział stratnych umów w portfelu, takich jak zarządzanie portfelem podmiotów z wysoką szkodowością, podwyżki stawek w ramach regularnych procesów przeglądu i aktualizacji taryf, w tym uwzględnienie inflacji szkodowej, a także dosprzedaż pakietów umów dodatkowych.

Śródroczny skonsolidowany rachunek zysków i strat

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	Nota	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022 (przekształcone) ¹⁾
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją		(125)	975
Przychody z ubezpieczeń	10.1.1 10.1.3	6 401	5 999
Koszty usług ubezpieczenia	10.1.3	(6 526)	(5 024)
Koszty netto z tytułu umów reasekuracji		979	(116)
Alokacja składek reasekuracyjnych	10.1.2	(366)	(248)
Kwoty należne od reasekuratorów	10.1.4	1 345	132
Wynik z usług ubezpieczenia		854	859
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń		(475)	(42)
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji		14	10
Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej	10.2	6 843	3 580
Pozostałe przychody netto z inwestycji	10.3	(102)	2
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji	10.4	171	(91)
Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	10.5	(349)	(375)
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	10.6	160	79
Wynik z tytułu prowizji i opłat	10.7	909	919
Koszty działania banków	10.8	(1 489)	(1 266)
Koszty odsetkowe	10.9	(2 196)	(368)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	10.10	(930)	(930)
Zysk z działalności operacyjnej		3 410	2 377
Udział w wynikach finansowych netto jednostek wycenianych metodą praw własności		2	(11)
Zysk brutto		3 412	2 366
Podatek dochodowy	10.11	(835)	(630)
Zysk netto, w tym:		2 577	1 736
- zysk przypisywany właścicielom jednostki dominującej		1 155	884
- zyski (straty) przypisywane właścicielom udziałów niekontrolujących		1 422	852
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych	10.12	863 390 463	863 376 993
Podstawowy i rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w złotych)	10.12	1,34	1,02

¹⁾ Informacje o wdrożeniu MSSF 17 i wynikającym z tego tytułu przekształceniu danych za okres 1 stycznia – 31 marca 2022 roku zaprezentowano w punkcie 6.1.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	Nota	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022 (przekształcone) ¹⁾
Zysk netto		2 577	1 736
Inne całkowite dochody brutto	10.11	1 121	(511)
Podlegające późniejszemu przeniesieniu do rachunku zysków i strat		1 189	(589)
Wycena instrumentów dłużnych		838	(1 364)
Wycena należności od klientów z tytułu kredytów		(1)	(1)
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń		(734)	2 314
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji		(12)	(66)
Różnice kursowe z przeliczenia		(6)	18
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych		1 104	(1 490)
Niepodlegające późniejszemu przeniesieniu do rachunku zysków i strat		(68)	78
Wycena instrumentów kapitałowych		(75)	78
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do nieruchomości inwestycyjnych		7	-
Podatek ujęty w innych całkowitych dochodach		(211)	99
Dochody całkowite netto, razem		3 487	1 324
- dochody całkowite przypisywane właścicielom jednostki dominującej		1 068	1 838
- dochody całkowite przypisywane właścicielom udziałów niekontrolujących		2 419	(514)

¹⁾ Informacje o wdrożeniu MSSF 17 i wynikającym z tego tytułu przekształceniu danych za okres 1 stycznia – 31 marca 2022 roku zaprezentowano w punkcie 6.1.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa	Nota	31 marca 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone) ¹⁾	1 stycznia 2022 (przekształcone) ¹⁾
Wartość firmy	10.13	2 806	2 808	2 778
Wartości niematerialne	10.14	3 253	3 282	3 403
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		2 808	3 098	3 077
Aktywa z tytułu umów ubezpieczenia	10.1.3	74	68	59
Aktywa z tytułu umów reasekuracji	10.1.4	3 737	2 327	1 539
Inne aktywa	10.15	612	462	331
Rzeczowe aktywa trwałe	10.16	4 056	4 304	4 144
Nieruchomości inwestycyjne		3 225	3 021	2 773
Jednostki wyceniane metodą praw własności	10.17	54	52	93
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	10.21	4 066	972	1 336
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	10.18	658	654	643
Należności od klientów z tytułu kredytów	10.19	212 409	212 693	215 008
Pochodne instrumenty finansowe	10.20	14 294	16 197	8 328
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe	10.22	165 448	153 861	136 954
Wyceniane w zamortyzowanym koszcie		116 227	106 013	82 893
Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		40 232	39 725	44 896
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		8 989	8 123	9 165
Należności	10.23	7 336	9 419	6 782
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych		20 709	15 960	9 447
Aktywa, razem		445 545	429 178	396 695

¹⁾ Informacje o wdrożeniu MSSF 17 i wynikającym z tego tytułu przekształceniu danych na 1 stycznia oraz 31 grudnia 2022 roku zaprezentowano w punkcie 6.1.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

Kapitały i zobowiązania	Nota	31 marca 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone) ¹⁾	1 stycznia 2022 (przekształcone) ¹⁾
Kapitały				
Kapitały przypadające właścicielom jednostki dominującej		27 334	26 266	22 129
Kapitał podstawowy	10.27	86	86	86
Pozostałe kapitały		17 213	17 300	13 649
Niepodzielony wynik		10 035	8 880	8 394
Wynik z lat ubiegłych		8 880	5 109	8 394
Zysk netto		1 155	3 771	-
Udziały niekontrolujące		24 682	22 263	22 914
Kapitały, razem		52 016	48 529	45 043
Zobowiązania				
Zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia	10.1.3	40 292	37 415	40 566
Zobowiązania z tytułu umów reasekuracji	10.1.4	13	23	28
Zobowiązania podporządkowane	10.29	6 206	6 184	6 274
Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych	10.30	8 798	11 090	5 940
Zobowiązania wobec banków	10.31	6 991	7 720	7 470
Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów	10.32	292 656	278 058	265 155
Pochodne instrumenty finansowe	10.20	17 568	20 956	11 880
Inne zobowiązania	10.33	16 209	14 625	11 153
Rezerwy	10.34	1 665	1 711	1 206
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		3 097	2 834	1 952
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami zakwalifikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	10.18	34	33	28
Zobowiązania, razem		393 529	380 649	351 652
Kapitały i zobowiązania, razem		445 545	429 178	396 695

¹⁾ Informacje o wdrożeniu MSSF 17 i wynikającym z tego tytułu przekształceniu danych na 1 stycznia oraz 31 grudnia 2022 roku zaprezentowano w punkcie 6.1.

Śródroczne sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	Kapitały przypadające właścicielom jednostki dominującej											Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny, razem		
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały								Niepodzielony wynik						
		Akcje własne	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Skumulowane inne dochody całkowite					Wynik z lat ubiegłych	Zysk netto					
					Kapitał z aktualizacji wyceny	Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	Zyski i straty aktuarialne dotyczące rezerw pracowniczych	Różnice kursowe z przeliczenia							
Nota	10.27															
Stan na 1 stycznia 2023 roku	86	(4)	15 315	1 721	(2 455)	2 714	(76)	(6)	91	8 880	-	26 266	22 263	48 529		
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 155	1 155	1 422	2 577		
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	519	(591)	(9)	-	(6)	-	-	(87)	997	910		
Całkowite dochody razem	-	-	-	-	519	(591)	(9)	-	(6)	-	1 155	1 068	2 419	3 487		
Stan na 31 marca 2023 roku	86	(4)	15 315	1 721	(1 936)	2 123	(85)	(6)	85	8 880	1 155	27 334	24 682	52 016		

Śródroczne sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym (kontynuacja)

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym (przekształcone)	Kapitały przypadające właścicielom jednostki dominującej											Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny, razem
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały								Niepodzielony wynik				
		Akcje własne	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Skumulowane inne dochody całkowite					Wynik z lat ubiegłych	Zysk netto			
					Kapitał z aktualizacji wyceny	Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	Zyski i straty aktuarialne dotyczące rezerw pracowniczych	Różnice kursowe z przeliczenia					
Nota	10.27												2.4	
Stan na 31 grudnia 2021 roku	86	(5)	14 816	600	(1 140)	-	-	3	69	2 651	-	17 080	22 914	39 994
Zmiana zasad rachunkowości - zastosowanie MSSF 17	-	-	-	-	-	(716)	22	-	-	5 743	-	5 049	-	5 049
Stan na 1 stycznia 2022 roku	86	(5)	14 816	600	(1 140)	(716)	22	3	69	8 394	-	22 129	22 914	45 043
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	884	884	852	1 736
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	(889)	1 879	(54)	-	18	-	-	954	(1 366)	(412)
Całkowite dochody razem	-	-	-	-	(889)	1 879	(54)	-	18	-	884	1 838	(514)	1 324
Pozostałe zmiany, w tym:	-	1	1	-	(2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcje na akcjach własnych	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi	-	-	(1)	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)	-	(1)
Sprzedż przeszacowanych nieruchomości i pozostałe	-	-	2	-	(2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 marca 2022 roku	86	(4)	14 817	600	(2 031)	1 163	(32)	3	87	8 394	884	23 967	22 400	46 367

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Nota	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022 (przekształcone)
Zysk brutto		3 412	2 366
Korekty		14 368	3 409
Zmiana stanu należności od klientów z tytułu kredytów		(151)	(1 825)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu depozytów		14 134	6 403
Zmiana wyceny aktywów wycenianych w wartości godziwej		(160)	(79)
Przychody i koszty odsetkowe		(1 344)	(788)
Zrealizowane zyski/straty z działalności lokacyjnej i odpisy z tytułu utraty wartości		422	408
Wynik z tytułu różnic kursowych		(139)	113
Amortyzacja wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych		325	346
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia		2 137	(31)
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów reasekuracji		(1 432)	(285)
Zmiana stanu należności		370	167
Zmiana stanu zobowiązań		(897)	479
Przepływy z tytułu kontraktów inwestycyjnych		2	-
Nabycia i odkupienia jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych		1	(34)
Podatek dochodowy zapłacony		(519)	(411)
Pozostałe korekty		1 619	(1 054)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		17 780	5 775
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy		479 868	137 295
- zbycie nieruchomości inwestycyjnych		-	1
- wpływy z nieruchomości inwestycyjnych		106	90
- zbycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowych aktywów trwałych		15	36
- zbycie udziałów i akcji		129	251
- realizacja dłużnych papierów wartościowych		336 301	51 162
- zamknięcie transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży		77 017	54 081
- zamknięcie lokat terminowych w instytucjach kredytowych		53 453	21 524
- realizacja pozostałych lokat		12 507	9 872
- odsetki otrzymane		327	271
- dywidendy otrzymane		1	1
- pozostałe wpływy z lokat		12	6

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Nota	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022 (przekształcone)
Wydatki		(493 191)	(141 068)
- nabycie nieruchomości inwestycyjnych		(8)	(23)
- wydatki na utrzymanie nieruchomości inwestycyjnych		(47)	(40)
- nabycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowych aktywów trwałych		(232)	(181)
- nabycie udziałów i akcji		(159)	(235)
- nabycie udziałów i akcji w jednostkach zależnych		-	(13)
- nabycie dłużnych papierów wartościowych		(350 068)	(47 525)
- otwarcie transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży		(76 035)	(54 031)
- otwarcie lokat terminowych w instytucjach kredytowych		(54 484)	(28 990)
- nabycie pozostałych lokat		(12 152)	(10 024)
- pozostałe wydatki na lokaty		(6)	(6)
Przeptywy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(13 323)	(3 773)
Przeptywy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy		34 683	43 547
- wpływy z tytułu kredytów i pożyczek	10.35	217	633
- wpływy z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych	10.35	303	4 901
- otwarcie transakcji z przyrzeczeniem odkupu	10.35	34 163	38 013
Wydatki		(34 361)	(34 409)
- spłata kredytów i pożyczek	10.35	(387)	(300)
- wykup własnych dłużnych papierów wartościowych	10.35	(2 494)	(3 663)
- zamknięcie transakcji z przyrzeczeniem odkupu	10.35	(31 265)	(30 326)
- odsetki od kredytów i pożyczek	10.35	-	(7)
- odsetki od wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	10.35	(139)	(32)
- wydatki z tytułu leasingu	10.35	(76)	(81)
Przeptywy pieniężne netto z działalności finansowej		322	9 138
Przeptywy pieniężne netto, razem		4 779	11 140
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		15 960	9 447
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		(30)	58
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu, w tym:		20 709	20 645
- o ograniczonej możliwości dysponowania		86	73

Informacje uzupełniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Wstęp

Oświadczenie o zgodności

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej (odpowiednio „skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe” oraz „Grupa PZU”) sporządzono zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” zatwierdzonego przez Komisję Unii Europejskiej oraz zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu w sprawie informacji bieżących i okresowych. Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy PZU za 2022 rok.

Kwartałna jednostkowa informacja finansowa jednostki dominującej

Zgodnie z §62 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych częścią skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest kwartałna jednostkowa informacja finansowa jednostki dominującej Grupy PZU – PZU.

W myśl art. 45 ust. 1a Ustawy o rachunkowości, sprawozdania finansowe emitentów papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na jednym z rynków regulowanych krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego mogą być sporządzane zgodnie z MSSF.

Z uwagi na fakt, że Walne Zgromadzenie PZU nie podjęło decyzji, o której mowa w art. 45 ust. 1c Ustawy o rachunkowości, w sprawie sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF, sprawozdania jednostkowe PZU sporządza się zgodnie z PSR, określonymi w Ustawie o rachunkowości oraz w wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, m.in.:

- Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji;
- Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych.

W sprawach nieuregulowanych Ustawą o rachunkowości oraz wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi, stosuje się odpowiednio Krajowe Standardy Rachunkowości lub MSSF.

Okres objęty skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono za okres 3 miesięcy od 1 stycznia do 31 marca 2023 roku.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej.

Waluta funkcjonalna i prezentacji

Walutą funkcjonalną i prezentacji PZU jest polski złoty. O ile nie zaznaczono inaczej, wszystkie kwoty przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazane są w milionach złotych.

Walutą funkcjonalną spółek z siedzibą na Litwie, Łotwie i w Szwecji jest euro, spółek mających siedzibę na Ukrainie – hrywna ukraińska, a spółki w Wielkiej Brytanii – funt brytyjski.

Kursy walut

Dane finansowe zagranicznych jednostek zależnych przelicza się na polskie złote:

- aktywa i zobowiązania – po średnim kursie ustalonym przez NBP obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego;
- pozycje rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów – po średniej arytmetycznej średnich kursów ustalanych przez NBP na daty kończące każdy miesiąc okresu sprawozdawczego.

Ze względu na obowiązujące w Ukrainie ograniczenia dotyczące wymiany walut i nieregularne kwotowania kursu hrywny ukraińskiej przez NBP Grupa PZU wyznaczyła kurs do przeliczenia danych spółek ukraińskich z zastosowaniem Postanowienia NBU (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0018500-22#n67>), zgodnie z którym upoważnione instytucje (banki) dokonują na zlecenie klientów operacji kupna oraz sprzedaży bezgotówkowej waluty obcej:

- w USD – wg kursu, który może odbiegać nie więcej niż o 1% od oficjalnego kursu NBU obowiązującego w dniu transakcji;
- w innych walutach obcych – wg kursu, który może odbiegać nie więcej niż o 1% od kursu, ustalonego na podstawie oficjalnego kursu hrywny do dolara amerykańskiego, obowiązującego w dniu transakcji, a także informacji o aktualnych kursach wymiany walut obcych do dolara amerykańskiego (lub dolara amerykańskiego do walut obcych) na międzynarodowych rynkach walutowych, które są otrzymywane za pośrednictwem systemów informacji handlowej w momencie dokonania transakcji.

Oficjalny kurs wymiany hrywny ukraińskiej na dolara amerykańskiego przyjęty przez NBU (od 21 lipca 2022 roku wynoszący 36,5686 UAH/USD) przeliczono na złote za pomocą kursu USD/PLN wyznaczonego przez NBP. Zgodnie z tą metodologią kurs hrywny ukraińskiej wyznaczony na 31 marca 2023 roku wyniósł 0,1174 zł/UAH (na 31 grudnia 2022 roku: 0,1204 zł/UAH). Kurs średni uzyskano stosując powyższą metodologię na końcu poszczególnych miesięcy w okresie styczeń – marzec 2023 roku.

Waluta	1 stycznia – 31 marca 2023	1 stycznia – 31 marca 2022	31 marca 2023	31 grudnia 2022
euro	4,7005	4,6472	4,6755	4,6899
funt brytyjski	5,3467	5,5431	5,3107	5,2957
hrywna ukraińska	0,1193	0,1431	0,1174	0,1204

Założenie kontynuowania działalności

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę PZU w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. w okresie co najmniej 12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego. Na dzień podpisania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdzono istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę PZU w okresie 12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Przyjmując to założenie, Zarząd PZU uwzględnił w swojej ocenie wpływ czynników obarczonych niepewnością, w tym sytuacji makroekonomicznej oraz trwającego od 24 lutego 2022 roku konfliktu zbrojnego w Ukrainie (dodatkowe informacje na ten temat zaprezentowano w punkcie 26.5).

Działalność zaniechana

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2023 roku Grupa PZU nie zaniechała prowadzenia jakiegokolwiek istotnego rodzaju działalności.

Sezonowość lub cykliczność działalności

Działalność Grupy PZU nie podlega istotnej sezonowości lub cykliczności.

Słowniczek pojęć

Poniżej wyjaśniono najważniejsze pojęcia i skróty użyte w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Nazwy spółek

Balta – Apdrošināšanas akciju sabiedrība „BALTA”.

Alior Bank – Alior Bank SA.

Grupa Kapitałowa Alior Banku – Alior Bank wraz z jednostkami zależnymi wymienionymi w punkcie 2.2.

Grupa Kapitałowa Pekao – Pekao wraz z jednostkami zależnymi wymienionymi w punkcie 2.2.

Idea Bank – Idea Bank SA.

LD – Akcinė bendrovė „Lietuvos draudimas”.

Link4 – Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA.

Pekao – Bank Pekao SA.

PZU, jednostka dominująca – Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna.

PZU Finance AB – PZU Finance AB (publ.) in likvidation.

PZU LT GD – Uždaroji akcinė bendrovė „PZU Lietuva gyvybės draudimas”.

PZU Ukraina – PRJSC IC „PZU Ukraine”.

PZU Ukraina Życie – PRJSC IC „PZU Ukraine Life Insurance”.

PZU Życie – Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna.

TFI PZU – Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU Spółka Akcyjna.

TUW PZUW – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

Pozostałe definicje

BFG – Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

CIRS – swap walutowo-procentowy (ang. *Cross-currency interest rate swap*).

COR – wskaźnik mieszany, liczony dla sektora ubezpieczeń majątkowych i pozostałych ubezpieczeń osobowych. Jest to stosunek kosztów usług ubezpieczenia z uwzględnieniem kwot należnych od reasekuratorów do przychodów z ubezpieczeń netto; spadek wartości wskaźnika oznacza poprawę efektywności (ang. *Combined Operating Ratio*).

CSM – marża kontraktowa (ang. *contractual service margin*).

EBC – Europejski Bank Centralny.

Fed – System Rezerwy Federalnej.

FRA – umowa forward na stopę procentową (ang. *Forward rate agreement*).

GMM – ogólny model wyceny umów ubezpieczenia zgodnie z MSSF 17 (ang. *general measurement model*).

GOOZPDO – główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w rozumieniu MSSF 8 – Segmenty operacyjne.

IRS – swap stopy procentowej (ang. *Interest rate swap*).

Jednostkowe sprawozdanie finansowe PZU za 2022 rok – roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej za 2022 rok, sporządzone zgodnie z PSR, podpisane przez Zarząd PZU 29 marca 2023 roku.

KNF – Komisja Nadzoru Finansowego.

LIC – zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód (ang. *liability for incurred claims*).

LRC – zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (ang. *liability for remaining coverage*).

Marża wyniku na ubezpieczeniach na życie – rentowność segmentów ubezpieczeń na życie liczona jako stosunek zysku/straty z działalności operacyjnej do przychodów z ubezpieczeń netto; wzrost wartości wskaźnika oznacza poprawę efektywności.

MSSF – Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez Komisję Europejską, które na 31 marca 2023 roku zostały opublikowane i weszły w życie.

MRA – zmodyfikowane podejście retrospektywne (ang. *modified retrospective approach*).

NBP – Narodowy Bank Polski.

NBU – Narodowy Bank Ukrainy.

PAA – metoda wyceny oparta na alokacji składki (ang. *premium allocation approach*).

POCI – aktywa finansowe nabyte lub udzielone z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (ang. *purchased or originated credit-impaired financial assets*).

PSR – ustawa z 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz przepisy wydane na jej podstawie.

ROE przypadający jednostce dominującej – zwrot na kapitałach własnych liczony jako stosunek urocznionego zysku netto przypisanego właścicielom jednostki dominującej do średniej arytmetycznej skonsolidowanego kapitału własnego z wyłączeniem udziału mniejszości na początek i koniec okresu sprawozdawczego; wzrost wartości wskaźnika oznacza poprawę efektywności (ang. *Return on Equity*).

aROE – skorygowany zwrot z kapitału własnego, obliczany na bazie kapitału własnego z wyłączeniem skumulowanych innych całkowitych dochodów dotyczących przychodów i kosztów finansowych z ubezpieczeń oraz z reasekuracji.

Rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych – rozporządzenie Ministra Finansów z 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

RMSR – Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe – skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU wg MSSF za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku.

TSUE – Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

UKNF – Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

UOKiK – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumenta.

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej – ustawa z 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Wskaźnik dźwigni finansowej – iloraz długu do sumy długu oraz kapitałów własnych Grupy PZU przypisanych właścicielom jednostki dominującej pomniejszonych o saldo wartości firmy i wartości niematerialnych i prawnych przypisanych właścicielom jednostki dominującej. Wskaźnik kalkulowany na podstawie kategorii wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy PZU z wyłączeniem sektora bankowego.

Wskaźnik Koszty/Dochody (sektor bankowy) – iloraz kosztów administracyjnych i sumy dochodów operacyjnych z wyłączeniem: opłaty BFG, podatku od innych instytucji finansowych i wyniku netto z realizacji i odpisów z tytułu utraty wartości inwestycji; spadek wartości wskaźnika oznacza poprawę efektywności; (ang. *C/I Cost/Income*).

ZWZ PZU – Zwyczajne Walne Zgromadzenie Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej.

2. Informacje o PZU i Grupie PZU

2.1 Podstawowe informacje o Grupie PZU

Podstawowe informacje o grupie	
Nazwa jednostki sprawozdawczej	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna
Forma prawna	Spółka Akcyjna
Siedziba	Rondo Ignacego Daszyńskiego 4, 00-843 Warszawa
Państwo rejestracji	Polska
Adres rejestracji biura jednostki	Rondo Ignacego Daszyńskiego 4, 00-843 Warszawa
Podstawowe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej	Polska
Podstawowy przedmiot działalności	pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe (65.12 wg Polskiej Klasyfikacji Działalności i Europejskiej Klasyfikacji Działalności)
Krajowy Rejestr Sądowy	Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, rejestr przedsiębiorców - numer 0000009831

2.2 Jednostki Grupy PZU oraz jednostki stowarzyszone

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego oraz % głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności i adres strony internetowej
				31 marca 2023	31 grudnia 2022	
Jednostki ubezpieczeniowe objęte konsolidacją						
1	Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA	Warszawa	nd.	nd.	nd.	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe. https://www.pzu.pl/grupa-pzu/spolki/pzu-sa
2	Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie SA	Warszawa	18.12.1991	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia na życie. https://www.pzu.pl/pl/grupa-pzu/spolki/pzu-zycie
3	Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA	Warszawa	15.09.2014	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe. https://www.link4.pl/
4	Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych	Warszawa	20.11.2015	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe. https://www.tuwpzuw.pl/
5	AB „Lietuvos draudimas”	Wilno (Litwa)	31.10.2014	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe. http://www.ld.lt/
6	AAS „BALTA”	Ryga (Łotwa)	30.06.2014	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia majątkowe. http://www.balta.lv/
7	PRJSC IC „PZU Ukraine”	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia majątkowe. http://www.pzu.com.ua/
8	PRJSC IC „PZU Ukraine Life Insurance“	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia na życie. http://www.pzu.com.ua/
9	UAB „PZU Lietuva gyvybes draudimas”	Wilno (Litwa)	26.04.2002	99,34%	99,34%	Ubezpieczenia na życie. https://pzugd.lt/
Jednostki objęte konsolidacją – Grupa Kapitałowa Pekao						
10	Bank Pekao SA	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Usługi bankowe. https://www.pekao.com.pl/
11	Pekao Bank Hipoteczny SA	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Usługi bankowe. http://www.pekaobh.pl/
12	Pekao Leasing sp. z o.o.	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Usługi leasingowe. http://www.pekaoleasing.com.pl/
13	Pekao Investment Banking SA	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Usługi maklerskie. http://pekaoib.pl/
14	Pekao Faktoring sp. z o.o.	Lublin	07.06.2017	20,02%	20,02%	Usługi faktoringowe. https://www.pekaofaktoring.pl/
15	Pekao Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	Warszawa	11.12.2017	20,02%	20,02%	Tworzenie, reprezentowanie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi. https://pekaotfi.pl/
16	Centrum Kart SA	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Usługi finansowe pomocnicze. http://www.centrumkart.pl/
17	Pekao Financial Services sp. z o.o.	Warszawa	07.06.2017	46,81% ¹⁾	46,81% ¹⁾	Agent transferowy. http://www.pekao-fs.com.pl/pl/
18	Pekao Direct sp. z o.o.	Kraków	07.06.2017	20,02%	20,02%	Usługi call – center. https://www.pekaodirect.pl/
19	Pekao Property SA w likwidacji	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Działalność deweloperska.
20	FPB – Media sp. z o.o. w upadłości	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Działalność deweloperska.
21	Pekao Fundusz Kapitałowy sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	07.06.2017	20,02%	20,02%	Doradztwo gospodarcze.

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego oraz % głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności i adres strony internetowej
				31 marca 2023	31 grudnia 2022	
Jednostki objęte konsolidacją – Grupa Kapitałowa Pekao – ciąg dalszy						
22	Pekao Investment Management SA	Warszawa	11.12.2017	20,02%	20,02%	Zarządzanie aktywami. https://pekaotfi.pl/o-nas/pekao-investment-mangament
23	PeUF sp. z o.o.	Warszawa	20.07.2021	20,02%	20,02%	Pomocnicza działalność finansowa.
Jednostki objęte konsolidacją – Grupa Kapitałowa Alior Banku						
24	Alior Bank SA	Warszawa	18.12.2015	31,93%	31,93%	Usługi bankowe. https://www.aliorbank.pl/
25	Alior Services sp. z o.o.	Warszawa	18.12.2015	31,93%	31,93%	Pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.
26	Alior Leasing sp. z o.o.	Warszawa	18.12.2015	31,93%	31,93%	Usługi leasingowe. https://www.aliorbank.pl/wlasna-dzialalnosc/alior-leasing.html
27	Meritum Services ICB SA	Gdańsk	18.12.2015	31,93%	31,93%	Usługi informatyczne.
28	Alior Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	Warszawa	18.12.2015	31,93%	31,93%	Usługi asset management i zarządzanie subfunduszami Alior SFIO. https://www.aliortfi.com/
29	Absource sp. z o.o.	Kraków	04.05.2016	31,93%	31,93%	Działalność usługowa w zakresie informatyki.
30	AL Finance sp. z o.o.	Katowice	30.01.2017	31,93%	31,93%	Działalność brokerska.
31	Corsham sp. z o.o.	Warszawa	04.02.2019	31,93%	31,93%	Doradztwo gospodarcze.
32	RBL_VC sp. z o.o.	Warszawa	07.11.2019	31,93%	31,93%	Działalność związana z zarządzaniem funduszami (venture capital).
33	RBL_VC sp. z o.o. ASI SKA	Warszawa	17.04.2020	31,93%	31,93%	Działalność trustów, funduszy i podobnych instytucji finansowych.
Jednostki objęte konsolidacją – Grupa PZU Zdrowie						
34	PZU Zdrowie SA	Warszawa	02.09.2011	100,00%	100,00%	Usługi medyczne. https://www.pzu.pl/pl/grupa-pzu/spolki/pzu-zdrowie
35	Centrum Medyczne Medica sp. z o.o.	Płock	09.05.2014	100,00%	100,00%	Usługi medyczne. https://www.plock.pzuzdrowie.pl/
36	Sanatorium Uzdrowskie „Krystynka” sp. z o.o.	Ciechocinek	09.05.2014	99,09%	99,09%	Usługi szpitalne, rehabilitacyjne, sanatoryjne. http://www.sanatoriumkrystynka.pl/
37	Przedsiębiorstwo Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia ELVITA – Jaworzno III sp. z o.o.	Jaworzno	01.12.2014	100,00%	100,00%	Usługi medyczne. https://www.jaworzno.pzuzdrowie.pl/
38	Przedsiębiorstwo Usług Medycznych PROELMED sp. z o.o.	Łaziska Górne	01.12.2014	57,00%	57,00%	Usługi medyczne. http://www.proelmed.pl/
39	Centrum Medyczne Gamma sp. z o.o.	Warszawa	08.09.2015	100,00%	100,00%	Usługi medyczne. http://www.cmgamma.pl/
40	Centrum Medyczne św. Łukasza sp. z o.o.	Częstochowa	09.01.2018	100,00%	100,00%	Usługi medyczne https://www.czestochowa.pzuzdrowie.pl/
41	Starówka sp. z o.o.	Warszawa	03.06.2019	100,00%	100,00%	Usługi medyczne. https://www.starowkanzoz.pl/

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego oraz % głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności i adres strony internetowej
				31 marca 2023	31 grudnia 2022	
Jednostki objęte konsolidacją – Grupa PZU Zdrowie – ciąg dalszy						
42	Tomma Diagnostyka Obrazowa SA	Poznań	09.12.2019	100,00%	100,00%	Usługi medyczne. https://tomma.com.pl/
43	Bonus-Diagnosta sp. z o.o.	Poznań	09.12.2019	100,00%	100,00%	Usługi medyczne.
44	Centrum Medyczne Nowa 5 sp. z o.o.	Gorzów Wlkp.	30.12.2022	100,00%	100,00%	Usługi medyczne. http://www.nowa5.pl/
Jednostki objęte konsolidacją – pozostałe jednostki						
45	Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU SA	Warszawa	08.12.1998	100,00%	100,00%	Zarządzanie funduszami emerytalnymi. https://www.pzu.pl/pl/grupa-pzu/spolki/pte-pzu
46	PZU Centrum Operacji SA	Warszawa	30.11.2001	100,00%	100,00%	Działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalnymi. https://www.pzu.pl/grupa-pzu/spolki/pzu-centrumoperacji
47	Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA	Warszawa	30.04.1999	100,00%	100,00%	Tworzenie, reprezentowanie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi. https://www.pzu.pl/pl/grupa-pzu/spolki/tfi-pzu
48	PZU Pomoc SA	Warszawa	18.03.2009	100,00%	100,00%	Usługowa działalność assistance. https://www.pzu.pl/grupa-pzu/spolki/pzu-pomoc
49	PZU Finance AB (publ.) in likvidation	Sztokholm (Szwecja)	02.06.2014	100,00%	100,00%	Usługi finansowe.
50	PZU Finance sp. z o.o.	Warszawa	08.11.2013	100,00%	100,00%	Usługi finansowo-księgowe.
51	Tower Inwestycje sp. z o.o.	Warszawa	27.08.1998	100,00%	100,00%	Działalność deweloperska, eksploatacja i wynajem nieruchomości. https://www.pzu.pl/pl/grupa-pzu/spolki/tower-inwestycje
52	Ogrodowa-Inwestycje sp. z o.o.	Warszawa	15.09.2004	100,00%	100,00%	Nabywanie, eksploatacja, wynajem i zbywanie nieruchomości. http://www.ogrodowainwestycje.pl/
53	Arm Property sp. z o.o.	Kraków	26.11.2014	100,00%	100,00%	Kupno i sprzedaż nieruchomości.
54	Ipsilon sp. z o.o.	Warszawa	02.04.2009	100,00%	100,00%	Usługowa działalność assistance oraz usługi medyczne.
55	PZU Corporate Member Limited	Londyn (Wielka Brytania)	28.09.2017	100,00%	100,00%	Działalność inwestycyjna.
56	PZU LAB SA	Warszawa	13.09.2011	100,00%	100,00%	Usługi konsultingowe, szkoleniowe oraz rozwój innowacji technologicznych w zakresie wsparcia w procesach bezpieczeństwa technicznego i procesowego oraz zarządzania ryzykiem. https://www.pzu.pl/pl/grupa-pzu/spolki/pzu-lab

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego oraz % głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności i adres strony internetowej
				31 marca 2023	31 grudnia 2022	
Jednostki objęte konsolidacją – pozostałe jednostki – ciąg dalszy						
57	Omicron BIS SA	Warszawa	28.08.2014	100,00%	100,00%	Nie prowadzi działalności.
58	LLC SOS Services Ukraine	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	100,00%	100,00%	Usługi assistance.
59	PZU CASH SA	Warszawa	15.09.2017	100,00%	100,00%	Pozostałe pośrednictwo pieniężne. https://www.pzu.pl/grupa-pzu/spolki/pzu-cash-sa
60	Tulare Investments sp. z o.o.	Warszawa	15.09.2017	100,00%	100,00%	Nie prowadzi działalności.
61	PZU Projekt 01 SA	Warszawa	01.09.2020	100,00%	100,00%	Nie prowadzi działalności.
Jednostki objęte konsolidacją – Grupa Kapitałowa Armatura						
62	Armatura Kraków SA	Kraków	07.10.1999	100,00%	100,00%	Produkcja i sprzedaż grzejników, baterii sanitarnych oraz administracja i zarządzanie grupą kapitałową. https://www.kfa.pl/
63	AQ SA w likwidacji	Kraków	15.01.2015	100,00%	100,00%	Produkcja i sprzedaż wyposażenia łazienkowego.
64	Aquaform Ukraine TOW	Żytomierz (Ukraina)	15.01.2015	100,00%	100,00%	Nie prowadzi działalności.
Jednostki objęte konsolidacją – fundusze inwestycyjne						
65	PZU SFIO Universum	Warszawa	15.12.2009	nd.	nd.	Lokowanie środków zebranych od uczestników funduszu.
66	PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2 ²⁾	Warszawa	21.11.2011	nd.	nd.	j.w.
67	PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 1	Warszawa	12.12.2012	nd.	nd.	j.w.
68	PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 2	Warszawa	19.11.2012	nd.	nd.	j.w.
69	inPZU Inwestycji Ostrożnych	Warszawa	10.04.2018	nd.	nd.	j.w.
70	inPZU Obligacje Polskie	Warszawa	10.04.2018	nd.	nd.	j.w.
71	inPZU Akcje Polskie	Warszawa	10.05.2018	nd.	nd.	j.w.
72	inPZU Akcje Rynków Rozwiniętych	Warszawa	10.05.2018	nd.	nd.	j.w.
73	inPZU Obligacje Rynków Rozwiniętych	Warszawa	10.05.2018	nd.	nd.	j.w.
74	inPZU Obligacje Rynków Wschodzących	Warszawa	10.05.2018	nd.	nd.	j.w.
75	inPZU Akcje Rynków Wschodzących	Warszawa	28.10.2019	nd.	nd.	j.w.
76	inPZU Akcje Amerykańskie	Warszawa	28.10.2019	nd.	nd.	j.w.

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego oraz % głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności i adres strony internetowej
				31 marca 2023	31 grudnia 2022	
Jednostki objęte konsolidacją – fundusze inwestycyjne – ciąg dalszy						
77	inPZU Akcje CEEplus	Warszawa	28.10.2019	nd.	nd.	j.w.
78	inPZU Puls Życia 2025	Warszawa	22.10.2020	nd.	nd.	j.w.
79	inPZU Puls Życia 2030	Warszawa	22.10.2020	nd.	nd.	j.w.
80	inPZU Puls Życia 2040	Warszawa	22.10.2020	nd.	nd.	j.w.
81	inPZU Puls Życia 2050	Warszawa	22.10.2020	nd.	nd.	j.w.
82	inPZU Puls Życia 2060	Warszawa	22.10.2020	nd.	nd.	j.w.
83	PZU FIZ Legato	Warszawa	11.08.2021	nd.	nd.	j.w.
84	inPZU Akcje Rynku Surowców	Warszawa	15.12.2021	nd.	nd.	j.w.
85	inPZU Akcje Rynku Złota	Warszawa	15.12.2021	nd.	nd.	j.w.
86	inPZU Akcje Sektora Zielonej Energii	Warszawa	15.12.2021	nd.	nd.	j.w.
87	inPZU Akcje Sektora Informatycznego	Warszawa	15.12.2021	nd.	nd.	j.w.
88	inPZU Akcje Sektora Nieruchomości	Warszawa	15.12.2021	nd.	nd.	j.w.
89	inPZU Akcje Europejskie	Warszawa	15.12.2021	nd.	nd.	j.w.
90	inPZU Obligacje Inflacyjne	Warszawa	15.12.2021	nd.	nd.	j.w.
Jednostki stowarzyszone						
91	Sigma BIS SA	Warszawa	03.10.2019	34,00%	34,00%	Działalność reklamowa.
92	RUCH SA	Warszawa	23.12.2020	30,92%	30,92%	Sprzedaż detaliczna gazet i artykułów piśmienniczych prowadzonych w wyspecjalizowanych sklepach. https://ruch.com.pl/
93	Krajowy Integrator Płatności SA ³⁾	Poznań	31.03.2021	7,67%	7,67%	Pozostałe pośrednictwo pieniężne. https://tpay.com/

¹⁾ PZU posiada bezpośrednio 33,5% akcji Pekao Financial Services sp. z o.o. a Pekao – 66,5%.

²⁾ Fundusz PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2 prowadzi swoją działalność inwestycyjną poprzez 30 zależnych spółek prawa handlowego (objęte konsolidacją).

³⁾ Jednostka stowarzyszona z Pekao, w której posiada on 38,33% udziału. W konsekwencji Zarząd PZU uznaje, że Grupa PZU wywiera na tę jednostkę znaczący wpływ.

2.3 Zmiany zakresu konsolidacji i struktury Grupy PZU

Szczegółowe zasady rachunkowości dotyczące rozliczania transakcji przejęcia zaprezentowano w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2022 rok.

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2023 roku nie było zmiany zakresu konsolidacji i struktury Grupy PZU.

2.4 Udziały niekontrolujące

W tabeli poniżej przedstawiono spółki zależne, w których występują lub występowały udziały niekontrolujące:

Nazwa jednostki	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Pekao ¹⁾	79,98%	79,98%
Alior Bank ²⁾	68,07%	68,07%
Przedsiębiorstwo Usług Medycznych PROELMED sp. z o.o.	43,00%	43,00%
Sanatorium Uzdrowskie „Krystynka” sp. z o.o.	0,91%	0,91%
PZU LT GD	0,66%	0,66%

¹⁾ W konsekwencji PZU posiada także udziały niekontrolujące w jednostkach zależnych Pekao, wymienionych w tabeli w punkcie 2.2.

²⁾ W konsekwencji PZU posiada także udziały niekontrolujące w jednostkach zależnych Alior Banku wymienionych w tabeli w punkcie 2.2.

Wartość bilansowa udziałów niekontrolujących	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Grupa Pekao	20 095	18 184
Grupa Alior Banku	4 586	4 078
Pozostałe	1	1
Razem	24 682	22 263

Zarówno Pekao, jak i Alior Bank prowadzą swoją działalność przede wszystkim na terytorium Polski. W kolejnych tabelach przedstawiono skrócone informacje finansowe dotyczące Grupy Kapitałowej Pekao oraz Grupy Kapitałowej Alior Banku ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym (bez uwzględniania wyłączeń konsolidacyjnych). Dane Grupy Kapitałowej Pekao i Grupy Kapitałowej Alior Banku, uwzględniają efekt korekt z tytułu wyceny aktywów i zobowiązań do wartości godziwej na dzień obejmowania kontroli oraz ich późniejszego rozliczenia w czasie.

Aktywa	Grupa Kapitałowa Pekao		Grupa Kapitałowa Alior Banku	
	31 marca 2023	31 grudnia 2022	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Wartość firmy	693	693	-	-
Wartości niematerialne	1 979	2 009	389	390
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 399	1 572	1 329	1 458
Inne aktywa	179	111	96	48
Rzeczowe aktywa trwałe	1 664	1 706	723	744
Jednostki wyceniane metodą praw własności	50	48	-	-
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	14	930	-	41
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	3 999	14	48	2
Należności od klientów z tytułu kredytów	154 986	155 174	57 053	57 095
Pochodne instrumenty finansowe	13 578	15 369	557	544
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe	94 721	84 829	17 046	17 162
Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	78 927	67 167	5 058	7 195
Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	14 427	16 594	11 929	9 896
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 367	1 068	59	71
Należności	4 111	5 976	2 334	2 663
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	15 236	12 681	4 578	2 551
Aktywa, razem	292 609	281 112	84 153	82 698

Kapitały i zobowiązania	Grupa Kapitałowa Pekao		Grupa Kapitałowa Alior Banku	
	31 marca 2023	31 grudnia 2022	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Kapitały				
Kapitały przypadające właścicielom jednostki dominującej	25 125	22 736	6 737	5 991
Kapitał podstawowy	263	263	1 306	1 306
Pozostałe kapitały	19 756	18 828	4 602	4 229
Niepodzielony wynik	5 106	3 645	829	456
Udziały niekontrolujące	13	12	-	-
Kapitały, razem	25 138	22 748	6 737	5 991
Zobowiązania				
Zobowiązania podporządkowane	2 851	2 789	1 176	1 164
Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych	7 800	10 338	999	752
Zobowiązania wobec banków	6 687	7 450	304	270
Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów	222 475	208 696	70 856	70 025
Instrumenty pochodne	15 679	18 698	1 648	1 935
Inne zobowiązania	10 594	9 023	2 212	2 274
Rezerwy	1 363	1 347	219	285
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22	23	2	2
Zobowiązania, razem	267 471	258 364	77 416	76 707
Kapitały i zobowiązania, razem	292 609	281 112	84 153	82 698

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 marca 2023 roku	Grupa PZU	Wyłączenie danych Pekao	Wyłączenie danych Alior Banku	Eliminacja korekt konsolida- cyjnych	Grupa PZU bez Pekao i Alior Banku
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	(125)	-	-	(6)	(131)
Przychody z ubezpieczeń	6 401	-	-	-	6 401
Koszty usług ubezpieczenia	(6 526)	-	-	(6)	(6 532)
Koszty netto z tytułu umów reasekuracji	979	-	-	-	979
Alokacja składek reasekuracyjnych	(366)	-	-	-	(366)
Kwoty należne od reasekuratorów	1 345	-	-	-	1 345
Wynik z usług ubezpieczenia	854	-	-	(6)	848
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	(475)	-	-	-	(475)
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	14	-	-	-	14
Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej	6 843	(4 563)	(1 774)	45	551
Pozostałe przychody netto z inwestycji	(102)	212	(79)	(3)	28
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji	171	23	(2)	-	192
Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	(349)	109	251	-	11
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	160	(115)	48	-	93
Wynik z tytułu prowizji i opłat	909	(683)	(202)	34	58
Koszty działania banków	(1 489)	1 093	444	(49)	(1)
Koszty odsetkowe	(2 196)	1 472	682	(17)	(59)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(930)	524	114	16	(276)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	3 410	(1 928)	(518)	20	984
Udział w wynikach finansowych netto jednostek wycenianych metodą praw własności	2	(1)	-	-	1
Zysk (strata) brutto	3 412	(1 929)	(518)	20	985
Podatek dochodowy	(835)	468	145	(12)	(234)
Zysk (strata) netto	2 577	(1 461)	(373)	8	751

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 marca 2022 roku (przezsztaltcone)	Grupa PZU	Wyłączenie danych Pekao	Wyłączenie danych Alior Banku	Eliminacja korekt konsolidacyjnych	Grupa PZU bez Pekao i Alior Banku
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	975	-	-	(1)	974
Przychody z ubezpieczeń	5 999	-	-	-	5 999
Koszty usług ubezpieczenia	(5 024)	-	-	(1)	(5 025)
Koszty netto z tytułu umów reasekuracji	(116)	-	-	-	(116)
Alokacja składek reasekuracyjnych	(248)	-	-	-	(248)
Kwoty należne od reasekuratorów	132	-	-	-	132
Wynik z usług ubezpieczenia	859	-	-	(1)	858
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	(42)	-	-	-	(42)
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	10	-	-	-	10
Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej	3 580	(2 213)	(1 033)	39	373
Pozostałe przychody netto z inwestycji	2	(121)	164	(5)	40
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji	(91)	11	-	2	(78)
Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	(375)	134	231	-	(10)
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	79	(13)	(199)	-	(133)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	919	(703)	(188)	37	65
Koszty działania banków	(1 266)	951	393	(77)	1
Koszty odsetkowe	(368)	185	159	(5)	(29)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(930)	517	191	8	(214)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	2 377	(1 252)	(282)	(2)	841
Udział w wynikach finansowych netto jednostek wycenianych metodą praw własności	(11)	(1)	-	-	(12)
Zysk (strata) brutto	2 366	(1 253)	(282)	(2)	829
Podatek dochodowy	(630)	337	105	4	(184)
Zysk (strata) netto	1 736	(916)	(177)	2	645

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	Grupa Kapitałowa Pekao		Grupa Kapitałowa Alior Banku	
	1 stycznia – 31 marca 2023	1 stycznia – 31 marca 2022	1 stycznia – 31 marca 2023	1 stycznia – 31 marca 2022
Zysk netto	1 461	916	373	177
Inne całkowite dochody brutto	1 146	(1 575)	461	(630)
Podlegające późniejszemu przeniesieniu do rachunku zysków i strat	1 093	(1 549)	457	(672)
Wycena instrumentów dłużnych	419	(555)	110	(142)
Wycena należności od klientów z tytułu kredytów	(1)	(2)	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	675	(992)	347	(530)
Niepodlegające późniejszemu przeniesieniu do rachunku zysków i strat	53	(26)	4	42
Wycena instrumentów kapitałowych	53	(26)	4	42
Podatek ujęty w innych całkowitych dochodach	(218)	300	(88)	121
Dochody całkowite netto, razem	2 389	(359)	746	(332)

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Grupa Kapitałowa Pekao		Grupa Kapitałowa Alior Banku	
	1 stycznia – 31 marca 2023	1 stycznia – 31 marca 2022	1 stycznia – 31 marca 2023	1 stycznia – 31 marca 2022
Przeptywy pieniężne netto z działalności operacyjnej	14 521	8 201	1 612	(2 561)
Przeptywy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(12 164)	(4 360)	223	255
Przeptywy pieniężne netto z działalności finansowej	211	5 918	212	3 520
Przeptywy pieniężne netto, razem	2 568	9 759	2 047	1 214

Zarówno w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2023 roku, jak i w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2022 roku Pekao i Alior Bank nie wypłacały dywidendy.

3. Struktura akcjonariatu

Według stanu na dzień przekazania niniejszego raportu okresowego struktura akcjonariatu PZU z uwzględnieniem akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu PZU przedstawiała się następująco:

Lp.	Nazwa akcjonariusza	Liczba akcji oraz głosów na Walnym Zgromadzeniu	Procent udziału w kapitale podstawowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
1	Skarb Państwa	295 217 300	34,1875%
2	Fundusze zarządzane przez Nationale Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne Spółka Akcyjna ¹⁾	49 223 000	5,7003%
3	Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny ²⁾	45 736 958	5,2966%
4	Pozostali akcjonariusze	473 345 742	54,8156%
Razem		863 523 000	100%

¹⁾ Liczba akcji posiadana przez fundusze na Nadzwyczajnym WZ PZU, które odbyło się 1 września 2022 roku.

²⁾ Na podstawie zawiadomienia z 17 maja 2023 roku.

3.1 Wskazanie zmian w strukturze własności znacznych pakietów akcji emitenta

5 stycznia 2023 roku PZU otrzymał zawiadomienie od Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego Allianz Polska SA, dotyczące zwiększenia udziału w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów PZU powyżej 5% łącznie przez fundusze zarządzane przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne Allianz Polska SA, to jest Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny, Allianz Polska Dobrowolny Fundusz Emerytalny oraz Drugi Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny, które posiadały łącznie 48 183 212 akcji PZU, stanowiących 5,5798% kapitału podstawowego i uprawniających do 5,5798% głosów na Walnym Zgromadzeniu.

17 maja 2023 roku PZU otrzymał zawiadomienie od Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego Allianz Polska SA informujące, że 12 maja 2023 roku w wyniku likwidacji Drugiego Allianz Polska Otwartego Funduszu Emerytalnego i przeniesienia jego aktywów do Allianz Polska Otwartego Funduszu Emerytalnego, Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny posiadał 45 736 958 akcji PZU, stanowiących 5,2966% kapitału podstawowego i uprawniających do 5,2966% głosów na Walnym Zgromadzeniu.

3.2 Akcje lub uprawnienia do nich posiadane przez osoby zarządzające i nadzorujące PZU

Zarówno na dzień przekazania niniejszego raportu okresowego, jak i na dzień przekazania raportu rocznego za 2022 rok (tj. 30 marca 2023 roku) Członek Zarządu PZU Tomasz Kulik posiadał 2 847 akcji PZU. Pozostali Członkowie Zarządu, Rady Nadzorczej lub Dyrektorzy Grupy nie posiadali akcji PZU lub uprawnień do nich zarówno na dzień przekazania niniejszego raportu okresowego, jak i na dzień przekazania raportu rocznego za 2022 rok.

4. Kluczowy personel kierowniczy – Zarząd jednostki dominującej i Dyrektorzy Grupy PZU

4.1 Skład Zarządu jednostki dominującej

Od 1 stycznia 2023 roku w skład Zarządu PZU wchodzi:

- Beata Kozłowska – Chyła – Prezes Zarządu PZU;
- Ernest Bejda – Członek Zarządu PZU;
- Małgorzata Kot – Członek Zarządu PZU;
- Krzysztof Kozłowski – Członek Zarządu PZU;
- Tomasz Kulik – Członek Zarządu PZU;
- Piotr Nowak – Członek Zarządu PZU;
- Maciej Rapkiewicz – Członek Zarządu PZU;
- Małgorzata Sadurska – Członek Zarządu PZU.

Do dnia podpisania skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego skład Zarządu nie uległ zmianie.

4.2 Dyrektorzy Grupy PZU

Od 1 stycznia 2023 roku Dyrektorami Grupy PZU byli:

- Aleksandra Agatowska (PZU);
- Andrzej Jaworski (PZU);
- Krzysztof Kozłowski (PZU Życie);
- Bartłomiej Litwińczuk (PZU);
- Dorota Macieja (PZU);
- Sylwia Matusiak (PZU);
- Piotr Nowak (PZU Życie);
- Małgorzata Sadurska (PZU Życie).

Od 1 lutego Małgorzata Skibińska objęła stanowisko Dyrektora Grupy PZU w PZU i PZU Życie.

Od 1 lutego 2023 roku do dnia podpisania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Dyrektorami Grupy PZU byli:

- Aleksandra Agatowska (PZU);
- Andrzej Jaworski (PZU);
- Krzysztof Kozłowski (PZU Życie);
- Bartłomiej Litwińczuk (PZU);
- Dorota Macieja (PZU);
- Sylwia Matusiak (PZU);
- Piotr Nowak (PZU Życie);
- Małgorzata Sadurska (PZU Życie);
- Małgorzata Skibińska (PZU i PZU Życie).

5. Rada Nadzorcza jednostki dominującej

Od 1 stycznia 2023 roku do dnia podpisania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w skład Rady Nadzorczej PZU wchodziło:

- Robert Jastrzębski – Przewodniczący Rady;
- Paweł Górecki – Wiceprzewodniczący Rady;
- Robert Śnitko – Sekretarz Rady;
- Marcin Chludziński – Członek Rady;
- Agata Górnicka – Członek Rady;
- Elżbieta Mączyńska – Ziemska – Członek Rady;
- Krzysztof Opolski – Członek Rady;
- Radosław Sierpiński – Członek Rady;
- Piotr Wachowiak – Członek Rady;
- Józef Wierzbowski – Członek Rady;
- Maciej Zaborowski – Członek Rady.

6. Podstawowe zasady (polityka) rachunkowości i kluczowe szacunki i osądy

Szczegółowe zasady (politykę) rachunkowości oraz kluczowe szacunki i osądy zaprezentowano w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy PZU za 2022 rok, za wyjątkiem kwestii związanych z wdrożeniem MSSF 17, które opisano w punkcie 6.1.

6.1 Wdrożenie MSSF 17

18 maja 2017 roku RMSR opublikowała standard MSSF 17 Umowy ubezpieczenia, który zastąpił MSSF 4 - Umowy ubezpieczeniowe, obowiązujący do końca 2022 roku.

Celem nowego standardu jest wprowadzenie zupełnie nowych, jednolitych zasad wyceny umów ubezpieczenia, zapewniających większą porównywalność sprawozdań pomiędzy różnymi ubezpieczycielami, a także dostarczenie szeregu nowych ujawnień na użytek odbiorców sprawozdań finansowych.

MSSF 17 wprowadza nowe zasady ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawnień dla umów ubezpieczenia, umów reasekuracji oraz umów inwestycyjnych z uznaniowym udziałem w zyskach.

Nowy standard zakłada m. in., że:

- wbudowane instrumenty pochodne, wyodrębnione komponenty inwestycyjne oraz przyrzeczenie przekazania ubezpieczonemu wyodrębnionych towarów lub usług innych niż usługi objęte umową ubezpieczenia są oddzielone od umów ubezpieczenia i umów reasekuracji oraz rozliczone zgodnie z innymi odpowiednimi standardami;
- umowy ubezpieczenia i reasekuracji są dzielone na grupy, na poziomie których następuje wycena;
- model wyceny grup umów zgodnie z MSSF 17 opiera się o szacunki wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z realizacji umów związanych z przyszłą i przeszłą usługą przypisaną do grupy, oraz o marżę kontraktową, reprezentującą niewypracowany zysk;
- zysk z grupy umów ubezpieczenia jest rozliczany w każdym okresie, w którym świadczona jest usługa ubezpieczeniowa. Jeżeli oczekuje się, że grupa umów będzie rodzić obciążenia w pozostałym okresie ubezpieczenia, strata jest rozpoznawana natychmiast w wyniku.

Dla celów prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej agreguje się portfele umów ubezpieczenia oraz portfele umów reasekuracji i prezentuje osobno portfele:

- umów ubezpieczenia stanowiące aktywo;
- umów reasekuracji stanowiące aktywo;
- umów ubezpieczenia stanowiące zobowiązanie;
- umów reasekuracji stanowiące zobowiązanie.

Struktura prezentacji w ramach skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów uległa znaczącej zmianie. Zgodnie z MSSF 4 raportowane były m. in. składka przypisana, koszty i świadczenia poniesione w okresie, zmiana stanu zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia.

Zgodnie z MSSF 17 Jednostka odrębnie prezentuje następujące pozycje:

- przychody z ubezpieczeń;
- koszty usług ubezpieczenia;
- koszty netto z tytułu umów reasekuracji;
- przychody lub koszty finansowe z tytułu ubezpieczeń.

Najistotniejsza część zysku z działalności operacyjnej dla działalności ubezpieczeniowej Grupy PZU składa się z wyniku z usług ubezpieczenia. Zgodnie z MSSF 17 wynik z usług ubezpieczenia obejmuje:

- kwotę przychodów z ubezpieczenia, która odpowiada wynagrodzeniu, do którego Grupa PZU jest uprawniona w zamian za usługi świadczone w danym okresie, oraz
- kwotę kosztów usług ubezpieczenia, na którą składają się poniesione odszkodowania, amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia, zmiany związane z przeszłą usługą oraz straty na grupach umów rodzących obciążenia.

Szczegółowe zasady rachunkowości, szacunki stosowane do wyceny umów ubezpieczenia i umów reasekuracji, a także zastosowane podejście w zakresie przygotowywania ujawnień zaprezentowano w punkcie 6.1.2.

6.1.1. Dzień przejścia

Grupa PZU zastosowała MSSF 17 Umowy ubezpieczenia po raz pierwszy do skonsolidowanych sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się od 1 stycznia 2023 roku.

Ze względu na konieczność przygotowania danych porównawczych, przyjmuje się jako dzień przejścia na nowy standard 1 stycznia 2022 roku.

Na dzień przejścia Grupa PZU:

- zidentyfikowała, ujęła i wyceniła każdą grupę umów ubezpieczeniowych zgodnie z jedną z trzech metod opisanych poniżej;
- usunęła ze sprawozdania z sytuacji finansowej wszelkie istniejące salda, które nie istniałyby, gdyby MSSF 17 miał zawsze zastosowanie. Obejmowały one niektóre odroczone koszty akwizycji umów ubezpieczeniowych, należności i zobowiązania z tytułu ubezpieczeń, rezerwy na opłaty, które można przypisać do istniejących umów ubezpieczeniowych, które zgodnie z MSSF 17, są uwzględniane w wycenie umów ubezpieczeniowych;
- ujęła wszelkie wynikające z tego różnice netto w skonsolidowanym kapitale własnym.

Standard umożliwia zastosowanie 3 metod na potrzeby dokonania wycen pozycji finansowych na dzień przejścia:

- pełne podejście retrospektywne – metoda, w której jednostka dokonuje wyceny grup umów ubezpieczenia tak, jakby standard był stosowany od momentu początkowego ujęcia dla tych umów;
- zmodyfikowane podejście retrospektywne – metoda, która pozwala stosować uproszczenia w metodzie FRA, jeśli pełne jej zastosowanie jest niewykonalne w praktyce;
- podejście oparte na wartości godziwej – metoda, która jest dozwolona, jeśli niewykonalna w praktyce jest metoda FRA i gdy jednostka podjęła decyzję, że nie będzie stosowała metody MRA.

Grupa PZU wykorzystwała wszystkie trzy metody w zależności od dostępności danych historycznych. Dla wszystkich grup umów w ubezpieczeniach majątkowych wykorzystano metodę w pełni retrospektywną, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu zaistniałych

szkód sprzed 1993 roku, dla których zastosowano podejście oparte na wartości godziwej. Dla grup umów w ubezpieczeniach na życie zastosowano podejście przedstawione w poniższej tabeli:

Data rozpoznania umowy	Metoda
Rok 2019 lub późniejszy	• Pełne podejście retrospektywne dla kontraktów innych niż <i>unit-linked</i> • Podejście oparte na wartości godziwej dla kontraktów typu <i>unit-linked</i>
2015-2018	• Pełne podejście retrospektywne dla ubezpieczeń indywidualnie kontynuowanych • Podejście oparte na wartości godziwej dla kontraktów typu <i>unit-linked</i> • Zmodyfikowane podejście retrospektywne dla pozostałych kontraktów
Rok 2014 i wcześniejsze	• Zmodyfikowane podejście retrospektywne dla ubezpieczeń indywidualnie kontynuowanych oraz ubezpieczeń tradycyjnych • Podejście oparte na wartości godziwej dla pozostałych produktów

6.1.1.1. Pełne podejście retrospektywne

Zgodnie z zapisami MSSF 17 pkt C3, Grupa PZU zastosowała pełne podejście retrospektywne, chyba że było to niewykonalne w praktyce. Grupa PZU określiła, że zastosowanie standardu jest niewykonalne w praktyce w rozumieniu paragrafu 5 Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 8 tj. zastosowanie standardu jest niewykonalne w praktyce, gdy jednostka nie może zastosować go, mimo podjęcia wszelkich racjonalnych wysiłków i czynności, aby to uczynić. Dla konkretnego, minionego okresu jednostka nie jest w stanie wprowadzić zmian zasad (polityki) rachunkowości lub dokonać retrospektywnego przekształcenia danych, jeśli:

- skutek retrospektywnego podejścia nie jest możliwy do ustalenia;
- retrospektywne zastosowanie zasad bądź retrospektywne przekształcenie danych wymaga dokonania założeń co do intencji kierownictwa we wskazanym okresie; lub
- retrospektywne zastosowanie zasad bądź retrospektywne przekształcenie danych wymaga dokonania istotnych szacunków, a niemożliwe jest obiektywne wyodrębnienie z posiadanych informacji takich informacji na temat szacunków, które:
 - potwierdzają warunki według stanu na dzień, na który wartości te mają być ujęte, wycenione lub ujawnione;
 - mogłyby być dostępne w momencie, gdy sprawozdania finansowe tego okresu zostały zatwierdzone do publikacji.

W przypadku tych części działalności, dla których zastosowanie pełnego podejścia retrospektywnego było niewykonalne (np. dane nie zostały zgromadzone w wymaganej rozdzielczości, miały miejsce zmiany w systemach IT uniemożliwiające przygotowanie odpowiednich danych oraz miały miejsce głębokie zmiany w modelach aktuarialnych, w praktyce niemożliwe do zaimplementowania wstecznego) Grupa PZU zastosowała uproszczenia dopuszczone przez standard.

6.1.1.2. Podejścia uproszczone

W przypadkach, gdy zastosowanie pełnego podejścia retrospektywnego zostało ocenione jako niewykonalne w praktyce, Grupa PZU wykorzystuje zmodyfikowane podejście retrospektywne lub podejście oparte na wartości godziwej, a wybór podejścia dokonywany jest indywidualnie dla każdej grupy umów. Przy wyborze brane pod uwagę są takie czynniki jak dostępność danych historycznych, materialność oraz to czy grupa umów należy do portfela oferowanego w sprzedaży przez Grupę PZU na dzień przejścia.

W tabeli poniżej zaprezentowano uproszczenia dozwolone przez MSSF 17, które zostały zastosowane przez Grupę PZU wraz z referencją do odpowiednich punktów MSSF 17 w zależności od przyjętego podejścia:

Opis uproszczenia	Zmodyfikowane podejście retrospektywne	Podejście oparte na wartości godziwej
Ocena grup umów przy wykorzystaniu informacji dostępnych na moment daty przejścia, zamiast na moment zawarcia umowy	C9	C21-22
Niestosowanie przepisów pkt. 22 w celu dokonania podziału grup na te, które nie uwzględniają umów zawartych w odstępach większych niż roczne	C10	C23
Wykorzystanie historycznych przepływów pieniężnych przy określeniu marży kontraktowej	C12	nd.
Uproszczone wyliczenie korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego w dniu początkowego ujęcia grupy umów ubezpieczenia	C14	nd.
Podział przychodów lub kosztów finansowych na kwoty uwzględnione w wyniku finansowym i na kwoty uwzględnione w innych całkowitych dochodach	C18-19	C24

Zmodyfikowane podejście retrospektywne

W przypadkach gdy zastosowanie pełnego podejścia retrospektywnego jest niewykonane w praktyce, zapisy MSSF 17 umożliwiają zastosowanie modyfikacji tego podejścia, tak zwane zmodyfikowane podejście retrospektywne, w celu osiągnięcia wyniku możliwie najbliższego do wyniku pełnego podejścia retrospektywnego. Modyfikacje dozwolone przez standard obejmują obszary oceny umów lub grup umów ubezpieczenia, których dokonano by na dzień rozpoczęcia trwania lub początkowego ujęcia, oszacowania kwot związanych z marżą kontraktową lub komponentem straty, oraz oszacowania kosztów lub przychodów finansowych z ubezpieczeń.

Zmodyfikowane podejście retrospektywne zostało zastosowane przez Grupę PZU jedynie dla grup umów bez bezpośredniego udziału w zyskach. Dla grup umów z bezpośrednim udziałem w zysku, dla których zastosowanie pełnego podejścia retrospektywnego było niewykonalne w praktyce, Grupa PZU zastosowała podejście oparte na wartości godziwej.

W dopuszczalnych przez MSSF 17 przypadkach oraz gdy Grupa PZU uznała stosowanie zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego za zasadne, użyte zostały następujące modyfikacje podejścia w pełni retrospektywnego:

- użycie historycznych przepływów pieniężnych oraz wiarygodnych oszacowań historycznych przepływów pieniężnych w celu oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych oraz marży kontraktowej lub komponentu straty na dzień początkowego ujęcia grupy umów dla grup umów ubezpieczenia niezawierających bezpośredniego udziału w zyskach;
- oszacowanie korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego w dniu początkowego ujęcia grupy umów ubezpieczenia oraz uwolnienia ryzyka przed dniem przejścia w oparciu o informacje dostępne na dzień przejścia. Informacje użyte do tych oszacowań to między innymi kalibracja korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego na dzień przejścia, oszacowanie przepływów pieniężnych na dzień początkowego ujęcia grupy umów ubezpieczenia oraz dane historyczne dostępne na dzień przejścia;
- połączenie grup umów zawartych w odstępach większych niż roczne.

Przy oszacowaniach za pomocą zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego Grupa PZU nie stosowała dopuszczalnych przez MSSF 17 modyfikacji związanych z wyznaczaniem stóp dyskonta.

Przy zastosowaniu zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego Grupa PZU korzystała z racjonalnych i udokumentowanych informacji, przy maksymalnym możliwym wykorzystaniu danych dostępnych bez nadmiernego kosztu i wysiłku, które Grupa PZU wykorzystabyła w podejściu w pełni retrospektywnym.

Podejście oparte na wartości godziwej

Grupa PZU zastosowała podejście do wyceny oparte na wartości godziwej w okresie przejściowym dla:

- produktów rentowych oraz tradycyjnych zawartych przed 1993 rokiem, dla których nie istnieją racjonalne i udokumentowane informacje dostępne bez nadmiernych kosztów lub wysiłków, które pozwoliłyby na przeprowadzenie obliczeń zgodnie ze zmodyfikowanym podejściem retrospektywnym;
- produktów typu *unit-linked*, dla których zastosowanie MRA lub FRA wiązałoby się z nadmiernymi kosztami lub wysiłkiem, niewspółmiernymi z poziomem potencjalnego zniekształcenia raportowanych wartości, które uznaje się za nieistotne.

Dla umów, gdzie zastosowano podejście oparte na wartości godziwej, Grupa PZU ustaliła wysokość CSM na dzień przejścia, jako różnicę między wartością godziwą zobowiązania z tytułu pozostałej ochrony ubezpieczeniowej a przepływami pieniężnymi z tytułu zobowiązań wycenionymi na ten dzień. Przy ustalaniu wartości godziwej Grupa PZU zastosowała wymogi MSSF 13 "Ustalanie wartości godziwej", z wyjątkiem wymogu dotyczącego dolnego limitu depozytów na żądanie.

Grupa PZU połączyła umowy wystawione w odstępie dłuższym niż jeden rok przy określaniu grup umów ubezpieczeniowych zgodnie z podejściem do wartości godziwej na dzień przejścia, ponieważ nie posiadała racjonalnych i udokumentowanych informacji pozwalających na podział na grupy, które zawierają wyłącznie umowy zawarte w ciągu roku.

Stosując podejście oparte na wartości godziwej, Grupa PZU wykorzystała racjonalne i wiarygodne informacje dostępne na dzień przejścia, aby:

- zidentyfikować grupy umów ubezpieczenia;
- określić czy umowy ubezpieczenia spełniają definicję umowy ubezpieczenia z bezpośrednim udziałem w zyskach;
- zidentyfikować wszelkie uznaniowe przepływy pieniężne dla umów ubezpieczeniowych niezawierających bezpośredniego udziału w zyskach.

Grupa PZU zastosowała metodę dochodową do wyceny wartości godziwej umów ubezpieczeniowych na dzień przejścia.

6.1.1.3. Dyskontowanie przepływów pieniężnych

Na potrzeby wyznaczania krzywych dyskontowych do wyceny zobowiązań dla okresów od 31 grudnia 2015 roku Grupa PZU wykorzystuje stopy dyskontowe wolne od ryzyka publikowane przez EIOPA, natomiast dla okresów wcześniejszych, czyli lat poprzedzających wdrożenie dyrektywy Wyłatalność II Grupa PZU wyznaczyła historyczne krzywe stóp dyskontowych na podstawie danych rynkowych o obligacjach oraz oceny dostępności nie płynnych aktywów na rynku. Przy stosowaniu stóp dyskonta uwzględnia się także ocenę płynności zobowiązań danego produktu. Premia za niepłynność jest wyznaczana na podstawie danych rynkowych i charakterystyk płynnościowych poszczególnych grup umów ubezpieczenia.

6.1.1.4. Wpływ zastosowania MSSF 17 na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na 1 stycznia 2022 roku

Aktywa na 1 stycznia 2022	Wg MSSF 4	Reklasyfikacje	Różnica w wycenie aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia i reasekuracji	Ujęcie CSM	Ujęcie RA	Wg MSSF 17	
Wartość firmy	2 778	-	-	-	-	2 778	Wartość firmy
Wartości niematerialne	3 403	-	-	-	-	3 403	Wartości niematerialne
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 058	-	19	-	-	3 077	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
Inne aktywa	633	(234)	(68)	-	-	331	Inne aktywa
	nd.	-	246	(187)	-	59	Aktywa z tytułu umów ubezpieczenia
	nd.	1 535	(172)	-	176	1 539	Aktywa z tytułu umów reasekuracji
Odroczone koszty akwizycji	1 573	(1 573)	-	-	-	nd.	
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	2 540	(2 540)	-	-	-	nd.	
Rzeczowe aktywa trwałe	4 144	-	-	-	-	4 144	Rzeczowe aktywa trwałe
Nieruchomości inwestycyjne	2 773	-	-	-	-	2 773	Nieruchomości inwestycyjne
Jednostki wyceniane metodą praw własności	93	-	-	-	-	93	Jednostki wyceniane metodą praw własności
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	1 336	-	-	-	-	1 336	Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	643	-	-	-	-	643	Aktywa przeznaczone do sprzedaży
Należności od klientów z tytułu kredytów	215 008	-	-	-	-	215 008	Należności od klientów z tytułu kredytów
Pochodne instrumenty finansowe	8 328	-	-	-	-	8 328	Pochodne instrumenty finansowe
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe	136 954	-	-	-	-	136 954	Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe
Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	82 893	-	-	-	-	82 893	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	44 896	-	-	-	-	44 896	Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	9 165	-	-	-	-	9 165	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
Należności	9 418	(2 636)	-	-	-	6 782	Należności
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	9 447	-	-	-	-	9 447	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych
Aktywa, razem	402 129	(5 448)	25	(187)	176	396 695	Aktywa, razem

Kapitały i zobowiązania na 1 stycznia 2022	Wg MSSF4	Reklasyfikacje	Różnica w wycenie aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia i reasekuracji	Ujęcie CSM	Ujęcie RA	Wg MSSF17	
Kapitały							Kapitały
Kapitały przypadające właścicielom jednostki dominującej	17 080	-	13 851	(7 778)	(1 024)	22 129	Kapitały przypadające właścicielom jednostki dominującej
Kapitał podstawowy	86	-	-	-	-	86	Kapitał podstawowy
Pozostałe kapitały	14 343	-	(694)	-	-	13 649	Pozostałe kapitały
Niepodzielony wynik	2 651	-	14 545	(7 778)	(1 024)	8 394	Niepodzielony wynik
Udziały niekontrolujące	22 914	-	-	-	-	22 914	Udziały niekontrolujące
Kapitały, razem	39 994	-	13 851	(7 778)	(1 024)	45 043	Kapitały, razem
Zobowiązania							Zobowiązania
	nd.	46 862	(15 090)	7 591	1 203	40 566	Zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia
	nd.	16	15	-	(3)	28	Zobowiązania z tytułu umów reasekuracji
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	50 173	(50 173)	-	-	-	nd.	Rezerwy
Zobowiązania podporządkowane	6 274	-	-	-	-	6 274	Zobowiązania podporządkowane
Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych	5 940	-	-	-	-	5 940	Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych
Zobowiązania wobec banków	7 470	-	-	-	-	7 470	Zobowiązania wobec banków
Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów	265 155	-	-	-	-	265 155	Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów
Pochodne instrumenty finansowe	11 880	-	-	-	-	11 880	Pochodne instrumenty finansowe
Inne zobowiązania	13 203	(2 125)	75	-	-	11 153	Inne zobowiązania
Rezerwy	1 206	-	-	-	-	1 206	Rezerwy
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	806	(28)	1 174	-	-	1 952	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
Zobowiązania związane z aktywami zakwalifikowanymi do sprzedaży	28	-	-	-	-	28	Zobowiązania związane z aktywami zakwalifikowanymi do sprzedaży
Zobowiązania, razem	362 135	(5 448)	(13 826)	7 591	1 200	351 652	Zobowiązania, razem
Kapitały i zobowiązania, razem	402 129	(5 448)	25	(187)	176	396 695	Kapitały i zobowiązania, razem

Wpływ zastosowania MSSF 17 na skonsolidowane kapitały własne Grupy PZU na 1 stycznia 2022 roku wyniósł 5 049 mln zł. W szczególności wynikał on ze zmiany podejścia w wycenie zobowiązań z tytułu umów ubezpieczeniowych i umów reasekuracji zgodnie z wymogami MSSF 17. Nowy standard daje możliwość rozpoznania części różnicy w wycenie zobowiązań jako wartość zmniejszającą skumulowane inne całkowite dochody o 694 mln zł. Jest to wynikiem spadków historycznych stóp procentowych. Zastosowane stopy dyskontowe z momentu początkowego ujęcia (tzw. stopy *locked-in*, będące stopami z okresu zawarcia polisy lub zdarzenia szkody) były w większości wyższe niż stopy wolne od ryzyka na 1 stycznia 2022 roku.

Na 31 grudnia 2022 roku wpływ zastosowania MSSF 17 na kapitały własne w porównaniu do stanu na 1 stycznia 2022 roku wzrósł ze względu na znaczny wzrost stóp procentowych wolnych od ryzyka w 2022 roku.

6.1.2. Umowy ubezpieczenia i umowy reasekuracji

W poniższej tabeli zaprezentowano kluczowe decyzje podjęte przez Grupę PZU w zakresie wyboru polityki rachunkowości na potrzeby wyceny zgodnej z MSSF 17.

Wybór polityki rachunkowości	Decyzja Grupy PZU	Uzasadnienie
Metoda wyznaczania krzywych dyskontowych	Domyślnie krzywe wyznaczone w podejściu oddolnym (<i>bottom-up approach</i>). W uzasadnionych przypadkach Grupa PZU dopuszcza jednak stosowanie podejścia odgórnego (<i>top-down</i>).	Podejście przyjęte w celu zachowania spójności z metodyką dyskontowania w ramach Wyłatalności II.
Ujmowanie przychodów lub kosztów finansowych	Dla produktów innych niż <i>unit-linked</i> przychody i koszty finansowe dzielone są pomiędzy wynik finansowy oraz inne całkowite dochody. Dla produktów <i>unit-linked</i> przychody i koszty finansowe uwzględnione są w całości w wyniku finansowym.	Decyzję podjęto w celu ograniczenia zmienności wyniku finansowego oraz zachowania możliwie największej spójności podejścia w wycenie zobowiązań z podejściem używanym w wycenie aktywów.
Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	W zależności od charakteru danego ryzyka korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego wyznaczana jest metodą VaR lub techniką opartą o metodę kosztu kapitału.	Decyzję co do metody wyceny podjęto w oparciu o charakterystykę profilu ryzyka danego portfela, o którym mowa w punkcie 6.1.2.1, w celu możliwie najlepszego odzwierciedlenia niepewności wyceny związanej z ryzykiem niefinansowym.
Grupowanie kontraktów	W przypadku ubezpieczeń na życie Grupa PZU zdecydowała się na podział umów na grupy, które zawierają umowy zawarte w ciągu roku ("kohorty roczne"). W przypadku ubezpieczeń majątkowych Grupa PZU zdecydowała się na podział umów na grupy, które zawierają umowy zawarte w ciągu kwartału („kohorty kwartalne”).	Grupa PZU uznała, że dla długoterminowych umów ubezpieczeń życiowych wprowadzenie okresu krótszego niż rok będzie prowadziło do nadmiernej komplikacji (utrzymywanie dużo więcej danych), co nie byłoby współmierne z korzyściami. Natomiast dla ubezpieczeń majątkowych, w większości krótkoterminowych, podział na kohorty kwartalne umożliwi dokładniejszą ocenę rentowności w sytuacjach zmiany taryf w ciągu roku.
Wpływ szacunków księgowych dokonywanych w śródrocznych sprawozdaniach finansowych	Grupa PZU zdecydowała się na zmianę sposobu traktowania szacunków księgowych dokonanych w poprzednich śródrocznych sprawozdaniach finansowych przy stosowaniu MSSF 17 w kolejnych śródrocznych sprawozdaniach finansowych i w rocznym okresie sprawozdawczym (tak zwane raportowanie year-to-date).	Spójność z dotychczasowym raportowaniem według MSSF 4 oraz z raportowaniem w innych standardach rachunkowości.

6.1.2.1. Identyfikacja oraz agregacja umów ubezpieczenia

W celu identyfikacji umów ubezpieczenia oraz reasekuracji czynnej będących w zakresie MSSF 17 Grupa PZU weryfikuje, czy w ramach danej umowy jednostka przyjmuje znaczące ryzyko ubezpieczeniowe od posiadacza polisy i zobowiązuje się do zrekompensowania posiadaczowi polisy niekorzystnego efektu określonego jako niepewne przyszłe zdarzenie ubezpieczeniowe.

Na potrzeby wyceny zobowiązań, umowy ubezpieczenia agreguje się do tzw. grup umów ubezpieczenia. Celem tej agregacji jest zapewnienie, aby zyski były rozpoznawane w czasie proporcjonalnie do świadczonych usług ubezpieczeniowych, a straty ujmowane niezwłocznie w momencie, w którym jednostka oceni, że zawarta umowa rodzi obciążenie. Kompensowanie zysków i strat pomiędzy zidentyfikowanymi grupami umów ubezpieczenia jest niedozwolone. Grupowanie umów ubezpieczenia następuje w momencie początkowego ujęcia i zgodnie z MSSF 17 Grupa PZU nie dokonuje ponownej oceny grup w kolejnych okresach, chyba że zajdą przesłanki do zaprzestania ujmowania określone w MSSF 17, związane z modyfikacją umowy ubezpieczenia, powodujące rozpoznanie nowej umowy. Umowy ubezpieczenia są agregowane do grup umów ubezpieczenia z uwzględnieniem następujących trzech wymiarów:

- portfela – umowy o podobnej charakterystyce ryzyka i zarządzane wspólnie;
- rentowności – umowy przynależące do tej samej grupy rentowności - jednej z trzech zdefiniowanych przez standard MSSF 17:
 - grupy umów rodzących obciążenia w momencie początkowego ujęcia;
 - grupy umów, w przypadku których w momencie początkowego ujęcia nie istnieje znaczące prawdopodobieństwo, że w późniejszym okresie staną się one umowami rodzącymi obciążenia;
 - grupy pozostałych umów należących do portfela;
- kohorty – umowy zawarte w odstępie nie dłuższym niż jeden rok.

W Grupie PZU podział portfela na grupy umów ubezpieczenia ustalono z uwzględnieniem powyższych wymiarów w następujący sposób:

- w wymiarze portfela:
 - na podstawie charakterystyki ryzyka poszczególnych umów ubezpieczenia oraz na podstawie istniejących procesów zarządzania portfelem ubezpieczeniowym;
- w wymiarze rentowności:
 - dla ubezpieczeń życiowych – na poziomie pojedynczej umowy poprzez dokonanie wyceny danej umowy ubezpieczenia;
 - dla ubezpieczeń majątkowych i osobowych – wszystkie umowy są traktowane jako zyskowe, chyba że zaistnieją fakty lub okoliczności, które wskazują na ich nierentowność. Ocena rentowności jest dokonywana na poziomie portfela MSSF 17, przy czym dopuszczane jest przeniesienie oceny na poziom kohort z danego kwartału lub roku;
- w wymiarze kohorty:
 - podjęto decyzję o zastosowaniu kohort rocznych dla ubezpieczeń życiowych oraz kohort kwartalnych dla ubezpieczeń majątkowych i osobowych, co umożliwi dokładniejsze przyporządkowanie umów ubezpieczeniowych do kategorii rentowności na potrzeby wyceny zobowiązań.

Umowy ubezpieczenia mogą zawierać jeden lub więcej komponentów, które byłyby objęte zakresem innego MSSF, gdyby stanowiły odrębne umowy. W wyniku analizy Grupa PZU uznała, że nie oferuje produktów z komponentami stanowiącymi odrębne umowy, które byłyby objęte zakresem innego MSSF.

6.1.2.2. Granice umowy

Wycena umowy ubezpieczenia obejmuje wyłącznie przepływy pieniężne mieszczące się w granicach umowy. Granica umowy oddziela przyszłe przepływy pieniężne związane z istniejącymi umowami ubezpieczenia od przepływów pieniężnych związanych z przyszłymi umowami ubezpieczenia, które nie zostały jeszcze zawarte.

Grupa PZU określa, że koniec granicy umowy ma miejsce, gdy Grupa PZU nie może zobowiązać ubezpieczonego do zapłacenia składek lub na Grupie PZU nie ciąży istotny obowiązek świadczenia usług objętych umową ubezpieczenia na rzecz ubezpieczonego. Istotny obowiązek świadczenia usług wygasa, gdy:

- istnieje w praktyce możliwość ponownej oceny ryzyka w odniesieniu do danego ubezpieczonego i w rezultacie można ustalić cenę lub poziom świadczeń, które w pełni odzwierciedlają to ryzyko (ocena na poziomie indywidualnego ubezpieczonego); lub
- spełnione są oba poniższe kryteria:
 - istnieje w praktyce możliwość ponownej oceny ryzyka związanego z portfelem umów ubezpieczenia, który zawiera daną umowę i w rezultacie można ustalić cenę lub poziom świadczeń, które w pełni odzwierciedlają ryzyko związane z tym portfelem (ocena na poziomie portfela); oraz
 - wycena składek do dnia ponownej oceny ryzyka nie uwzględnia ryzyka związanego z okresami po dacie ponownej oceny.

W Grupie PZU podejście do granicy umowy, poza nielicznymi wyjątkami, jest spójne z określeniem końca umowy wskazanym w umowie ubezpieczenia jako dokumencie prawnym. Wyjątkiem są granice umowy zastosowane dla umów dodatkowych w ubezpieczeniach na życie. Z formalnego punktu widzenia w większości są to umowy roczne odnawialne. Na potrzeby wyceny wg MSSF 17 umowy dodatkowe ujmowane i wyceniane są razem z umowami głównymi, o ile nie oceniono, że umowa dodatkowa stanowi odrębny kontrakt ubezpieczeniowy i powinna być wydzielona z kontraktu głównego. Umowy dodatkowe są modelowane z uwzględnieniem odnowień, a granice kontraktów dla umów dodatkowych odpowiadają granicom umów głównych. W przypadku ubezpieczeń typu *unit-linked* na potrzeby wyceny zgodnie z MSSF 17 w produktach ze składką regularną koniec granicy ma miejsce, gdy na Grupie PZU nie ciąży istotny obowiązek świadczenia usług objętych umową ubezpieczenia na rzecz ubezpieczonego, co w praktyce oznacza ujęcie wszystkich prognozowanych przyszłych przepływów w wycenie.

6.1.2.3. Metody wyceny

Zgodnie z MSSF 17 umowy ubezpieczenia wycenia się stosując poniższe metody:

- GMM – ogólny model wyceny;

W tym modelu łączną wartość zobowiązania ubezpieczeniowego kalkuluje się jako sumę:

 - kwoty przepływów pieniężnych z realizacji umów, które obejmują: (1) szacunki przyszłych przepływów pieniężnych w granicach umowy, (2) korektę odzwierciedlającą wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko finansowe związane z przyszłymi przepływami pieniężnymi w zakresie, w jakim ryzyko finansowe nie jest uwzględnione w szacunkach przyszłych przepływów pieniężnych, (3) korektę ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego, która odzwierciedla rekompensatę z tytułu niepewności, co do kwoty i terminu powstania przepływów pieniężnych wynikających z ryzyka niefinansowego; oraz
 - marży kontraktowej, reprezentującej niewypracowany zysk. Wartość marży kontraktowej jest wrażliwa na zmiany oszacowań przepływów pieniężnych, wynikających ze zmian założeń nieekonomicznych. Marża kontraktowa nie może być wartością ujemną – wszelkie straty z umowy rozpoznaje się natychmiast w wyniku finansowym;
- PAA - podejście oparte na alokacji składki:

Podejście oparte na alokacji składki jest podejściem uproszczonym, gdzie wycena zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług jest analogiczna do mechanizmu rezerwy składki wg MSSF 4 (bez oddzielnej prezentacji korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego i marży kontraktowej), natomiast wycenę zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód przeprowadza się w ten sam sposób jak dla ogólnego modelu wyceny. Metodę PAA stosuje się dla umów, które spełniają odpowiednie kryteria kwalifikacyjne na moment początkowego ujęcia, pozwalające na stosowanie uproszczenia, określone w pkt. 53 lub 69 MSSF 17:

 - jednostka racjonalnie oczekuje, że takie uproszczenie będzie skutkowało wyceną zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług dla grupy umów, która to wycena nie będzie różniła się istotnie od wyceny przeprowadzonej przy zastosowaniu metody GMM;
 - okres świadczenia usług każdej umowy w grupie umów wynosi jeden rok lub mniej.

Grupy umów ubezpieczenia mogą być wycenione metodą PAA pomimo niespełnienia powyższych kryteriów pod warunkiem, że wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU zostanie uznany za nieistotny.

Zgodnie z polityką Grupy PZU, w podejściu PAA przepływy pieniężne z tytułu akwizycji są uwzględniane w zobowiązaniu z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (LRC) i tym samym są amortyzowane w całym okresie świadczenia usług.

Dla metody PAA Grupa PZU nie dokonuje korekty w celu odzwierciedlenia wartości pieniądza w czasie oraz wpływu ryzyka finansowego;

- VFA – metoda zmiennej opłaty:

Metoda wyceny zobowiązań stosowana na potrzeby raportowania wg MSSF 17 umów ubezpieczenia z bezpośrednim udziałem w zysku, gdzie wycena zobowiązań dokonywana jest analogicznie jak w podejściu GMM z tą różnicą, że zmiany składnika marży kontraktowej CSM w kolejnych okresach obejmują również wpływ zmian założeń ekonomicznych, a nie tylko założeń operacyjnych. Metoda zmiennej opłaty stosowana jest wyłącznie do pomiaru wybranych produktów, po dokonaniu oceny kryteriów kwalifikacyjnych na moment początkowego ujęcia grupy umów. Grupa PZU stosuje podejście VFA do produktów typu *unit-linked*, dla których spełnione są kryteria kwalifikacyjne (w ocenie Grupy PZU wszystkie produkty typu *unit-linked* spełniają kryteria do zastosowania podejścia VFA).

W Grupie PZU większość umów ubezpieczenia i reasekuracji w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych spełnia kryteria zastosowania uproszczonego podejścia opartego na alokacji składki – PAA. Umowy ubezpieczeń na życie wycenia się modelem ogólnym – GMM, a dla umów ubezpieczenia z bezpośrednim udziałem w zysku Grupa PZU stosuje model VFA.

Zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług bez komponentu straty

Wycena w momencie początkowego ujęcia

Zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług odpowiadające spoczywającemu na jednostce obowiązkowi do:

- rozpatrzenia roszczeń i wypłaty uzasadnionych odszkodowań wynikających z istniejących umów ubezpieczenia z tytułu zdarzeń ubezpieczeniowych, które jeszcze nie wystąpiły (tj. obowiązek dotyczący niewygasłej części ochrony ubezpieczeniowej); oraz
- wypłaty kwot wynikających z istniejących umów ubezpieczenia, które to kwoty nie są uwzględnione w punkcie powyżej i które są związane z:
 - usługami objętymi umową ubezpieczenia jeszcze nieświadczonymi (tj. zobowiązaniami związanymi z przyszłym świadczeniem usług objętych umową ubezpieczenia); lub
 - wszelkimi komponentami inwestycyjnymi lub innymi kwotami, które nie są związane ze świadczeniem usług objętych umową ubezpieczenia i które nie zostały przeniesione do zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód.

W momencie początkowego ujęcia całość zobowiązania z tytułu umowy ubezpieczenia składa się z zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług, a wartość bilansowa wynosi zero dla umów nierodzzących obciążenia.

Zgodnie z ogólnym modelem wyceny, jak również w ramach metody zmiennej opłaty, w dniu początkowego ujęcia zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług mierzy się jako:

- kwotę przepływów pieniężnych z realizacji umów opisaną w punkcie 6.1.2.4; oraz powiększoną o
- marżę kontraktową, reprezentującą niewypracowany zysk.

Podejście oparte na alokacji składki nie uwzględnia marży kontraktowej, korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego oraz korekty odzwierciedlającej wartość pieniądza w czasie. Zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług w momencie początkowego ujęcia wycenia się jako:

- składki otrzymane w momencie początkowego ujęcia;
- pomniejszone o wszelkie przepływy pieniężne z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia na ten dzień, chyba że jednostka dopuszcza możliwość i decyduje się ująć te płatności jako koszt; oraz
- powiększone lub pomniejszone o wszelkie kwoty wynikające z zaprzestania ujmowania na ten dzień:
 - wszelkich aktywów w odniesieniu do przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia wypłaconych przed dniem początkowego ujęcia grupy umów ubezpieczenia; oraz
 - wszelkich innych aktywów lub zobowiązań uprzednio ujętych w odniesieniu do przepływów pieniężnych związanych z grupą umów.

Wycena w późniejszych okresach

Po początkowym ujęciu, na koniec każdego okresu sprawozdawczego zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług, z wyłączeniem marży kontraktowej, jest ponownie wyceniane przy użyciu przepływów pieniężnych z realizacji umów związanych z przyszłym okresem świadczenia usług, tj. obejmuje wartość bieżącą najlepszego oszacowania przepływów pieniężnych wymaganych do wypełnienia zobowiązania wraz z korektą ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego.

Zgodnie z ogólnym modelem wyceny i metodą zmiennej opłaty, na koniec okresu sprawozdawczego, zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług z wyłączeniem marży kontraktowej szacuje się jako:

- zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług na początku okresu sprawozdawczego, które jest równe wartości tego zobowiązania na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego;
- powiększone/pomniejszone o oszacowane oczekiwane kwoty związane z płatnościami składek oraz odszkodowaniami i kosztami, które mają zostać poniesione w okresie sprawozdawczym według oszacowania na poprzednią datę raportową;
- powiększone/pomniejszone o zmiany szacunków wynikające ze zmian założeń dotyczących przyszłych usług;
- powiększone/pomniejszone o odsetki naliczone od bieżącej wartości bilansowej przyszłych przepływów pieniężnych oraz korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego w okresie sprawozdawczym przy zastosowaniu stopy dyskontowej stosowanej przy początkowym ujęciu;
- powiększone/pomniejszone o pozostałą część odsetek naliczonych przy użyciu aktualnych stóp dyskontowych.

Zgodnie z podejściem opartym na alokacji składki, na koniec okresu sprawozdawczego, zobowiązanie z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług wycenia się jako:

- wartość tego zobowiązania na początku okresu;
- powiększoną o otrzymane składki w danym okresie;
- pomniejszoną o przepływy pieniężne z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia;
- powiększoną o wszelkie kwoty związane z amortyzacją przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia ujętych jako koszty w danym okresie sprawozdawczym;
- powiększoną o wszelkie korekty komponentu finansowania jeśli są stosowane;
- pomniejszoną o kwotę ujętą jako przychody z ubezpieczeń z tytułu usług świadczonych w tym okresie;
- pomniejszoną o wszelkie wartości komponentu inwestycyjnego wypłacone lub przeniesione do zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód.

W związku z powyższym Grupa PZU rozpoznaje przychody i koszty z tytułu następujących zmian w wartości bilansowej zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług:

- przychody z ubezpieczeń – zmiany z tytułu zmniejszenia zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług w związku z usługami świadczonymi w danym okresie;
- koszty usług ubezpieczenia – zmiany z tytułu strat na grupach umów rodzących obciążenia oraz odwrócenie tych strat;
- przychody lub koszty finansowe z ubezpieczeń – zmiany z tytułu wartości pieniądza w czasie oraz wpływu ryzyka finansowego.

Marża kontraktowa

Wycena w momencie początkowego ujęcia

Marża kontraktowa jest ustalana dla umów nierodzących obciążenia na dzień początkowego ujęcia i odzwierciedla niewypracowane zyski. Następnie jest uwalniana jako zysk przez cały okres obowiązywania umowy (grupy umów).

Marżę kontraktową można zdefiniować jako różnicę między oczekiwanymi wpływami pieniężnymi pomniejszonymi o oczekiwane wypływy w granicach umowy, skorygowanymi o korektę ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego i korektę wartości pieniądza w czasie.

Marża kontraktowa nie jest tworzona przy podejściu opartym na alokacji składki. Zgodnie z ogólnym modelem wyceny i metodą zmiennej opłaty, Grupa PZU wycenia marżę kontraktową w momencie początkowego ujęcia grupy umów w kwocie, która nie powoduje powstania przychodów ani kosztów wynikających z:

- początkowego ujęcia kwoty przepływów pieniężnych z realizacji umów;
- wszelkich przepływów pieniężnych wynikających z umów należących do grupy na dany dzień;
- zaprzestania ujmowania w dniu początkowego ujęcia:
 - wszelkich aktywów w odniesieniu do przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia;
 - wszelkich innych aktywów lub zobowiązań uprzednio ujętych w odniesieniu do przepływów pieniężnych związanych z grupą umów.

Co do zasady, marża kontraktowa nie może być wykorzystywana do rozpoznawania strat w czasie. Strata rozpoznana na dzień ujęcia grupy umów jest ujmowana w wyniku finansowym w wysokości nadwyżki oczekiwanej wartości przyszłych wypływów pieniężnych powyżej oczekiwanej przyszłej wartości wpływów, z uwzględnieniem wpływu ryzyka niefinansowego (poprzez korektę ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego). Podejście to jest podejściem przeciwnym do sposobu rozpoznania oczekiwanego zysku z działalności ubezpieczeniowej, który jest rozkładany w czasie proporcjonalnie do świadczonej usługi ubezpieczeniowej.

Wycena w późniejszych okresach

Marża kontraktowa na koniec okresu sprawozdawczego odzwierciedla zysk w grupie umów ubezpieczenia, który nie został jeszcze ujęty w wyniku finansowym, ponieważ jest on związany z przyszłą usługą, która będzie świadczona na podstawie umów należących do grupy.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego wartość bilansowa marży kontraktowej dla grupy umów ubezpieczenia niezawierających bezpośredniego udziału w zyskach, wyceniona zgodnie z ogólnym modelem wyceny, odpowiada wartości bilansowej na początek okresu sprawozdawczego skorygowanej o:

- wpływ wszelkich nowych umów dodanych do grupy;
- odsetki naliczone od wartości bilansowej marży kontraktowej w okresie sprawozdawczym, wycenione według stóp dyskontowych w momencie początkowego ujęcia (tzw. stopy „locked-in”);
- zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związanych z przyszłą usługą, z wyjątkiem przypadków, gdy:
 - taki wzrost przepływów pieniężnych z realizacji umów przewyższa wartość bilansową marży kontraktowej, powodując stratę; lub
 - taki spadek przepływów pieniężnych z realizacji umów jest przypisany do komponentu straty w ramach zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług;
- wpływ wszelkich różnic kursowych na marżę kontraktową;
- kwotę ujętą jako przychody z ubezpieczenia w związku z przeniesieniem usług objętych umową ubezpieczenia w danym okresie, ustaloną poprzez przypisanie marży kontraktowej pozostałej na koniec okresu sprawozdawczego (przed jakąkolwiek alokacją) do bieżącego i pozostałego okresu świadczenia usług.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego, wartość bilansowa marży kontraktowej dla grupy umów ubezpieczenia z bezpośrednim udziałem w zyskach, wyceniona metodą zmiennej opłaty, odpowiada wartości bilansowej na początek okresu sprawozdawczego skorygowanej o:

- wpływ wszelkich nowych umów dodanych do grupy;
- zmianę kwoty udziału jednostki w wartości godziwej pozycji bazowych;
- zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związanych z przyszłą usługą;
- wpływ wszelkich różnic kursowych na marżę kontraktową;
- kwotę ujętą jako przychody z ubezpieczeń w związku z przeniesieniem usług objętych umową ubezpieczenia w danym okresie, ustaloną poprzez przypisanie marży kontraktowej pozostałej na koniec okresu sprawozdawczego (przed jakąkolwiek alokacją) w bieżącym i pozostałym okresie świadczenia usług.

Komponent straty

Wycena w momencie początkowego ujęcia

Komponent straty jest częścią zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług i reprezentuje kwotę strat wynikających z grupy umów rodzących obciążenia. Początkowa kwota straty jest wyodrębniona w wyniku finansowym, a w późniejszych okresach korygowana o dalsze straty, odwrócenie strat i uwalnianie w czasie, tak aby komponent straty dla grupy umów wynosiłby zero do końca okresu świadczenia usług dla grupy umów.

Komponent straty ustala się niezależnie od zastosowanego modelu wyceny (tj. ustala się dla ogólnego modelu wyceny, metody zmiennej opłaty oraz podejścia opartego na alokacji składki).

Umowa ubezpieczenia rodzi obciążenia na dzień początkowego ujęcia, jeżeli przepływy pieniężne z realizacji umów (skorygowane o korektę ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego i korektę wartości pieniądza w czasie) przypisane do umowy, wszelkie wcześniej ujęte przepływy pieniężne z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia oraz wszelkie przepływy pieniężne wynikające z umowy na dzień początkowego ujęcia stanowią łącznie wypływ netto rozpoznany w wyniku finansowym.

Dla podejścia opartego na alokacji składki, jeżeli w dowolnym momencie okresu świadczenia usług fakty i okoliczności wskazują, że grupa umów ubezpieczenia rodzi obciążenia, jednostka tworzy komponent straty, który można wyrazić jako różnicę pomiędzy wartością bilansową zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług, obliczoną zgodnie z podejściem PAA, oraz wartością przepływów pieniężnych z realizacji umów, które odnoszą się do pozostałej części okresu świadczenia usług w ramach grupy zgodnie z modelem ogólnym.

Wycena w późniejszych okresach

Dla ogólnego modelu wyceny oraz metody zmiennej opłaty umowa ubezpieczenia lub grupa umów ubezpieczenia staje się grupą rodzącą obciążenia (lub rodzącą większe obciążenia) przy późniejszej wycenie, jeżeli niekorzystne zmiany, związane z przyszłą usługą, będące wynikiem zmian szacunków przyszłych przepływów pieniężnych i korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego, przekraczają wartość bilansową marży kontraktowej. W takim przypadku Grupa PZU ujmuje stratę w wyniku finansowym w wysokości równej temu przekroczeniu.

W przypadku, gdy przy późniejszej wycenie znajdą korzystne zmiany związane z przyszłą usługą, Grupa PZU rozpoznaje w wyniku finansowym zysk (odwrócenie strat) maksymalnie do wysokości komponentu straty. W przypadku gdy wpływ korzystnych zmian w wycenie przekracza wartość komponentu straty, Grupa PZU rozpoznaje w wyniku finansowym zysk w wysokości już rozpoznanego komponentu straty, zaś pozostała część zmiany rozpoznana zostaje jako marża kontraktowa, która zostanie ujęta w wyniku finansowym w przyszłych okresach.

W przypadku podejścia opartego na alokacji składki wycena komponentu straty w późniejszych okresach następuje przy wykorzystaniu tej samej metody kalkulacji, jak w momencie początkowego ujęcia.

Zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód

Wycena w momencie początkowego ujęcia

Zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód odpowiada spoczywającemu na jednostce obowiązkowi do:

- rozpatrzenia roszczeń i wypłaty uzasadnionych odszkodowań lub świadczeń z tytułu zdarzeń ubezpieczeniowych, które już wystąpiły, w tym zdarzeń, które wystąpiły, ale w odniesieniu do których nie zostały zgłoszone roszczenia, oraz innych poniesionych kosztów ubezpieczenia; oraz
- wypłaty kwot, które nie są uwzględnione w punkcie powyżej i które są związane z:
 - usługami objętymi umową ubezpieczenia, które zostały już zrealizowane; lub

- wszelkimi komponentami inwestycyjnymi lub innymi kwotami, które nie są związane ze świadczeniem usług objętych umową ubezpieczenia i które nie są objęte zobowiązaniem z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług.

We wszystkich modelach wyceny, w momencie początkowego ujęcia grupy umów, zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód jest zwykle równe zero, ponieważ nie wystąpiły jeszcze żadne zdarzenia ubezpieczeniowe.

Zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód musi zostać utworzone – oddzielnie dla każdego rodzaju zdarzenia ubezpieczeniowego – po wystąpieniu pojedynczego zdarzenia ubezpieczeniowego, obejmując oczekiwaną wypłatę odszkodowań z tytułu tego pojedynczego zdarzenia ubezpieczeniowego, dla którego odszkodowania nie zostały jeszcze w pełni wypłacone.

Zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód obejmuje przepływy pieniężne związane z wykonaną usługą na dzień sprawozdawczy. Wycena tego zobowiązania opiera się na tych samych wymogach dotyczących (1) szacunków przyszłych przepływów pieniężnych, (2) stóp dyskontowych i (3) korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego, które mają również zastosowanie do zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług przy początkowej i późniejszej wycenie.

Wycena w późniejszych okresach

Na każdy okres sprawozdawczy, zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód jest wyceniane jako wartość przepływów pieniężnych z realizacji umów związanych z zaistniałymi szkodami. Oznacza to, że obejmuje ono wartość bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych wymaganych do uregulowania zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód i kosztów dla każdego ubezpieczonego zdarzenia wraz z korektą ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego.

Dla wszystkich metod wyceny, na koniec okresu sprawozdawczego, zobowiązanie z tytułu zaistniałych szkód szacuje się jako:

- wartość zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód na początku okresu sprawozdawczego, które jest równe wartości na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego;
- powiększone/pomniejszone o oczekiwane przepływy pieniężne związane z przeszłą usługą;
- powiększone o wzrost zobowiązania z tytułu szkód i kosztów poniesionych w danym okresie, ale jeszcze niezapłaconych;
- powiększone/pomniejszone o odsetki naliczone od wartości bilansowej najlepszego oszacowania zobowiązań i korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego w okresie sprawozdawczym przy zastosowaniu stopy dyskontowej stosowanej w momencie początkowego ujęcia (tzw. stopy „locked-in”);
- powiększone/pomniejszone o pozostałą część odsetek naliczonych przy użyciu aktualnych stóp dyskontowych.

Po początkowym ujęciu, jednostka ujmuje przychody i koszty dla następujących zmian wartości bilansowej zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód:

- w przypadku kosztów usług ubezpieczenia – zmiany z tytułu wzrostu zobowiązania w związku z zaistniałymi szkodami i kosztami poniesionymi w danym okresie, z wyłączeniem wszelkich komponentów inwestycyjnych;
- w przypadku kosztów usług ubezpieczenia – zmiany z tytułu wszelkich późniejszych zmian przepływów pieniężnych wynikających z realizacji umów związanych z zaistniałymi szkodami i poniesionymi kosztami; oraz
- w przypadku przychodów lub kosztów finansowych z tytułu ubezpieczeń – zmiany z tytułu wartości pieniądza w czasie i wpływu ryzyka finansowego.

Grupa PZU zdecydowała się zastosować w swoich obliczeniach ujęcie wartości narastająco od początku roku do dnia sprawozdawczego (Year to Date - YTD). W związku z tym "poprzedni okres sprawozdawczy", do którego odnoszą się powyższe punkty, to zawsze koniec grudnia poprzedniego roku.

Aktywa w odniesieniu do przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia

Przedpłaty w rozumieniu kosztów akwizycji zapłaconych przed terminem wymagalności i przed początkowym ujęciem umowy (w tym przypadku płatności nie mieszczące się w granicach umowy, ale będące częścią przepływów pieniężnych z realizacji po początkowym ujęciu umowy) nie są ujmowane w zobowiązaniu z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (LRC) do momentu początkowego ujęcia umowy, jednak traktuje się je jako część salda aktywów lub zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia jako aktywa w odniesieniu do przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia.

Jeżeli fakty i okoliczności wskazują na to, że mogła nastąpić utrata wartości składnika aktywów w odniesieniu do przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia, wówczas na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa PZU:

- ujmuje odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, tak aby wartość bilansowa każdego składnika aktywów nie przekraczała oczekiwanych wpływów pieniężnych netto dla danej grupy umów ubezpieczenia (test na utratę wartości na poziomie grupy); oraz
- jeżeli składnik aktywów odnosi się do grup, co do których oczekuje się, że powstaną w wyniku odnowienia umów ubezpieczenia w grupie (dodatkowy test na utratę wartości), ujmuje odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w zakresie, w jakim:
 - przepływy pieniężne z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia przekroczą wpływy netto środków pieniężnych z tytułu przewidywanych odnowień;
 - nadwyżka nie została wcześniej ujęta jako strata z tytułu utraty wartości.

Uprzednio ujęta strata z tytułu utraty wartości jest odwracana w kolejnym okresie sprawozdawczym w zakresie, w jakim utrata wartości uległa poprawie lub przestała istnieć. Na 31 marca 2023 roku, 31 grudnia 2022 roku, a także na 1 stycznia 2022 Grupa PZU w sprawozdawczości MSSF 17 nie rozpoznała składnika aktywów odnoszącego się do grup, co do których oczekuje się, że powstaną w wyniku odnowienia umów ubezpieczenia w grupie

6.1.2.4. Istotne osądy oraz procesy szacowania

Przepływy pieniężne z realizacji umów ubezpieczenia

Szacując przyszłe przepływy pieniężne, Grupa PZU uwzględnia, wszystkie racjonalne i udokumentowane informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów i wysiłku. Informacje te obejmują zarówno historyczne dane wewnętrzne jak i zewnętrzne w zakresie szkód i pozostałych elementów wyceny, zaktualizowane w celu odzwierciedlenia bieżących oczekiwań co do przyszłych zdarzeń.

Szacunki przyszłych przepływów pieniężnych obejmują wszystkie przepływy pieniężne, których powstania oczekuje się w związku z wypełnieniem praw i obowiązków umowy ubezpieczenia. Szacunki przyszłych przepływów:

- mieszczą się w granicach umowy;
- uwzględniają wszystkie dostępne informacje na temat kwoty, terminu i niepewności tych przyszłych przepływów pieniężnych;
- są jednoznaczne - jednostka szacuje korektę ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego oddzielnie od innych szacunków; jednostka szacuje również przepływy pieniężne oddzielnie od korekty z tytułu wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka finansowego, chyba że najbardziej odpowiednia technika wyceny łączy te szacunki;
- odzwierciedlają perspektywę jednostki, pod warunkiem, że oszacowania wszelkich istotnych zmiennych rynkowych są zgodne z możliwymi do zaobserwowania cenami rynkowymi dla tych zmiennych;
- są aktualne.

Umowy reasekuracji czynnej są modelowane na tych samych zasadach, co umowy ubezpieczenia. Biorąc jednak pod uwagę cechy umów reasekuracji, w momencie początkowego ujęcia (i podobnie na każdą kolejną datę sprawozdawczą) oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne obejmują oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z bazowych umów ubezpieczenia, które będą wystawione w przyszłości przez cedenta, ale mieszczą się w granicach umów reasekuracji czynnej.

Kluczowe założenia

Dla celów szacowania przyszłych przepływów pieniężnych Grupa PZU stosuje poniższe kluczowe założenia:

- szkodowość – założenia bazują na historycznych obserwacjach, a także na własnej ocenie Grupy PZU dotyczącej spodziewanego poziomu szkodowości dla nowych umów ubezpieczenia;

- śmiertelność – założenia bazują na tablicach trwania życia publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny, które dostosowywane są tak, aby odzwierciedlić historyczne obserwacje dotyczące śmiertelności w portfelu umów Grupy PZU, z uwzględnieniem oceny eksperckiej;
- zachorowalność / wypadkowość – założenia bazują na historycznych obserwacjach w portfelu umów Grupy PZU, z uwzględnieniem oceny eksperckiej;
- rezygnacje – założenia bazują na historycznych poziomach rezygnacji w portfelu umów Grupy PZU, z uwzględnieniem oceny eksperckiej;
- koszty – założenia bazują na własnej ocenie Grupy PZU dotyczącej poziomu przyszłych kosztów, z uwzględnieniem inflacji kosztowej.

Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń

Grupa PZU prezentuje przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń i reasekuracji w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub w innych całkowitych dochodach (dla portfeli umów niezawierających bezpośredniego udziału w zyskach). W celu określenia wartości przychodów i kosztów finansowych z ubezpieczeń i reasekuracji Grupa PZU używa:

- w przypadku grup umów ubezpieczenia, w odniesieniu do których zmiany założeń dotyczących ryzyka finansowego nie mają znacznego wpływu na kwoty wypłacone ubezpieczonym – stóp dyskontowych ustalonych na dzień początkowego ujęcia grupy umów;
- w przypadku grup umów ubezpieczenia, w odniesieniu do których zmiany założeń dotyczących ryzyka finansowego mają znaczny wpływ na kwoty wypłacone ubezpieczonym – stóp dyskontowych, które przypisują pozostałe skorygowane oczekiwane przychody lub koszty finansowe w pozostałym okresie trwania grupy umów według stałej stopy.

Dyskontowanie przepływów pieniężnych

Co do zasady, Grupa PZU używa krzywych stóp dyskontowych wyznaczonych w podejściu oddolnym (MSSF 17 pkt B80), które zakłada, że krzywe dyskontowe zostaną wyznaczone jako płynne krzywe stóp wolnych od ryzyka, skorygowane o premię za niepłynność, wynikającą z różnicy w charakterystyce płynnościowej stóp obserwowanych na rynku i charakterystyce płynnościowej umów ubezpieczenia. Dla grup umów tworzonych dla kohort powstających po dniu przejścia na wycenę zgodną z MSSF 17 (tj. po 1 stycznia 2022 roku) Grupa PZU stosuje metodologię EIOPA do wyznaczenia podstawowej krzywej wolnej od ryzyka. Podejście do krzywych stóp dyskonta wyznaczonych dla kohort rozpoznanych przed dniem przejścia opisano w punkcie 6.1.1. W specyficznych przypadkach może zostać zastosowane podejście odgórne, gdzie krzywa dochodowości korygowana jest o czynniki, które nie są istotne dla umów ubezpieczenia. Wymogiem stosowania podejścia odgórnego jest istnienie łatwo identyfikowalnego portfela referencyjnego.

Poniższa tabela prezentuje krzywe wykorzystywane do dyskontowania przepływów pieniężnych z umów ubezpieczenia dla głównych walut. W wierszach „Bez premii” prezentowane są krzywe bazowe dla portfeli MSSF 17, gdzie nie zastosowano do wyceny premii za niepełność (dotyczy ubezpieczenia grupowego, ubezpieczenia J, produktów bankowych oraz produktów typu *unit-linked*). W wierszach „Renty” krzywe odpowiednio dla PLN i EUR wykorzystywane do dyskontowania wybranych zobowiązań rentowych w ubezpieczeniach majątkowych. Natomiast w wierszu „IK” – krzywe wykorzystywane do dyskontowania wybranych indywidualnych ubezpieczeń na życie, w szczególności portfela indywidualnej kontynuacji oraz ubezpieczenia terminowego.

Czas trwania portfela	31 marca 2023					31 grudnia 2022					1 stycznia 2022				
	1 rok	5 lat	10 lat	20 lat	40 lat	1 rok	5 lat	10 lat	20 lat	40 lat	1 rok	5 lat	10 lat	20 lat	40 lat
Bez premii															
PLN	5,95%	5,87%	5,92%	5,50%	4,66%	6,40%	6,74%	6,65%	6,01%	4,94%	2,66%	3,73%	3,57%	3,50%	3,52%
EUR	3,47%	2,93%	2,85%	2,67%	2,83%	3,18%	3,13%	3,09%	2,76%	2,85%	(0,59%)	(0,08%)	0,21%	0,46%	1,62%
USD	4,72%	3,33%	3,16%	3,11%	2,85%	5,07%	3,95%	3,75%	3,63%	2,82%	0,44%	1,28%	1,50%	1,67%	1,36%
GBP	4,55%	3,78%	3,42%	3,31%	2,90%	4,46%	4,06%	3,71%	3,53%	3,31%	0,78%	1,20%	1,11%	1,05%	0,75%
NOK	3,60%	3,11%	3,01%	3,08%	3,22%	3,46%	3,15%	3,20%	3,29%	3,36%	1,14%	1,78%	1,81%	2,23%	2,80%
Renty															
PLN	6,41%	6,32%	6,38%	5,95%	5,12%	6,81%	7,15%	7,05%	6,42%	5,35%	2,83%	3,91%	3,75%	3,68%	3,69%
EUR	3,50%	2,96%	2,88%	2,70%	2,86%	3,23%	3,18%	3,14%	2,82%	2,90%	(0,57%)	(0,07%)	0,22%	0,47%	1,64%
IK															
PLN	6,25%	6,17%	6,22%	5,80%	4,97%	6,67%	7,01%	6,92%	6,28%	5,21%	2,77%	3,85%	3,69%	3,62%	3,63%

Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego

Grupa PZU uwzględnia w wycenie umów ubezpieczenia korektę ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego (np. ryzyka ubezpieczeniowego, ryzyka rezygnacji i ryzyka kosztów). Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego stanowi rekompensatę z tytułu niepewności co do kwoty i terminu wystąpienia przepływów pieniężnych z tytułu grup umów ubezpieczenia. Ze względu na różną charakterystykę ryzyka, korektę ryzyka dotyczącą przepływów pieniężnych związanych z przyszłym okresem świadczenia usług (uwzględnionym w zobowiązaniu z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług) i przeszłym okresem świadczenia usług (uwzględnionym w zobowiązaniu z tytułu zaistniałych szkód) szacuje się oddzielnie.

Grupa PZU szacuje korektę stosując dostępne metody, w tym metodę wartości zagrożonej (VaR) oraz techniki oparte o metodę kosztu kapitału.

Na poziomie jednostki korektę ryzyka wyznacza się jako sumę prostą korekt ryzyka dla wszystkich grup kontraktów w portfelu, nie uwzględniając korelacji pomiędzy tymi grupami. Finalnie w oparciu o otrzymaną wartość wyznaczany jest poziom ufności, który uwzględnia korelacje i efekty dywersyfikacji pomiędzy jednorodnymi grupami ryzyka. Do wyznaczenia korekty na ryzyko dobierane są parametry w taki sposób, żeby końcowa wartość korekty z tytułu ryzyka niefinansowego odpowiadała poziomowi ufności z przedziału określonego przez Grupę PZU jako oczekiwany poziom ufności na potrzeby wyznaczenia ryzyka niefinansowego w raportowaniu finansowym MSSF 17.

Poziomy ufności dla ostatecznie wyznaczonej korekty z tytułu ryzyka niefinansowego wyniosły na 31 marca 2023 roku i 31 grudnia 2022 roku – 79%, natomiast na 1 stycznia 2022 roku – 80%.

Jednostki świadczonych usług

Kwotę marży kontraktowej, ujmowanej w wyniku finansowym w okresie, Grupa PZU wyznacza zgodnie z wymaganiami MSSF 17 w oparciu o jednostki świadczonych usług (*coverage units*). Dla każdej grupy umów ubezpieczenia Grupa PZU identyfikuje jednostki świadczonych usług w oparciu o charakterystykę produktu, w sposób uwzględniający w odniesieniu do każdej umowy wielkość świadczonych usług oraz przewidywany okres świadczenia usług. Dla poszczególnych segmentów produktowych Grupa PZU wyznacza jednostki świadczonych usług zgodnie z poniższą tabelą:

Rodzaj ubezpieczenia	Podstawa do kalkulacji jednostek świadczonych usług
Ubezpieczenia grupowe i kontynuowane	Łączna suma ubezpieczenia z umowy głównej oraz z umów dodatkowych
Ubezpieczenia tradycyjne	Poza ubezpieczeniami rentowymi łączna suma ubezpieczenia z umowy głównej oraz z umów dodatkowych. Roczne świadczenie dla ubezpieczeń rentowych
Ubezpieczenia unit-linked	Łączna suma ubezpieczenia z umowy głównej oraz z umów dodatkowych (obejmuje również wartość funduszu)
Pozostałe ubezpieczenia	Łączna suma ubezpieczenia z umowy głównej oraz z umów dodatkowych

6.1.2.5. Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz skonsolidowane sprawozdanie z innych całkowitych dochodów

W skonsolidowanym rachunku zysków i strat oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów Grupa PZU prezentuje odrębnie:

- wynik z usług ubezpieczenia, obejmujący:
 - kwotę przychodów z ubezpieczeń – wynagrodzenie, do którego jednostka spodziewa się być uprawniona w zamian za usługi świadczone w danym okresie;
 - koszty usług ubezpieczenia:
 - poniesione odszkodowania (z wyłączeniem komponentów inwestycyjnych) oraz inne poniesione koszty usług ubezpieczeniowych;
 - amortyzację przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia;
 - zmiany związane z przeszłą usługą, tj. zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związane ze zobowiązaniem z tytułu zaistniałych szkód odszkodowaniami oraz;
 - straty na grupach umów rodzących obciążenia oraz wszelkie odwrócenie takich strat;
- przychody lub koszty finansowe z ubezpieczeń:
 - wpływ wartości pieniądza w czasie;
 - wpływ ryzyka finansowego.

Zgodnie z MSSF 17 Grupa PZU ma prawo podjąć decyzję o prezentacji całych przychodów lub kosztów finansowych z tytułu ubezpieczeń w rachunku zysków i strat lub decyduje o ich podziale i osobnej prezentacji w rachunku zysków i strat oraz w ramach innych całkowitych dochodów dla każdego portfela MSSF 17. Grupa PZU skorzystała z możliwości podziału dla wszystkich portfeli MSSF 17.

6.1.2.6. Umowy reasekuracji

Umowa reasekuracji jest umową ubezpieczenia zawieraną przez jedną jednostkę (reasekuratora) w celu zrekompensowania innej jednostce (cedentowi) odszkodowań z tytułu jednej lub wielu umów ubezpieczenia zawartych przez tę inną jednostkę (umów bazowych).

Wszystkie umowy reasekuracji zawarte przez Grupę PZU przenoszą znaczące ryzyko ubezpieczeniowe na reasekuratora, dlatego uznano je za posiadane umowy reasekuracji w rozumieniu MSSF 17 i do ich wyceny stosuje się MSSF 17.

Dla umów reasekuracji biernej Grupa PZU stosuje takie same zasady identyfikacji, klasyfikacji, wyceny i prezentacji jak w przypadku umów ubezpieczenia z następującymi kluczowymi wyjątkami:

- umowy reasekuracji biernej dzielą się na trzy grupy rentowności:
 - umowy, w przypadku których występuje zysk netto na moment początkowego ujęcia;
 - umowy, w przypadku których występuje koszt netto bez znaczącej możliwości powstania zysku netto po momencie początkowego ujęcia;
 - pozostałe umowy, dla których występuje koszt netto ze znaczącą możliwością powstania zysku netto po momencie początkowego ujęcia;
- przepływy pieniężne mieszczą się w granicach umowy, jeżeli wynikają z istotnych praw i obowiązków istniejących w okresie sprawozdawczym, w którym jednostka:
 - jest zobowiązana do zapłaty kwot reasekuratorowi; lub
 - ma materialne prawo do korzystania z usług reasekuratora;
- modele wyceny mające zastosowanie do umów reasekuracji biernej są następujące:
 - ogólny model wyceny (GMM);
 - podejście oparte na alokacji składki (PAA);
- umowy reasekuracji biernej są wyceniane oddzielnie od bazowych umów ubezpieczenia, których dotyczą. Jednostka stosuje spójne założenia w celu określenia wielkości szacunków wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu grupy umów reasekuracji biernej oraz szacunków wartości bieżącej bazowych umów ubezpieczenia. Oprócz stosowania spójnych założeń Grupa PZU dokonuje następujących modyfikacji w celu określenia wielkości szacunków wartości bieżącej przepływów pieniężnych z tytułu reasekuracji biernej w porównaniu z bazowymi umowami ubezpieczenia:
 - szacunki wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu grupy umów reasekuracji biernej uwzględniają wpływ ryzyka niewykonania zobowiązania przez reasekuratora z uwzględnieniem wpływu zabezpieczenia i kosztów związanych z uregulowaniem sporów;
 - oszacowanie korekty z ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego ustala się w taki sposób, aby stanowiło ono kwotę ryzyka przenoszonego przez cedenta na reasekuratora;
- wymogi dotyczące ustalania marży kontraktowej w momencie początkowego ujęcia są zmienione w odniesieniu do umów reasekuracji biernej w celu odzwierciedlenia faktu, że dla takich grup umów nie występuje niewypracowany zysk, a zamiast niego występuje koszt netto lub zysk netto z tytułu nabycia umowy reasekuracji. W związku z tym na moment początkowego ujęcia:
 - Grupa PZU ujmuje koszty lub zyski netto z tytułu nabycia grupy umów reasekuracji biernej jako marżę kontraktową, wycenianą w kwocie równej sumie wartości przepływów pieniężnych z tytułu realizacji usług, wartości każdego składnika aktywów lub zobowiązania, której ujmowania zaprzestano na ten dzień, a uprzednio ujmowanego w odniesieniu do przepływów pieniężnych związanych z grupą umów reasekuracji biernej, wszelkich przepływów pieniężnych mających miejsce na ten dzień; chyba że
 - koszt netto kupna ochrony reasekuracyjnej dotyczy zdarzeń, które miały miejsce przed nabyciem grupy umów reasekuracji biernej, w którym to przypadku koszty te ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym jako koszt.

Dodatkowo, jeżeli straty z umów ubezpieczenia rodzących obciążenia są ujmowane w momencie początkowego ujęcia, Grupa PZU ujmuje zysk z tytułu umów reasekuracji biernej w zakresie, w jakim umowy reasekuracji biernej zostały zawarte przed zawarciem umów bazowych lub w tym samym czasie. Jeżeli jednostka jest uprawniona do utworzenia komponentu odzyskania strat w momencie początkowego ujęcia, związany z nim przychód koryguje wartość początkową marży kontraktowej;
- w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, skonsolidowanym rachunku zysków i strat oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów, dla umów reasekuracji biernej Grupa PZU prezentuje odrębnie:
 - koszty netto z tytułu umów reasekuracji biernej:
 - alokację składek reasekuracyjnych – wynagrodzenie, do którego reasekurator spodziewa się być uprawniony w zamian za usługi świadczone w danym okresie;

- kwoty należne od reasekuratorów: zwrot odszkodowań poniesionych w bieżącym okresie, z wyłączeniem wszelkich komponentów inwestycyjnych; zwrot kosztów poniesionych w bieżącym okresie; zmiany związane z przeszłą usługą; komponent odzyskania straty i zmiany założeń (tzw. *unlocking*) komponentu odzyskania straty;
- Przychody lub koszty finansowe z tytułu reasekuracji:
 - wpływ wartości pieniądza w czasie;
 - wpływ ryzyka finansowego.

6.1.3. Pozostałe standardy i interpretacje oraz zmiany standardów wchodzące w życie od 1 stycznia 2023 roku

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano następujące zmiany w standardach.

Nazwa standardu/interpretacji	Rozporządzenie zatwierdzające	Komentarz
Zmiany do MSR 1 – Prezentacja sprawozdań finansowych	2021/1080	Zgodnie ze zmianami jednostka jest zobowiązana do ujawnienia istotnych, zamiast znaczących (jak wcześniej), zasad rachunkowości. Zmiana zawiera przykłady identyfikacji istotnych zasad rachunkowości i precyzuje, że zasada rachunkowości może być istotna ze względu na swoją naturę, nawet jeżeli wartości liczbowe są nieistotne. Zasada rachunkowości jest istotna, jeżeli użytkownicy sprawozdania finansowego potrzebują jej do zrozumienia innych istotnych informacji w tym sprawozdaniu. Ujawnianie nieistotnych zasad rachunkowości nie może przesłaniać istotnych zasad rachunkowości. Zmiana nie miała istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie Grupy PZU.
Zmiany do MSR 8 – Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów	2022/357	Zmiany do MSR 8 obejmują: • zastąpienie definicji zmiany wartości szacunkowych definicją wartości szacunkowych. Zgodnie z nową definicją wartości szacunkowe to „kwoty pieniężne w sprawozdaniach finansowych, które są objęte niepewnością wyceny”; • wyjaśnienie, że zmiana wartości szacunkowej wynikająca z nowych informacji lub nowych wydarzeń nie stanowi korekty błędów. Ponadto skutki zmiany danych wejściowych lub techniki wyceny zastosowanej do ustalenia wartości szacunkowej stanowią zmiany wartości szacunkowych, o ile nie wynikają one z korekty błędów poprzednich okresów; • wyjaśnienie, że zmiana wartości szacunkowej może wpłynąć tylko na zysk lub stratę bieżącego okresu lub zysk lub stratę zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych. Skutek zmiany dotyczący bieżącego okresu ujmuje się jako przychód lub koszt bieżącego okresu. Ewentualny wpływ na przyszłe okresy ujmuje się jako przychód lub koszt w przyszłych okresach. Zmiana nie miała istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie Grupy PZU.
Zmiana do MSR 12 – Podatek dochodowy	2022/1392	Zgodnie ze zmianą zwolnienie określone w MSR 12.15b) dotyczące początkowego rozpoznania aktywa bądź rezerwy z tytułu podatku odroczonego nie będzie dotyczyło transakcji, w których powstają zarówno dodatnie, jak i ujemne różnice przejściowe, skutkujące koniecznością rozpoznania jednocześnie aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego (np. w przypadku transakcji leasingu). Zmiana ma zastosowanie do transakcji, które mają miejsce w dniu lub po dniu rozpoczynającym najwcześniejszy okres porównywalny prezentowany w sprawozdaniu finansowym. Zmiana nie miała istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie Grupy PZU.

6.1.4. Standardy i interpretacje oraz zmiany standardów wydane, jeszcze nieobowiązujące

Poniższe zmiany nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Komisję Europejską:

Nazwa standardu/interpretacji	Data wydania przez RMSR	Data wejścia w życie (wg RMSR)	Komentarz
Zmiana do MSR 1 – klasyfikacja zobowiązań jako krótko i długoterminowe	23 stycznia 2020	1 stycznia 2023	Zmiana precyzuje, że przy określaniu prawa do odroczenia realizacji zobowiązania bierze się pod uwagę warunki istniejące na koniec okresu sprawozdawczego, a także, że klasyfikacja nie zależy od intencji lub oczekiwań jednostki co do chęci skorzystania z możliwości odroczenia realizacji zobowiązania. Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU.
Zmiana do MSSF 16 – Leasing	22 września 2022	1 stycznia 2024	Zmiana wymaga, aby w przypadku wyceny zobowiązań z tytułu leasingu wynikających z leasingu zwrotnego sprzedawca (leasingobiorca) nie ujmował żadnego zysku lub straty związanej z zachowanym prawem do użytkowania. Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU.

Grupa PZU nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę PZU zasady rachunkowości.

6.2 Zastosowanie szacunków i założeń

Grupa PZU dokonała oceny przyjętych szacunków i założeń mających wpływ na wartość poszczególnych aktywów i zobowiązań Grupy PZU oraz przychodów i kosztów prezentowanych w skróconym, śródrocznym sprawozdaniu finansowym. Biorąc pod uwagę niepewność co do dalszego rozwoju sytuacji ekonomicznej, w szczególności w związku z trwającym konfliktem zbrojnym w Ukrainie, wykonane szacunki mogą ulec zmianie w przyszłości. Niepewność dotyczy przede wszystkim prognoz dotyczących założeń makroekonomicznych, w szczególności odnoszących się do kluczowych wskaźników gospodarczych (inflacja, poziomy rynkowych stóp procentowych, poziom oczekiwanego spowolnienia gospodarczego, PKB, zatrudnienie, ceny mieszkań, możliwe zakłócenia na rynkach kapitałowych), możliwych zakłóceń w działalności wynikających z decyzji podejmowanych przez instytucje państwowe, przedsiębiorstwa i konsumentów, skuteczności programów pomocowych, opracowanych w celu wspierania przedsiębiorstw i konsumentów oraz kształtowania się poziomu śmiertelności.

6.2.1. Aktywa i zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia oraz umów reasekuracji

Istotne założenia dotyczące wyceny aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia oraz umów reasekuracji zaprezentowano w punkcie 6.1.2.4.

6.2.2. Utrata wartości i oczekiwane straty kredytowe

6.2.2.1. Należności od klientów z tytułu kredytów

W związku z ryzykiem:

- związanym z konfliktem zbrojnym w Ukrainie, jego potencjalnymi konsekwencjami dla sytuacji przedsiębiorstw i nastrojów konsumentów;
- większego niż oczekiwany wzrostu stóp procentowych, które może przełożyć się na wzrost obciążenia niektórych klientów;
- większego niż spodziewane spowolnienia gospodarczego z tytułu rosnącej presji kosztowej na przedsiębiorców oraz
- kolejnych mutacji COVID-19 i kolejnych fal pandemii

Grupa PZU identyfikuje podwyższone ryzyko kredytowe, które uwzględniono w szacunku odpisów z tytułu utraty wartości. Informacje o zmianach odpisów z tytułu utraty wartości zaprezentowano w punkcie 10.24.

6.2.2.2. Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i należności

Sporządzając skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe Grupa PZU uwzględniła warunki ekonomiczne (takie jak ceny rynkowe, stopy procentowe czy kursy wymiany walut), które obowiązywały na dzień bilansowy.

Szczegółowe informacje o zmianach wartości odpisów z tytułu utraty wartości zaprezentowano w punktach 10.5 i 10.24.

6.2.3. Wartość firmy

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2023 roku Grupa PZU nie dokonała odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości wartości firmy.

6.2.4. Rezerwa na potencjalne zwroty kosztów kredytu

Grupa PZU na bieżąco monitoruje wartość szacunku kwot wynikających z przedpłat kredytów konsumenckich i w kalkulacji wartości rezerwy na potencjalne zwroty kosztów kredytu uwzględnia najbardziej aktualne dane dotyczące napływających reklamacji oraz kwot zwrotu. Szczegółowe informacje na ten temat zaprezentowano w punkcie 10.34.

6.2.5. Rezerwa na ryzyko prawne dotyczące walutowych kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich

Na 31 marca 2023 roku Grupa PZU dokonała oceny prawdopodobieństwa wpływu ryzyka prawnego dotyczącego walutowych kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich na przyszłe oczekiwane przepływy pieniężne z ekspozycji kredytowych oraz na prawdopodobieństwo wypływu środków pieniężnych.

Biorąc pod uwagę niejednolite orzecznictwo sądowe oraz stosunkowo krótki okres danych historycznych dotyczących pozwów sądowych oszacowanie rezerwy wiąże się z przyjęciem eksperckich założeń i obarczone jest istotną niepewnością.

Dodatkowe informacje na ten temat zaprezentowano w punkcie 10.34.

7. Znaczące zdarzenia mające wpływ na istotną zmianę struktury pozycji sprawozdania finansowego

Wdrożenie MSSF 17 istotnie wpłynęło na strukturę pozycji skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Szczegółowe informacje dotyczące zastosowania MSSF 17 zaprezentowano w punkcie 6.1.

8. Korekty błędów lat ubiegłych

W okresie 3 miesięcy od 1 stycznia do 31 marca 2023 roku nie dokonano korekt błędów lat ubiegłych.

9. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

8 maja 2023 roku Zarząd Alior Banku podjął uchwałę o wyrażeniu zgody na rozpoczęcie procesu budowy księgi popytu w związku z zamiarem przeprowadzenia przez Alior Bank emisji obligacji, z których zobowiązania będą stanowić zobowiązania kwalifikowalne Alior Banku w rozumieniu art. 97a ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

Proces budowy księgi popytu przeprowadzony zostanie z udziałem inwestorów instytucjonalnych, zgodnie z postanowieniami sporządzonego przez Alior Bank prospektu podstawowego, zatwierdzonego decyzją KNF z 24 sierpnia 2022 roku, uzupełnionego późniejszymi suplementami. Alior Bank zaprosi do udziału w tym procesie inwestorów kwalifikowanych, w rozumieniu art. 2 lit. e) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 roku w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylecia dyrektywy 2003/71/WE.

Podstawowe parametry przygotowywanej emisji są następujące:

- maksymalna łączna wartość nominalna obligacji wynosi do 400 mln zł, przy czym Zarząd Alior Banku może, po przeanalizowaniu zgłoszonego popytu na obligacje, zdecydować o zmianie maksymalnej łącznej wartości nominalnej obligacji;
- wartość nominalna jednej obligacji wyniesie 400 tys. zł;
- obligacje nie będą zabezpieczone;
- obligacje będą oprocentowane według zmiennej stopy procentowej stanowiącej sumę stawki WIBOR 6M i marży, która zostanie ustalona w procesie budowy księgi popytu;
- Alior Bank będzie ubiegał się o dopuszczenie i wprowadzenie obligacji do notowań na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie SA w ramach Catalist;
- rozważany termin emisji obligacji to czerwiec 2023 roku z zastrzeżeniem, że Alior Bank podejmie decyzję o emisji obligacji oraz ich parametrach po analizie warunków rynkowych. Po analizie warunków rynkowych Alior Bank może również podjąć decyzję o odstąpieniu od emisji obligacji;
- szczegółowe warunki emisji oraz dokładna wartość emisji obligacji zostaną ustalone przez Zarząd Alior Banku w terminie późniejszym, z uwzględnieniem wyników procesu budowy księgi popytu.

10. Noty uzupełniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

10.1 Umowy ubezpieczenia i umowy reasekuracji

10.1.1. Przychody z ubezpieczeń

Przychody z ubezpieczeń	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022
Przychody z ubezpieczeń niewycenianych metodą PAA	2 009	2 104
Zmiany zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług	1 850	1 939
Oczekiwane odszkodowania, świadczenia i koszty	1 477	1 619
Uwolnienie korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego w części dotyczącej bieżącego okresu świadczenia usług	41	45
Marża kontraktowa ujęta w wyniku finansowym z tytułu świadczonych usług	355	294
Inne (m. in. korekta z tytułu doświadczenia dotycząca wpływów składek)	(23)	(19)
Odzyskane przepływy pieniężne z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia	159	165
Przychody z ubezpieczeń wycenianych metodą PAA	4 392	3 895
Przychody z ubezpieczeń, razem	6 401	5 999

10.1.2. Alokacja składek reasekuracyjnych

Alokacja składek reasekuracyjnych	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022
Umowy niewyceniane metodą PAA	-	-
Umowy wyceniane metodą PAA	(366)	(248)
Alokacja składek reasekuracyjnych, razem	(366)	(248)

10.1.3. Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia 1 stycznia – 31 marca 2023	LRC		umowy niewyceniane PAA	LIC umowy wyceniane PAA		Razem
	z wyłączeniem komponentu straty	komponent straty		szacowana wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych	korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	
Stan na początek okresu	22 481	642	724	12 373	1 127	37 347
Aktywa	(73)	-	2	3	-	(68)
Zobowiązania	22 554	642	722	12 370	1 127	37 415
Zmiany rozpoznane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub skonsolidowanych innych całkowitych dochodach	(4 980)	44	1 878	4 277	115	1 334
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	(5 690)	39	1 872	3 828	76	125
Przychody z ubezpieczeń	(6 401)	-	-	-	-	(6 401)
Wycenione według zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego	(1 188)	-	-	-	-	(1 188)
Wycenione według wartości godziwej	(70)	-	-	-	-	(70)
Pozostałe umowy	(5 143)	-	-	-	-	(5 143)
Koszty usług ubezpieczenia	1 030	39	1 568	3 813	76	6 526
Odszkodowania i inne koszty usług ubezpieczenia	-	(308)	1 568	3 813	76	5 149
Poniesione w okresie	-	(308)	1 568	2 701	121	4 082
Poniesione w poprzednich okresach	-	-	-	1 112	(45)	1 067
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	1 030	-	-	-	-	1 030
Straty i odwrócenie strat z tytułu umów rodzących obciążenia	-	347	-	-	-	347
Komponent inwestycyjny	(319)	-	304	15	-	-
Koszty finansowe netto z ubezpieczeń	710	5	6	454	39	1 214
Różnice kursowe	-	-	-	(5)	-	(5)
Przeptywy pieniężne	6 149	-	(1 843)	(2 756)	-	1 550
Składki otrzymane	7 286	-	-	-	-	7 286
Wypłacone odszkodowania i zapłacone koszty usług ubezpieczenia, w tym komponenty inwestycyjne	-	-	(1 843)	(2 756)	-	(4 599)
Przeptywy pieniężne z tytułu akwizycji	(1 137)	-	-	-	-	(1 137)
Pozostałe zmiany	(10)	-	-	(3)	-	(13)
Stan na koniec okresu	23 640	686	759	13 891	1 242	40 218
Aktywa	(80)	-	3	3	-	(74)
Zobowiązania	23 720	686	756	13 888	1 242	40 292

Aktywa z tytułu kosztów akwizycji zaprezentowano jako część zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług.

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia 1 stycznia – 31 marca 2022	LRC		LIC			Razem
	z wyłączeniem komponentu straty	komponent straty	umowy niewyceniane PAA	umowy wyceniane PAA szacowana wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych	korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	
Stan na początek okresu	24 983	578	700	13 043	1 203	40 507
Aktywa	(86)	6	18	3	-	(59)
Zobowiązania	25 069	572	682	13 040	1 203	40 566
Zmiany rozpoznane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub skonsolidowanych innych całkowitych dochodach	(6 776)	7	2 089	1 625	(192)	(3 247)
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	(5 551)	6	2 090	2 598	(118)	(975)
Przychody z ubezpieczeń	(5 999)	-	-	-	-	(5 999)
Wycenione według zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego	(1 178)	-	-	-	-	(1 178)
Wycenione według wartości godziwej	(83)	-	-	-	-	(83)
Pozostałe umowy	(4 738)	-	-	-	-	(4 738)
Koszty usług ubezpieczenia	918	6	1 629	2 589	(118)	5 024
Odszkodowania i inne koszty usług ubezpieczenia	-	(295)	1 629	2 589	(118)	3 805
Poniesione w okresie	-	(295)	1 629	2 614	139	4 087
Poniesione w poprzednich okresach	-	-	-	(25)	(257)	(282)
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	918	-	-	-	-	918
Straty i odwrócenie strat z tytułu umów rodzających obciążenia	-	301	-	-	-	301
Komponent inwestycyjny	(470)	-	461	9	-	-
Koszty finansowe netto z ubezpieczeń	(1 226)	1	(1)	(984)	(74)	(2 284)
Różnice kursowe	1	-	-	11	-	12
Przeptywy pieniężne	5 517	-	(2 085)	(2 545)	-	887
Składki otrzymane	6 512	-	-	-	-	6 512
Wyplacone odszkodowania i zaplacone koszty usług ubezpieczenia, w tym komponenty inwestycyjne	-	-	(2 085)	(2 545)	-	(4 630)
Przeptywy pieniężne z tytułu akwizycji	(995)	-	-	-	-	(995)
Pozostałe zmiany	9	1	(1)	5	1	15
Stan na koniec okresu	23 733	586	703	12 128	1 012	38 162
Aktywa	(84)	5	16	2	-	(61)
Zobowiązania	23 817	581	687	12 126	1 012	38 223

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia Umowy niewyceniane PAA	1 stycznia – 31 marca 2023				1 stycznia – 31 marca 2022			
	Szacowana wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych	Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	CSM	Razem	Szacowana wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych	Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	CSM	Razem
Stan na początek okresu	8 041	1 373	8 162	17 576	11 159	1 605	7 778	20 542
Aktywa	(300)	46	197	(57)	(299)	59	187	(53)
Zobowiązania	8 341	1 327	7 965	17 633	11 458	1 546	7 591	20 595
Zmiany rozpoznane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub skonsolidowanych innych całkowitych dochodach	138	68	241	447	(1 377)	(171)	19	(1 529)
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	(418)	(16)	160	(274)	(245)	(9)	(49)	(303)
Zmiany dotyczące przyszłych usług	(432)	24	515	107	(132)	38	245	151
Umowy rozpoznane w okresie	(190)	32	286	128	(133)	40	251	158
Zmiany korygujące CSM	(215)	(9)	229	5	12	(2)	(6)	4
Zmiany dotyczące umów rodzących obciążenia	(27)	1	-	(26)	(11)	-	-	(11)
Zmiany dotyczące usług bieżących	14	(40)	(355)	(381)	(114)	(47)	(294)	(455)
CSM rozpoznany z tytułu świadczonych usług	-	-	(355)	(355)	-	-	(294)	(294)
Rozliczenie korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	-	(40)	-	(40)	-	(47)	-	(47)
Korekta wynikająca z doświadczenia	14	-	-	14	(114)	-	-	(114)
Zmiany dotyczące usług przeszłych – zmiany przepływów pieniężnych z realizacji umów związane z odszkodowaniami	-	-	-	-	1	-	-	1
Koszty finansowe netto z ubezpieczeń	556	84	81	721	(1 132)	(162)	68	(1 226)
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	-	-
Przeptywy pieniężne	270	-	-	270	(134)	-	-	(134)
Składki otrzymane	2 269	-	-	2 269	2 105	-	-	2 105
Wyplacone odszkodowania i zapłacone koszty usług ubezpieczenia, w tym komponent inwestycyjny	(1 833)	-	-	(1 833)	(2 063)	-	-	(2 063)
Przeptywy pieniężne z tytułu akwizycji	(166)	-	-	(166)	(176)	-	-	(176)
Pozostałe zmiany	(5)	-	(4)	(9)	-	(1)	2	1
Stan na koniec okresu	8 444	1 441	8 399	18 284	9 648	1 433	7 799	18 880
Aktywa	(347)	53	229	(65)	(347)	65	228	(54)
Zobowiązania	8 791	1 388	8 170	18 349	9 995	1 368	7 571	18 934

10.1.4. Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów reasekuracji

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów reasekuracji 1 stycznia – 31 marca 2023	LRC		umowy niewyceniane PAA	LIC umowy wyceniane PAA		Razem
	z wyłączeniem komponentu odzyskania strat	komponent odzyskania strat		szacowana wartość bieżąca przepływów pieniężnych	korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	
Stan na początek okresu	(68)	-	-	(2 035)	(201)	(2 304)
Aktywa	(116)	-	-	(2 011)	(200)	(2 327)
Zobowiązania	48	-	-	(24)	(1)	23
Zmiany rozpoznane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub skonsolidowanych innych całkowitych dochodach	369	-	-	(1 265)	(83)	(979)
Koszty netto z tytułu umów reasekuracji	367	-	-	(1 264)	(82)	(979)
Alokacja składek reasekuracyjnych	366	-	-	-	-	366
Kwoty należne od reasekuratorów	-	-	-	(1 263)	(82)	(1 345)
Z tytułu szkód i kosztów zaistniałych w okresie	-	-	-	(93)	(24)	(117)
Z tytułu zmian szkód i kosztów zaistniałych w okresach poprzednich	-	-	-	(1 170)	(58)	(1 228)
Komponent inwestycyjny	1	-	-	(1)	-	-
Zmiana ryzyka kredytowego reasekuratorów	-	-	-	2	-	2
Przychody finansowe netto z umów reasekuracji	-	-	-	(5)	(1)	(6)
Różnice kursowe	2	-	-	2	-	4
Przepływy pieniężne	(513)	-	-	73	-	(440)
Składki zapłacone	(513)	-	-	-	-	(513)
Odszkodowania odzyskane i poniesione koszty	-	-	-	73	-	73
Pozostałe zmiany	(2)	-	-	1	-	(1)
Stan na koniec okresu	(214)	-	-	(3 226)	(284)	(3 724)
Aktywa	(245)	-	-	(3 208)	(284)	(3 737)
Zobowiązania	31	-	-	(18)	-	13

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów reasekuracji 1 stycznia – 31 marca 2022	LRC		umowy niewyceniane PAA	LIC umowy wyceniane PAA		Razem
	z wyłączeniem komponentu odzyskania strat	komponent odzyskania strat		szacowana wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych	korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	
Stan na początek okresu	(48)	-	-	(1 284)	(179)	(1 511)
Aktywa	(98)	-	-	(1 265)	(176)	(1 539)
Zobowiązania	50	-	-	(19)	(3)	28
Zmiany rozpoznane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat lub skonsolidowanych innych całkowitych dochodach	248	-	-	(70)	(6)	172
Koszty netto z tytułu umów reasekuracji	249	-	-	(122)	(11)	116
Alokacja składek reasekuracyjnych	248	-	-	-	-	248
Kwoty należne od reasekuratorów	-	-	-	(121)	(11)	(132)
Z tytułu szkód i kosztów zaistniałych w okresie	-	-	-	(118)	(30)	(148)
Z tytułu zmian szkód i kosztów zaistniałych w okresach poprzednich	-	-	-	(3)	19	16
Komponent inwestycyjny	1	-	-	(1)	-	-
Zmiana ryzyka kredytowego reasekuratorów	-	-	-	-	-	-
Przychody finansowe netto z umów reasekuracji	-	-	-	54	5	59
Różnice kursowe	(1)	-	-	(2)	-	(3)
Przepływy pieniężne	(455)	-	-	64	-	(391)
Składki zapłacone	(455)	-	-	-	-	(455)
Odszkodowania odzyskane i poniesione koszty	-	-	-	64	-	64
Pozostałe zmiany	(1)	-	-	1	-	-
Stan na koniec okresu	(256)	-	-	(1 289)	(185)	(1 730)
Aktywa	(287)	-	-	(1 276)	(183)	(1 746)
Zobowiązania	31	-	-	(13)	(2)	16

10.1.5. Dane dotyczące umów zawartych i nabytych w okresie sprawozdawczym (niewycenianych według PAA) na moment ujęcia umowy

Umowy ubezpieczenia niewyceniane PAA	Umowy zawarte 1 stycznia – 31 marca 2023			Umowy zawarte 1 stycznia – 31 marca 2022		
	zyskowe	stratne	razem	zyskowe	stratne	razem
Umowy ubezpieczenia						
Szacowana wartość wypływów	1 026	1 002	2 028	834	1 154	1 988
Szacowane odszkodowania i koszty	903	924	1 827	732	1 074	1 806
Szacowane koszty akwizycji	123	78	201	102	80	182
Szacowana wartość wpływów	(1 336)	(882)	(2 218)	(1 112)	(1 009)	(2 121)
Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	24	8	32	27	13	40
CSM	286	-	286	251	-	251
Straty ujęte w momencie rozpoznania umowy	-	(128)	(128)	-	(158)	(158)
Umowy reasekuracji						
Szacowana wartość wypływów	-	-	-	-	-	-
Szacowana wartość wpływów	-	-	-	-	-	-
Korekta ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego	-	-	-	-	-	-
CSM	-	-	-	-	-	-

Zarówno w okresie 1 stycznia – 31 marca 2023 roku, jak i 1 stycznia – 31 marca 2022 roku Grupa PZU nie nabyła umów ubezpieczenia, ani umów reasekuracji.

10.2 Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej

Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022
Należności od klientów z tytułu kredytów	4 517	2 646
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	735	232
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	830	464
Transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży	151	39
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	77	17
Pożyczki	111	36
Skupione wierzytelności	180	89
Należności	22	7
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	220	50
Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, razem	6 843	3 580

10.3 Pozostałe przychody netto z inwestycji

Pozostałe przychody netto z inwestycji	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022 (przekształcone)
Pochodne instrumenty zabezpieczające	(275)	80
Przychody z dywidend, w tym:	2	2
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	2	2
Różnice kursowe	139	(113)
Przychody z tytułu nieruchomości inwestycyjnych	86	72
Koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych	(44)	(28)
Koszty działalności inwestycyjnej	(6)	(7)
Pozostałe	(4)	(4)
Pozostałe przychody netto z inwestycji, razem	(102)	2

10.4 Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji

Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022 (przekształcone)
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe	15	(30)
Instrumenty dłużne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(6)	(7)
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	20	(25)
Instrumenty kapitałowe	7	1
Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne	13	(21)
Instrumenty dłużne	-	(5)
Instrumenty wyceniane w zamortyzowanym koszcie	1	2
Należności od klientów z tytułu kredytów wyceniane w zamortyzowanym koszcie	(7)	(10)
Instrumenty pochodne	160	(56)
Krótką sprzedaż	5	5
Należności	(2)	-
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji, razem	171	(91)

10.5 Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych

Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022 (przekształcone)
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe	1	(4)
Instrumenty dłużne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1	3
Instrumenty wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	(7)
- instrumenty dłużne	(5)	(2)
- lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	1	(3)
- pożyczki	4	(2)
Należności od klientów z tytułu kredytów	(439)	(374)
Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	(439)	(375)
Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	1
Udzielone gwarancje i poręczenia	92	8
Należności	-	(4)
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	(3)	(1)
Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych, razem	(349)	(375)

10.6 Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej

Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022
Inwestycyjne (lokacyjne) instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	162	(115)
Instrumenty kapitałowe	29	(18)
Dłużne papiery wartościowe	15	1
Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne	118	(98)
Instrumenty pochodne	21	173
Wycena zobowiązań wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych	(13)	19
Kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta (<i>unit-linked</i>)	(11)	17
Nieruchomości inwestycyjne	(4)	(16)
Należności od klientów z tytułu kredytów	5	1
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej, razem	160	79

10.7 Wynik z tytułu prowizji i opłat

Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022
Przychody z tytułu prowizji i opłat	1 285	1 223
Działalność bankowa	1 154	1 090
Marża na transakcjach walutowych z klientami	258	249
Prowizje maklerskie	50	56
Działalność powiernicza	18	20
Obsługa kart płatniczych, kredytowych	366	299
Wynagrodzenia z tytułu pośrednictwa sprzedaży ubezpieczeń	7	8
Kredyty i pożyczki	129	108
Obsługa rachunków bankowych	103	142
Przelewy	76	74
Operacje kasowe	28	28
Skupione wierzytelności	22	19
Gwarancje, akredytywy, inkaso, promesy	24	23
Prowizje z działalności leasingowej	26	24
Pozostałe prowizje	47	40
Przychody i opłaty od funduszy oraz towarzystw funduszy inwestycyjnych	96	92
Ubezpieczenia emerytalne	34	40
Pozostałe	1	1
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(376)	(304)
Koszty transakcji kartowych i bankomatowych, w tym koszty wydanych kart	(275)	(218)
Prowizje z tytułu pozyskania klientów bankowych	(24)	(19)
Prowizje za udostępnianie bankomatów	(11)	(10)
Koszty nagród dla klientów bankowych	(7)	(4)
Koszty przelewów i przekazów	(13)	(12)
Usługi dodatkowe do produktów bankowych	(6)	(6)
Prowizje maklerskie	(7)	(6)
Koszty obsługi rachunków bankowych	(1)	(1)
Koszty operacji banknotowych	(8)	(9)
Koszty działalności powierniczej	(6)	(7)
Pozostałe prowizje	(18)	(12)
Wynik z tytułu prowizji i opłat, razem	909	919

10.8 Koszty działania banków

Koszty działania banków	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022
Zużycie materiałów i energii	75	33
Usługi obce	263	207
Podatki i opłaty	16	15
Koszty pracownicze	831	721
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	130	128
Amortyzacja wartości niematerialnych	91	109
Inne, w tym:	83	53
- reklama	45	26
- pozostałe	38	27
Koszty administracyjne, razem	1 489	1 266

10.9 Koszty odsetkowe

Koszty odsetkowe	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022
Depozyty terminowe	1 003	47
Depozyty bieżące	486	95
Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe	300	87
Pochodne instrumenty zabezpieczające	245	64
Pożyczki	16	8
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	64	40
Kredyty bankowe zaciągnięte przez spółki z Grupy PZU	53	14
Leasing	11	7
Pozostałe	18	6
Koszty odsetkowe, razem	2 196	368

10.10 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022 (przekształcone)
Pozostałe przychody operacyjne	409	359
Przychody ze sprzedaży wyrobów, towarów i usług przez spółki nieubezpieczeniowe	278	251
Przychody z tytułu likwidacji bezpośredniej w imieniu innych zakładów ubezpieczeń	38	40
Rozwiązanie rezerw	12	2
Zwrot kosztów dochodzenia roszczeń	14	11
Pozostałe	67	55
Pozostałe koszty operacyjne	(1 339)	(1 289)
Podatek od instytucji finansowych	(371)	(348)
Koszty podstawowej działalności spółek nieprowadzących działalności ubezpieczeniowej, ani bankowej	(328)	(277)
Koszty z tytułu likwidacji bezpośredniej w imieniu innych zakładów ubezpieczeń	(41)	(42)
Obowiązkowe opłaty na rzecz instytucji rynku ubezpieczeniowego i bankowego	(48)	(41)
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(249)	(364)
Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny	(14)	(15)
Opłata na rzecz Komendy Głównej Straży Pożarnej oraz Związku Ochotniczych Straży Pożarnych	(12)	(13)
Wydatki z tytułu działalności prewencyjnej	(18)	(11)
Utworzenie rezerw	(85)	(29)
Amortyzacja wartości niematerialnych nabytych w transakcjach przejęcia spółek	(19)	(25)
Utworzenie odpisów na aktywa niefinansowe	(7)	(36)
Darowizny	(38)	(28)
Koszty dochodzenia roszczeń	(25)	(24)
Koszty nieprzypisane w działalności ubezpieczeniowej	(16)	(6)
Pozostałe	(68)	(30)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne, razem	(930)	(930)

10.11 Podatek dochodowy

Łączna kwota podatku bieżącego i odroczonego	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022 (przekształcone)
Ujętego w rachunku zysków i strat, w tym:	(835)	(630)
- podatek bieżący	(493)	(33)
- podatek odroczoney	(342)	(597)
Ujętego w innych całkowitych dochodach (podatek odroczoney)	(211)	99
Razem	(1 046)	(531)

Podatek dochodowy dotyczący składników innych całkowitych dochodów	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022 (przekształcone)
Inne całkowite dochody brutto	1 121	(511)
Podatek dochodowy	(211)	99
Instrumenty dłużne	(160)	254
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	143	(435)
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	3	12
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	(210)	283
Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	14	(15)
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do inwestycyjnych	(1)	-
Inne całkowite dochody netto	910	(412)

W skład Grupy PZU wchodzi jednostki funkcjonujące w różnych krajach i podlegające odrębnym przepisom podatkowym. Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, fizycznych czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają stosunkowo częstym zmianom. Obowiązujące w krajach, w których działa Grupa PZU przepisy, zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów (w Polsce – przez okres pięciu lat), które uprawnione są do nakładania wysokich kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z wysokimi odsetkami. Zjawiska te generują ryzyko podatkowe, w wyniku którego kwoty wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organy skarbowe.

10.12 Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022 (przekształcone)
Zysk netto przypisywany właścicielom jednostki dominującej	1 155	884
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych	863 390 463	863 376 993
Liczba akcji wyemitowanych	863 523 000	863 523 000
Średnia ważona liczba akcji własnych (w posiadaniu jednostek objętych konsolidacją)	(132 537)	(146 007)
Podstawowy i rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w złotych)	1,34	1,02

W okresach 3 miesięcy zakończonych odpowiednio 31 marca 2023 roku, jak i 31 marca 2022 roku nie wystąpiły transakcje ani zdarzenia powodujące rozwodnienie zysku przypadającego na jedną akcję.

10.13 Wartość firmy

Wartość firmy	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Pekao ¹⁾	1 715	1 715
LD ²⁾	516	518
Spółki medyczne	307	307
Segment ubezpieczeń masowych w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Link4)	221	221
Balta	42	42
Pozostałe	5	5
Wartość firmy, razem	2 806	2 808

¹⁾ Obejmuje wartość firmy z tytułu nabycia Pekao Investment Management SA oraz przejęcia Idea Banku.

²⁾ Obejmuje wartość firmy z tytułu nabycia oddziału LD w Estonii.

10.14 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wg grup rodzajowych	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Oprogramowanie, licencje i podobne	1 585	1 556
Znaki towarowe	523	523
- Pekao	340	340
- pozostałe	183	183
Relacje z klientami	328	347
- Pekao	266	282
- pozostałe	62	65
Wartości niematerialne w toku wytwarzania	770	832
Inne wartości niematerialne	47	24
Wartości niematerialne, razem	3 253	3 282

10.15 Inne aktywa

Inne aktywa	31 marca 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone)
Odroczone koszty informatyczne	232	205
Zarachowane należności z bezpośredniej likwidacji szkód	44	47
Koszty do rozliczenia w czasie	165	117
Zapasy	46	56
Rozliczenia z tytułu podatków od nieruchomości, środków transportu i gruntowego	48	-
Rozliczenia z tytułu kosztów odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	36	-
Zarachowane prowizje	5	5
Pozostałe składniki aktywów	36	32
Inne aktywa, razem	612	462

10.16 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wg grup rodzajowych	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Urządzenia techniczne i maszyny	634	629
Środki transportu	219	222
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	372	405
Nieruchomości	2 463	2 675
Inne rzeczowe aktywa trwałe	368	373
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	4 056	4 304

10.17 Jednostki wyceniane metodą praw własności

Jednostki stowarzyszone	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Krajowy Integrator Płatności SA	49	48
Sigma BIS SA	5	4
RUCH SA	-	-
Jednostki stowarzyszone, razem	54	52

10.18 Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży

Aktywa przeznaczone do sprzedaży wg klasyfikacji przed przeniesieniem	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Grupy przeznaczone do sprzedaży	306	302
Aktywa	340	335
Nieruchomości inwestycyjne	316	316
Należności	5	4
Inne aktywa	2	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	17	15
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami zakwalifikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	34	33
Inne zobowiązania	16	15
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18	18
Inne aktywa przeznaczone do sprzedaży	318	319
Rzeczowe aktywa trwałe	17	18
Nieruchomości inwestycyjne	301	301
Aktywa i grupy aktywów przeznaczone do sprzedaży	658	654
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami zakwalifikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	34	33

W pozycji „Nieruchomości inwestycyjne” i w sekcji „Grupy przeznaczone do sprzedaży” zaprezentowano przede wszystkim nieruchomości przeznaczone do sprzedaży przez fundusz inwestycyjny sektora nieruchomości.

10.19 Należności od klientów z tytułu kredytów

Należności od klientów z tytułu kredytów	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	211 948	212 255
Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	256	254
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	205	184
Należności od klientów z tytułu kredytów, razem	212 409	212 693

Należności od klientów z tytułu kredytów	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Segment detaliczny	107 159	108 537
Kredyty operacyjne	195	191
Kredyty konsumpcyjne	24 634	24 809
Kredyty consumer finance	3 969	4 292
Kredyty na zakup papierów wartościowych	14	14
Kredyty w rachunku karty kredytowej	1 090	1 123
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	76 187	77 220
Pozostałe kredyty hipoteczne	621	647
Kredyty samochodowe	2	2
Pozostałe należności	447	239
Segment biznesowy	105 250	104 156
Kredyty operacyjne	35 508	35 005
Kredyty samochodowe	1	1
Kredyty inwestycyjne	30 230	30 107
Skupione wierzytelności (faktoring)	8 556	8 224
Kredyty w rachunku karty kredytowej	102	109
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	54	59
Pozostałe kredyty hipoteczne	9 905	9 872
Leasing finansowy	14 990	14 935
Pozostałe należności	5 904	5 844
Należności od klientów z tytułu kredytów, razem	212 409	212 693

10.20 Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne	31 marca 2023		31 grudnia 2022	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Związane ze stopą procentową	12 873	16 373	14 426	19 625
Instrumenty zabezpieczające wartość godziwą – transakcje swap	121	-	125	5
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne – transakcje swap	486	4 106	285	5 168
Instrumenty wykazywane jako przeznaczone do obrotu, w tym:	12 266	12 267	14 016	14 452
- kontrakty terminowe	40	41	45	36
- transakcje swap	12 133	12 124	13 870	14 303
- opcje call (zakup)	75	86	83	97
- opcje put (sprzedaż)	14	12	15	13
- opcje cap floor	4	4	3	3
Związane z kursami walut	1 057	879	1 300	896
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne – transakcje swap	18	65	48	1
Instrumenty wykazywane jako przeznaczone do obrotu, w tym:	1 039	814	1 252	895
- kontakty terminowe	426	250	544	322
- transakcje swap	583	533	652	529
- opcje call (zakup)	12	4	28	5
- opcje put (sprzedaż)	18	27	28	39
Związane z cenami papierów wartościowych	25	3	26	3
- opcje call (zakup)	24	3	26	2
- kontrakty terminowe	1	-	-	1
Związane z cenami towarów	339	313	445	432
- kontakty terminowe	3	3	5	3
- transakcje swap	336	310	440	429
Razem	14 294	17 568	16 197	20 956

10.21 Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	31 marca 2023				31 grudnia 2022			
	w zamortyzowanym koszcie	w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem	w zamortyzowanym koszcie	w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Dłużne papiery wartościowe	3 190	857	4	4 051	41	879	52	972
Rządowe	3 190	857	4	4 051	41	879	52	972
Krajowe	3 190	857	4	4 051	41	879	52	972
Oprocentowanie stałe	3 190	809	3	4 002	41	791	51	883
Oprocentowanie zmienne	-	48	1	49	-	88	1	89
Transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży	15	-	-	15	-	-	-	-
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań, razem	3 205	857	4	4 066	41	879	52	972

10.22 Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe

Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe	31 marca 2023				31 grudnia 2022			
	w zamortyzowanym koszcie	w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem	w zamortyzowanym koszcie	w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Instrumenty kapitałowe	nd.	1 590	873	2 463	nd.	1 648	830	2 478
Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne	nd.	nd.	4 905	4 905	nd.	nd.	4 876	4 876
Dłużne papiery wartościowe	101 791	38 642	3 211	143 644	91 605	38 077	2 417	132 099
Rządowe	67 989	28 347	2 883	99 219	68 590	26 683	2 160	97 433
Krajowe	61 501	24 836	2 283	88 620	62 918	23 973	2 023	88 914
Oprocentowanie stałe	55 336	14 838	1 832	72 006	58 616	14 984	1 630	75 230
Oprocentowanie zmienne	6 165	9 998	451	16 614	4 302	8 989	393	13 684
Zagraniczne	6 488	3 511	600	10 599	5 672	2 710	137	8 519
Oprocentowanie stałe	6 488	3 511	600	10 599	5 672	2 710	137	8 519
Pozostałe	33 802	10 295	328	44 425	23 015	11 394	257	34 666
Oprocentowanie stałe	27 078	6 230	37	33 345	16 418	7 334	63	23 815
Oprocentowanie zmienne	6 724	4 065	291	11 080	6 597	4 060	194	10 851
Pozostałe, w tym:	14 436	-	-	14 436	14 408	-	-	14 408
Transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży	6 081	-	-	6 081	7 071	-	-	7 071
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	4 056	-	-	4 056	3 068	-	-	3 068
Pożyczki	4 299	-	-	4 299	4 269	-	-	4 269
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe, razem	116 227	40 232	8 989	165 448	106 013	39 725	8 123	153 861

Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	31 marca 2023	31 grudnia 2022
PKN Orlen	825	910
Biuro Informacji Kredytowej SA	309	270
Grupa Azoty SA	258	284
PSP sp. z o.o.	82	79
Polimex-Mostostal SA	48	49
Krajowa Izba Rozliczeniowa SA	21	15
Webuild SpA	16	10
Pozostałe	31	31
Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, razem	1 590	1 648

Zaangażowanie w dłużne papiery emitowane przez rządy inne niż RP

Wartość bilansowa dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez rządy inne niż RP	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Niemcy	2 586	2 557
Stany Zjednoczone	2 169	1 226
Francja	1 837	1 864
Litwa	724	717
Hiszpania	571	142
Holandia	394	-
Łotwa	238	180
Rumunia	222	209
Belgia	185	-
Indonezja	176	176
Węgry	128	128
Włochy	118	114
Ukraina	89	78
Chorwacja	87	75
Kolumbia	85	76
Meksyk	79	78
Bułgaria	73	78
Arabia Saudyjska	67	48
Panama	65	66
Peru	59	64
Brazylia	50	66
Pozostałe	597 ¹⁾	577 ²⁾
Razem	10 599	8 519

¹⁾ Pozycja Pozostałe obejmuje obligacje 49 krajów, wobec których jednostkowe zaangażowanie bilansowe nie przekracza równowartości 50 mln zł.

²⁾ Pozycja Pozostałe obejmuje obligacje 51 krajów.

Zaangażowanie w dłużne papiery emitowane przez korporacje, jednostki samorządu terytorialnego oraz Narodowy Bank Polski

Wartość bilansowa dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez korporacje, jednostki samorządu terytorialnego oraz Narodowy Bank Polski	31 marca 2023	31 grudnia 2022
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa w tym:	31 391	22 256
Banki zagraniczne	8 205	5 864
Narodowy Bank Polski	21 526	14 594
Spółki Indeksu WIG - Banki	569	562
O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne w tym:	5 346	5 313
Samorządy krajowe	5 344	5 309
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych w tym:	1 976	1 914
Spółki Indeksu WIG - Energia	1 368	1 308
C. Przetwórstwo przemysłowe w tym:	1 612	1 676
Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej (w tym WIG-Paliwa)	638	707
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	735	620
E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	693	584
H. Transport i gospodarka magazynowa	688	679
U. Organizacje i zespoły eksterytorialne	396	-
J. Informacja i komunikacja	375	365
F. Budownictwo	360	373
R. Działalność związana z zakwaterowaniem, usługami gastronomicznymi (w tym: WIG - hotele i restauracje), oraz z kulturą, rozrywką i rekreacją	297	298
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	191	187
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	180	185
B. Górnictwo i wydobywanie	166	192
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	19	24
Razem	44 425	34 666

10.23 Należności

Należności	31 marca 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone)
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	130	141
Należności z tytułu sprzedaży papierów wartościowych i depozytów zabezpieczających ¹⁾	4 798	6 401
Należności z tytułu rozliczeń kart płatniczych	940	1 358
Należności z tytułu dostaw i usług	509	507
Należności od budżetu, inne niż z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	90	118
Należności z tytułu prowizji dotyczących produktów pozabilansowych	164	165
Rozliczenia przewencyjne	40	52
Należności z tytułu likwidacji bezpośredniej w imieniu innych zakładów ubezpieczeń	14	16
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	215	305
Należności z tytułu kaucji i wadium	65	64
Należności międzybankowe i międzyoddziałowe	49	14
Pozostałe	322	278
Należności, razem	7 336	9 419

¹⁾ W pozycji wykazuje się przede wszystkim należności związane z zawartymi, lecz nierozliczonymi transakcjami dotyczącymi instrumentów finansowych.

Zarówno na 31 marca 2023 roku, jak i na 31 grudnia 2022 roku wartość godziwa należności nie odbiegała istotnie od ich wartości bilansowej, głównie ze względu na ich krótkoterminowy charakter oraz politykę tworzenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

10.24 Oczekiwane straty kredytowe i utrata wartości aktywów finansowych

Należności od klientów z tytułu kredytów wyceniane w zamortyzowanym koszcie	1 stycznia – 31 marca 2023					1 stycznia - 31 marca 2022				
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto										
Stan na początek okresu	185 358	24 135	12 167	5 154	226 814	182 578	28 470	11 239	5 307	227 594
Ujęcie instrumentów w momencie nabycia, powstania, udzielenia	23 609	-	-	52	23 661	19 470	-	-	21	19 491
Zmiany z tytułu wyceny, sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu (z wyłączeniem reklasyfikacji)	(20 555)	(2 311)	(476)	(614)	(23 956)	(16 441)	(713)	(232)	(176)	(17 562)
Aktywa spisane ze sprawozdania z sytuacji finansowej	-	-	(561)	(1)	(562)	-	-	(560)	(4)	(564)
Reklasyfikacja do koszyka 1	4 077	(3 858)	(219)	-	-	3 420	(3 327)	(93)	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 2	(5 466)	5 632	(166)	-	-	(5 668)	5 882	(214)	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 3	(750)	(890)	1 640	-	-	(480)	(910)	1 390	-	-
Inne zmiany, w tym różnice kursowe	66	11	151	136	364	151	(21)	83	50	263
Stan na koniec okresu	186 339	22 719	12 536	4 727	226 321	183 030	29 381	11 613	5 198	229 222
Oczekiwane straty kredytowe										
Stan na początek okresu	(1 618)	(2 043)	(7 310)	(3 588)	(14 559)	(1 067)	(1 798)	(6 321)	(3 806)	(12 992)
Utworzenie odpisów dla instrumentów nowo nabytych, powstałych, udzielonych	(143)	-	-	(23)	(166)	(109)	-	-	(10)	(119)
Zmiany z tytułu wyceny, poziomu ryzyka kredytowego, sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu (z wyłączeniem reklasyfikacji)	454	(215)	(734)	108	(387)	191	(152)	(381)	60	(282)
Aktywa spisane ze sprawozdania z sytuacji finansowej	-	-	561	1	562	-	-	560	4	564
Reklasyfikacja do koszyka 1	(197)	197	-	-	-	(190)	162	28	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 2	111	(147)	36	-	-	70	(186)	116	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 3	23	145	(168)	-	-	16	137	(153)	-	-
Inne zmiany, w tym różnice kursowe	(17)	41	295	(142)	177	(8)	(3)	(191)	(127)	(329)
Stan na koniec okresu	(1 387)	(2 022)	(7 320)	(3 644)	(14 373)	(1 097)	(1 840)	(6 342)	(3 879)	(13 158)
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	184 952	20 697	5 216	1 083	211 948	181 933	27 541	5 271	1 319	216 064

Należności od klientów z tytułu kredytów wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 stycznia - 31 marca 2023					1 stycznia - 31 marca 2022				
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa										
Stan na początek okresu	254	-	-	-	254	115	131	-	-	246
Zmiana wyceny	(1)	-	-	-	(1)	1	2	-	-	3
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu (z wyłączeniem reklasyfikacji)	-	-	-	-	-	-	(2)	-	-	(2)
Inne zmiany	3	-	-	-	3	(1)	-	-	-	(1)
Stan na koniec okresu	256	-	-	-	256	115	131	-	-	246
Oczekiwane straty kredytowe										
Stan na początek okresu	(4)	-	-	-	(4)	(2)	(2)	-	-	(4)
Zmiany z tytułu wyceny lub poziomu ryzyka kredytowego (z wyłączeniem reklasyfikacji)	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Inne zmiany	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	(3)	-	-	-	(3)	(2)	(1)	-	-	(3)

Odpis dotyczący należności od klientów z tytułu kredytów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się w kapitale z aktualizacji wyceny i nie pomniejsza on wartości bilansowej aktywów.

Dłużne inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	1 stycznia - 31 marca 2023					1 stycznia - 31 marca 2022				
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto										
Stan na początek okresu	91 515	236	24	63	91 838	73 897	354	35	39	74 325
Ujęcie instrumentów w momencie nabycia, powstania, udzielenia	70 460	-	-	-	70 460	2 862	-	-	-	2 862
Zmiana wyceny	120	(2)	-	-	118	248	-	-	-	248
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu (z wyłączeniem reklasyfikacji)	(57 593)	(11)	-	-	(57 604)	(2 383)	(37)	-	-	(2 420)
Reklasyfikacja do koszyka 2	(23)	23	-	-	-	(65)	65	-	-	-
Inne zmiany, w tym różnice kursowe	368	(3)	-	9	374	178	2	1	4	185
Stan na koniec okresu	104 847	243	24	72	105 186	74 737	384	36	43	75 200
Oczekiwane straty kredytowe										
Stan na początek okresu	(87)	(28)	(24)	(53)	(192)	(69)	(8)	(35)	(30)	(142)
Utworzenie odpisów dla instrumentów nowo nabytych, powstałych, udzielonych	(8)	-	-	-	(8)	(5)	-	-	-	(5)
Zmiany z tytułu wyceny lub poziomu ryzyka kredytowego (z wyłączeniem reklasyfikacji)	(2)	3	-	-	1	(1)	4	-	-	3
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 2	1	(1)	-	-	-	2	(2)	-	-	-
Inne zmiany, w tym różnice kursowe	-	-	-	(8)	(8)	-	-	(1)	(11)	(12)
Stan na koniec okresu	(94)	(26)	(24)	(61)	(205)	(73)	(6)	(36)	(41)	(156)
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	104 753	217	-	11	104 981	74 664	378	-	2	75 044

Wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe dotyczące transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży wynosi zero.

Dłużne inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 stycznia – 31 marca 2023					1 stycznia - 31 marca 2022				
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa										
Stan na początek okresu	38 719	237	-	-	38 956	44 788	251	-	-	45 039
Ujęcie instrumentów w momencie nabycia, powstania, udzielenia	279 587	-	-	-	279 587	44 453	-	-	-	44 453
Zmiana wyceny	918	(7)	-	-	911	(1 094)	(4)	-	-	(1 098)
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu (z wyłączeniem reklasyfikacji)	(280 095)	(10)	-	-	(280 105)	(48 599)	(5)	-	-	(48 604)
Reklasyfikacja do koszyka 1	3	(3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne zmiany, w tym różnice kursowe	149	1	-	-	150	295	1	-	-	296
Stan na koniec okresu	39 281	218	-	-	39 499	39 843	243	-	-	40 086
Oczekiwane straty kredytowe										
Stan na początek okresu	(45)	(21)	-	-	(66)	(54)	(26)	-	-	(80)
Utworzenie odpisów dla instrumentów nowo nabytych, powstałych, udzielonych	(2)	-	-	-	(2)	(2)	-	-	-	(2)
Zmiany z tytułu wyceny lub poziomu ryzyka kredytowego (z wyłączeniem reklasyfikacji)	1	-	-	-	1	2	1	-	-	3
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu	2	-	-	-	2	2	-	-	-	2
Stan na koniec okresu	(44)	(21)	-	-	(65)	(52)	(25)	-	-	(77)

Odpis dotyczący dłużnych inwestycyjnych (lokacyjnych) aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się w kapitale z aktualizacji wyceny i nie pomniejsza on wartości bilansowej aktywów.

Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	1 stycznia – 31 marca 2023					1 stycznia - 31 marca 2022				
	Ko- szyk 1	Ko- szyk 2	Ko- szyk 3	POCI	Razem	Ko- szyk 1	Ko- szyk 2	Ko- szyk 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto										
Stan na początek okresu	2 814	140	136	-	3 090	1 385	-	-	-	1 385
Ujęcie instrumentów w momencie nabycia, powstania, udzielenia	18 105	-	-	-	18 105	14 703	-	-	-	14 703
Zmiana wyceny	(2)	-	-	-	(2)	4	-	-	-	4
Zmiana wynikająca z modyfikacji przepływów pieniężnych dotyczących instrumentu	-	-	-	-	-	(72)	-	-	-	(72)
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu (z wyłączeniem reklasyfikacji)	(17 007)	(104)	(2)	-	(17 113)	(7 201)	-	-	-	(7 201)
Reklasyfikacja do koszyka 2	(108)	108	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 3	-	-	-	-	-	(134)	-	134	-	-
Inne zmiany, w tym różnice kursowe	-	(4)	1	-	(3)	(3)	-	-	-	(3)
Stan na koniec okresu	3 802	140	135	-	4 077	8 682	-	134	-	8 816
Oczekiwane straty kredytowe										
Stan na początek okresu	(1)	(11)	(10)	-	(22)	(1)	-	-	-	(1)
Utworzenie odpisów dla instrumentów nowo nabytych, powstałych, udzielonych	(7)	-	-	-	(7)	-	-	-	-	-
Zmiany z tytułu wyceny lub poziomu ryzyka kredytowego (z wyłączeniem reklasyfikacji)	-	3	-	-	3	(2)	-	(1)	-	(3)
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu	-	5	-	-	5	-	-	-	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 2	8	(8)	-	-	-	-	-	-	-	-
Reklasyfikacja do koszyka 3	-	-	-	-	-	1	-	(1)	-	-
Stan na koniec okresu	-	(11)	(10)	-	(21)	(2)	-	(2)	-	(4)
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	3 802	129	125	-	4 056	8 680	-	132	-	8 812

Pożyczki	1 stycznia - 31 marca 2023					1 stycznia - 31 marca 2022				
	Ko- szyk 1	Ko- szyk 2	Ko- szyk 3	POCI	Razem	Ko- szyk 1	Ko- szyk 2	Ko- szyk 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto										
Stan na początek okresu	4 300	-	-	-	4 300	3 522	75	-	-	3 597
Ujęcie instrumentów w momencie nabycia, powstania, udzielenia	622	-	-	-	622	180	-	-	-	180
Zmiana wyceny	34	-	-	-	34	16	1	-	-	17
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu (z wyłączeniem reklasyfikacji)	(630)	-	-	-	(630)	(22)	-	-	-	(22)
Stan na koniec okresu	4 326	-	-	-	4 326	3 696	76	-	-	3 772
Oczekiwane straty kredytowe										
Stan na początek okresu	(31)	-	-	-	(31)	(5)	(6)	-	-	(11)
Utworzenie odpisów dla instrumentów nowo nabytych, powstałych, udzielonych	(6)	-	-	-	(6)	(1)	-	-	-	(1)
Zmiany z tytułu wyceny lub poziomu ryzyka kredytowego (z wyłączeniem reklasyfikacji)	3	-	-	-	3	(2)	1	-	-	(1)
Zmiany z tytułu sprzedaży, wyłączenia lub wygaśnięcia instrumentu	7	-	-	-	7	-	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	(27)	-	-	-	(27)	(8)	(5)	-	-	(13)
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	4 299	-	-	-	4 299	3 688	71	-	-	3 759

Należności	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 grudnia 2022 (przekształcone)
Wartość bilansowa brutto		
Stan na początek okresu	9 859	7 242
Zmiany w okresie	(2 080)	2 617
Stan na koniec okresu	7 779	9 859
Oczekiwane straty kredytowe		
Stan na początek okresu	(440)	(460)
Zmiany w okresie	(3)	20
Stan na koniec okresu	(443)	(440)
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	7 336	9 419

10.25 Wartość godziwa

10.25.1. Opis technik wyceny

10.25.1.1. Dłużne papiery wartościowe i pożyczki

Wartości godziwe dłużnych papierów wartościowych określa się na podstawie dostępnych publicznie kwotowań na aktywnym rynku lub wycen publikowanych przez autoryzowany serwis informacyjny, a w przypadku ich braku – przy wykorzystaniu modeli wyceny odnoszonych do publikowanych notowań instrumentów finansowych, stóp procentowych i indeksów giełdowych.

Grupa PZU dokonuje wewnętrznej weryfikacji wycen publikowanych przez autoryzowany serwis informacyjny, porównując je z dostępnymi wycenami z innych źródeł, opierających się na danych obserwowalnych na rynku.

Wartość godziwą pożyczek oraz dłużnych papierów wartościowych, dla których nie istnieje aktywny rynek, wyznacza się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Dla instrumentów dłużnych opartych o zmienną stopę procentową krzywa referencyjna odzwierciedlająca poziom stóp risk free do dyskontowania przyszłych przepływów jest budowana na podstawie odpowiedniej krzywej swapowej dla danej waluty. Natomiast dla instrumentów opartych o stałą stopę procentową – o kwotowania obligacji skarbowych w danej walucie. Dla nienotowanych pożyczek i obligacji oprócz *spreadu* indywidualnego kwantyfikującego ryzyko specyficzne danego instrumentu dłużnego dodawany jest publikowany w serwisach informacyjnych rynkowy *spread* sektorowy, który odzwierciedla wycenę ryzyka dla danego sektora działalności emitenta i jego ratingu.

10.25.1.2. Kapitałowe aktywa finansowe

Wartości godziwe kapitałowych aktywów finansowych określa się na podstawie dostępnych publicznie kwotowań na aktywnym rynku, a w przypadku gdy nie są one dostępne – w oparciu o obecną wartość przyszłych, prognozowanych wyników spółek lub modeli wyceny bazujących na dostępnych danych rynkowych.

10.25.1.3. Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych

Wartości godziwe jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych określa się według wartości jednostki uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych publikowanych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych. Wycena ta odzwierciedla udział Grupy PZU w aktywach netto tych funduszy.

10.25.1.4. Instrumenty pochodne

Dla instrumentów pochodnych notowanych na aktywnym rynku za wartość godziwą przyjmuje się cenę zamknięcia notowań na dzień bilansowy.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych nienotowanych na aktywnym rynku, w tym kontraktów terminowych (ang. *forward*) oraz kontraktów zamiany oprocentowania typu IRS określana jest metodą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania przepływów pieniężnych używane są stawki z krzywych OIS (ang. *overnight indexed swaps*) uwzględniających walutę, w której denominowany jest depozyt zabezpieczający dla danego instrumentu.

Wartość godziwą opcji określa się za pomocą modelu Blacka-Scholesa (opcje typu „*plain vanilla*”) lub jako zdyskontowaną na dzień wyceny wartość oczekiwaną funkcji wypłaty opcji (opcje azjatyckie oraz koszykowe). Wartość oczekiwana funkcji wypłaty wyznaczana jest w drodze modelowania metodą Monte Carlo.

10.25.1.5. Należności od klientów z tytułu kredytów

W celu ustalenia zmiany wartości godziwej należności od klientów z tytułu kredytów (z pominięciem kredytów w rachunku bieżącym) marże osiąmane na nowo udzielonych kredytach (w miesiącu poprzedzającym datę, na którą sporządza się skonsolidowane sprawozdanie finansowe) porównuje się z marżami na całym portfelu kredytowym. Jeśli marże na nowo przyznawanych kredytach są wyższe niż marże na dotychczasowym portfelu, wartość godziwa portfela kredytów jest niższa od jego wartości bilansowej.

Należności od klientów z tytułu kredytów zostały zaklasyfikowane w całości do poziomu III hierarchii wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowanymi danymi wejściowymi, czyli bieżącymi marżami osiąganymi na nowo udzielanych kredytach.

10.25.1.6. Nieruchomości wyceniane w wartości godziwej

W zależności od charakteru danej nieruchomości, wartość godziwą określa się za pomocą metody porównawczej, dochodowej lub pozostałościowej.

Metodą porównawczą wycenia się wolne grunty pod zabudowę i niektóre mniejsze i mniej wartościowe budynki (takie jak lokale mieszkalne, garaże itp.). Metoda porównawcza zakłada ustalenie wartości godziwej poprzez odniesienie do obserwowalnych cen rynkowych, z uwzględnieniem współczynników korygujących. Współczynniki korygujące uwzględniają przykładowo takie czynniki jak upływ czasu i trend zmian cen rynkowych, lokalizacja, ekspozycja, przeznaczenie w planie zagospodarowania przestrzennego, dostępność komunikacyjna i dojazd, powierzchnia, sąsiedztwo (w tym położenie względem atrakcyjnych obiektów), możliwości inwestycyjne, warunki fizyczne, forma władania itp.

Metoda dochodowa zakłada oszacowanie wartości godziwej nieruchomości na podstawie zdyskontowanej wartości przepływów pieniężnych. W kalkulacji uwzględnia się takie zmienne jak stopa kapitalizacji, poziom czynszów, poziom kosztów eksploatacyjnych, rezerwa z tytułu pustostanów, straty z tytułu zwolnień w płatnościach czynszu i zaległości czynszowych itp. Poziom zmiennych opisanych powyżej różni się w zależności od charakteru i przeznaczenia wycenianej nieruchomości (powierzchnia biurowa, powierzchnia handlowa, powierzchnia logistyczno-magazynowa), jej nowoczesności oraz lokalizacji (dojazd, odległość od centrum, dostępność, ekspozycja itp.), a także parametrów właściwych dla danego rynku lokalnego (m.in. stopy kapitalizacji, stawki czynszu, koszty eksploatacji).

Metodę pozostałościową stosuje się do określenia wartości rynkowej jeżeli nieruchomość ma być objęta pracami budowlanymi. Wartość godziwą nieruchomości określa się jako różnicę wartości nieruchomości po wykonaniu robót budowlanych oraz przeciętnych wartości kosztów tych robót, z uwzględnieniem zysków uzyskiwanych na rynku podobnych nieruchomości.

Nieruchomości wykazywane w wartości godziwej wyceniają licencjonowani rzeczoznawcy majątkowi. Akceptacja każdej z takich wycen jest dodatkowo poprzedzona przeglądem przez pracowników jednostek Grupy PZU w celu eliminacji potencjalnych omyłek i niespójności. Powstające ewentualne wątpliwości wyjaśniane są na bieżąco.

Nieruchomości inwestycyjne wycenia się zgodnie z poniższymi zasadami:

- nieruchomości posiadane przez fundusze inwestycyjne zależne od PZU – wyceniane co 6 miesięcy – na dni kończące każde półrocze i rok obrotowy;
- nieruchomości inwestycyjne posiadane przez spółki Grupy PZU – najbardziej wartościowe pozycje wyceniane są w przypadku stwierdzenia przesłanek o możliwej istotnej zmianie wartości (przeważnie z częstotliwością roczną). Bez względu na wartość, każda nieruchomość inwestycyjna jest wyceniana nie rzadziej niż raz na 5 lat;
- nieruchomości przeznaczone do sprzedaży – wyceniane przed rozpoczęciem ich aktywnej ekspozycji na rynku, zgodnie z wymogami MSSF 5.

10.25.1.7. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania podporządkowane

Wartość godziwą zobowiązań z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych, w tym zobowiązań podporządkowanych, wyznacza się jako wartość bieżącą oczekiwanych płatności w oparciu o bieżące krzywe procentowe oraz indywidualny *spread* kredytowy dla danej emisji. *Spread* indywidualny jest początkowo kalibrowany do ceny emisji i okresowo rekalkulowany w przypadku dostępności danych transakcyjnych.

10.25.1.8. Zobowiązania z tytułu depozytów

Ze względu na fakt, że depozyty przyjmuje się w ramach bieżącej działalności na bazie dziennej, a więc ich warunki są zbliżone do aktualnych warunków rynkowych identycznych transakcji, a czas do zapadalności tych pozycji jest krótki, uznaje się, że dla zobowiązań wobec klientów o zapadalności do 1 roku wartość godziwa nie odbiega istotnie od wartości bilansowej. Dla depozytów powyżej 1 roku wartość godziwą ustala się jako kwotę przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych na daną datę bilansową za pomocą stopy rynkowej wolnej od ryzyka powiększonej o marżę.

10.25.1.9. Inne zobowiązania

Zobowiązania z tytułu kontraktów inwestycyjnych na rachunek i ryzyko klienta

Zobowiązania z tytułu kontraktów inwestycyjnych na rachunek i ryzyko klienta wyceniane są zgodnie z wartością godziwą aktywów stanowiących pokrycie zobowiązań funduszu kapitałowego powiązanego z danym kontraktem inwestycyjnym.

Zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych

Zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych wyceniane są zgodnie z wartością godziwą składników majątku funduszu inwestycyjnego (wg udziału w aktywach netto funduszu inwestycyjnego).

Zobowiązania z tytułu pożyczek papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu papierów wartościowych pożyczonych w celu dokonania krótkiej sprzedaży wyceniane są w wartości godziwej pożyczonych papierów.

10.25.2. Hierarchia wartości godziwej

W oparciu o dane wejściowe wykorzystywane przy ustalaniu wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów i zobowiązań, dla których zaprezentowano wartość godziwą, klasyfikowane są do następujących poziomów:

- poziom I – aktywa i zobowiązania wyceniane na bazie cen notowanych (nieskorygowanych) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań. Do tego poziomu zaklasyfikowano:
 - płynne notowane dłużne papiery wartościowe;
 - akcje i certyfikaty inwestycyjne notowane na giełdach;
 - instrumenty pochodne notowane na giełdach;
 - zobowiązania z tytułu pożyczek papierów wartościowych notowanych na giełdach (krótka sprzedaż);
- poziom II – aktywa i zobowiązania, których wycena opiera się na danych wejściowych innych niż ceny notowane zaliczane do poziomu I, które są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośredni (bazujący na cenach). Do tego poziomu zaklasyfikowano:
 - notowane dłużne papiery wartościowe wyceniane na podstawie wycen publikowanych przez autoryzowany serwis informacyjny;
 - instrumenty pochodne – m. in. FX Swap, FX Forward, IRS, CIRS, FRA;
 - jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych;
 - nieruchomości inwestycyjne lub nieruchomości przeznaczone do sprzedaży, wycenione przy zastosowaniu metody porównawczej, dla których na badanym rynku występuje wystarczająca liczba transakcji podobnymi nieruchomościami, obejmujące wolne grunty pod zabudowę i niektóre mniejsze i mniej wartościowe budynki (w tym lokale mieszkalne, garaże itp.);
 - zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych;
 - kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta;
- poziom III – aktywa, których wycena opiera się na danych wejściowych niemożliwych do zaobserwowania na rynkach (dane wejściowe nieobserwowalne). Do tego poziomu zaklasyfikowano:
 - nienotowane dłużne papiery wartościowe oraz niepłynne notowane dłużne papiery wartościowe (w tym nieskarbowe papiery dłużne emitowane przez inne podmioty finansowe, jednostki samorządu terytorialnego, podmioty niefinansowe), wyceniane modelami opartymi na zdyskontowanych przepływach pieniężnych;

- nieruchomości inwestycyjne lub nieruchomości przeznaczone do sprzedaży, wycenione przy zastosowaniu metody dochodowej, metody pozostałościowej lub metody porównawczej (jeżeli brak jest odpowiedniej liczby transakcji podobnymi nieruchomościami);
- należności od klientów z tytułu kredytów oraz zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów;
- opcje wbudowane w certyfikaty depozytowe wyemitowane przez spółki Grupy PZU oraz opcje zawarte na rynku międzybankowym w celu zabezpieczenia pozycji z tytułu opcji wbudowanych.

W sytuacji gdy do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań używane są dane wejściowe klasyfikowane do różnych poziomów hierarchii wartości godziwej, wyceniany składnik przypisuje się do najniższego poziomu, z którego pochodzą dane wejściowe, mające istotny wpływ na całość wyceny.

Na wartość wyceny zakwalifikowanych do poziomu III składników aktywów lub zobowiązań istotny wpływ mają dane wejściowe nieobserwowalne.

Wyceniane aktywa	Dane nieobserwowalne	Charakterystyka	Wpływ na wycenę
Należności od klientów z tytułu kredytów	Marża płynności oraz bieżąca marża ze sprzedaży danej grupy produktowej	Wartości godziwe szacuje się przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment udzielenia kredytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa kredytów bez rozpoznanej utraty wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów gotówkowych zdyskontowanych na daną datę bilansową pomniejszonych o oczekiwaną stratę kredytową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o marżę płynności oraz bieżącą marżę ze sprzedaży dla danej grupy produktowej kredytu. Marża wyznaczana jest w podziale na grupy produktowe i termin do zapadalności. Dla celów szacowania wartości godziwej kredytów walutowych wykorzystywana jest marża płynności dla kredytów w złotych skorygowana o kwotowania transakcji fx swap i basis-swap. Wartość godziwa kredytów o rozpoznanej utracie wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych odzysków zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej ponieważ średnie oczekiwane odzyski uwzględniają w pełni element ryzyka kredytowego. W przypadku kredytów nieposiadających harmonogramu spłat (kredyty w rachunku bieżącym, overdrafty oraz karty kredytowe) przyjmuje się, że wartość godziwa równa jest wartości bilansowej.	Korelacja ujemna
Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów	Marża ze sprzedaży	Wartości godziwe szacuje się przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment przyjęcia depozytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa depozytów terminowych jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów gotówkowych zdyskontowanych na daną datę bilansową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o marżę ze sprzedaży. Marża wyznaczana jest na podstawie depozytów przyjętych w ostatnim kwartale w podziale na grupy produktowe i termin do zapadalności. W przypadku depozytów krótkoterminowych (depozytów bieżących, overnight oraz w rachunku oszczędnościowym) za wartość godziwą przyjęto wartość bilansową.	Korelacja ujemna
Opcje wbudowane w certyfikaty depozytowe wyemitowane przez spółki Grupy PZU oraz opcje zawarte na rynku międzybankowym w celu zabezpieczenia pozycji z tytułu opcji wbudowanych	Parametry modelu	Instrumentami wbudowanymi są proste opcje (plain vanilla) oraz opcje egzotyczne na pojedyncze akcje, indeksy, towary oraz inne wskaźniki rynkowe, w tym indeksy stóp procentowych oraz kursy walutowe i ich koszyki. Wszystkie wydzielone opcje są na bieżąco domykane na rynku międzybankowym. Opcje walutowe wyceniane są w oparciu o model wyceny opcji Garmana-Kohlhagena (a w przypadku opcji barierowych i azjatyckich w oparciu o tzw. rozszerzony model Garmana-Kohlhagena). Opcje egzotyczne wbudowane w umowy depozytowe i ich domknięcia są wyceniane przy pomocy techniki Monte-Carlo przy założeniu modelu geometrycznego ruchu Browna dla czynników ryzyka.	
Niepłynne obligacje i pożyczki	Spready kredytowe	Spready obserwuje się na wszystkich obligacjach (ich seriach) lub pożyczkach tego samego emitenta lub emitenta o podobnej charakterystyce. Te spready obserwowane są w dniach emisji nowych serii obligacji, dniach zawierania nowych umów pożyczek oraz w dniach transakcji rynkowych, których przedmiotem są wierzytelności wynikające z tych obligacji i pożyczek.	Korelacja ujemna

Wyceniane aktywa	Dane nieobserwowalne	Charakterystyka	Wpływ na wycenę
Nieruchomości inwestycyjne oraz nieruchomości przeznaczone do sprzedaży	Stopa kapitalizacji	Stopę kapitalizacji ustala się na podstawie analizy stóp zwrotu osiągniętych w transakcjach dla podobnych nieruchomości.	Korelacja ujemna
	Koszty budowy	Wartość kosztów budowy określa się na podstawie rynkowych kosztów budowy pomniejszonych o koszty poniesione na dzień wyceny.	Korelacja dodatnia
	Miesięczna stawka czynszu za 1m ² odpowiedniego rodzaju powierzchni lub za jedno miejsce parkingowe	Stawki czynszu obserwuje się dla podobnych nieruchomości, podobnej jakości, w podobnych lokalizacjach oraz zbliżonej wielkości wynajmowanej powierzchni.	Korelacja dodatnia
Instrumenty pochodne	Parametry modelu	Opcje walutowe wyceniane są w oparciu o model wyceny opcji Garmana-Kohlhagena (a w przypadku opcji barierowych i azjatyckich w oparciu o tzw. rozszerzony model Garmana-Kohlhagena). Opcje egzotyczne wbudowane w umowy depozytowe i ich domknięcia są wyceniane przy pomocy techniki Monte-Carlo przy założeniu modelu geometrycznego ruchu Browna dla czynników ryzyka.	
Emisje własne oraz pożyczki podporządkowane	Spread emisji ponad krzywą rynkową	W przypadku zastosowania do wyceny historycznego <i>spreadu</i> emisji ponad krzywą rynkową, emisje takie klasyfikuje się do poziomu III hierarchii wartości godziwej.	Korelacja ujemna
Instrumenty kapitałowe nienotowane na aktywnym rynku		Kwotowania serwisów finansowych, obecna wartość przyszłych, prognozowanych wyników spółek lub modele wyceny bazujące na dostępnych danych rynkowych.	

10.25.3. Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej	31 marca 2023				31 grudnia 2022			
	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa								
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	24 852	10 321	5 916	41 089	23 429	11 200	5 975	40 604
Instrumenty kapitałowe	1 142	-	448	1 590	1 254	-	394	1 648
Dłużne papiery wartościowe	23 710	10 321	5 468	39 499	22 175	11 200	5 581	38 956
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	3 108	5 577	308	8 993	2 813	4 951	411	8 175
Instrumenty kapitałowe	631	-	242	873	578	-	252	830
Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne	228	4 660	17	4 905	215	4 645	16	4 876
Dłużne papiery wartościowe	2 249	917	49	3 215	2 020	306	143	2 469
Należności od klientów z tytułu kredytów	-	-	461	461	-	-	438	438
Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	256	256	-	-	254	254
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	205	205	-	-	184	184
Pochodne instrumenty finansowe	-	14 271	23	14 294	-	16 172	25	16 197
Nieruchomości inwestycyjne	-	228	2 997	3 225	-	160	2 861	3 021
Zobowiązania								
Instrumenty pochodne	-	17 567	1	17 568	-	20 956	-	20 956
Zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych	-	323	-	323	-	305	-	305
Kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta (<i>unit-linked</i>)	-	249	-	249	-	238	-	238
Zobowiązania z tytułu pożyczek papierów wartościowych (krótka sprzedaż)	396	-	-	396	875	-	-	875

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań zaklasyfikowanych do Poziomu III hierarchii wartości godziwej w okresie zakończonym 31 marca 2023	Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy			Instrumenty pochodne - aktywa	Instrumenty pochodne - zobowiązania	Należności od klientów z tytułu kredytów wyceniane w wartości godziwej		Nieruchomości inwestycyjne
	Kapitałowe	Dłużne	Kapitałowe	Certyfikaty inwestycyjne	Dłużne			przez inne całkowite dochody	przez wynik finansowy	
Stan na początek okresu	394	5 581	252	16	143	25	-	254	184	2 861
Nabycie / otwarcie pozycji/ udzielenie	-	114	-	-	425	-	-	-	32	9
Reklasyfikacje z poziomu II ¹⁾	-	1 093	-	-	32	-	-	-	-	-
Reklasyfikacja z nieruchomości własnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	132
Zyski lub straty ujęte w rachunku zysków i strat:	-	97	11	1	3	2	1	5	2	(5)
- przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej	-	67	-	-	-	-	-	5	2	-
- wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji	-	(2)	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej	-	32	11	1	3	2	1	-	-	(5)
Zyski lub straty ujęte w innych całkowitych dochodach	54	167	-	-	-	-	-	(1)	-	-
Sprzedaż/rozliczenia/spłaty/konwersja	-	(69)	(21)	-	(433)	(4)	-	(2)	(13)	-
Reklasyfikacje do poziomu II	-	(1 515)	-	-	(121)	-	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	448	5 468	242	17	49	23	1	256	205	2 997

¹⁾ Informacje o reklasyfikacjach zaprezentowano w punkcie 10.25.6.

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań zaklasyfikowanych do Poziomu III hierarchii wartości godziwej w okresie zakończonym 31 marca 2022	Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy			Instrumenty pochodne - aktywa	Instrumenty pochodne - zobowiązania	Należności od klientów z tytułu kredytów wyceniane w wartości godziwej		Nieruchomości inwestycyjne
	Kapitałowe	Dłużne	Kapitałowe	Certyfikaty inwestycyjne	Dłużne			przez inne całkowite dochody	przez wynik finansowy	
Stan na początek okresu	471	5 601	259	21	166	54	20	246	160	2 607
Nabycie / otwarcie pozycji/ udzielenie	-	11	-	-	606	-	-	-	-	43
Reklasyfikacje z poziomu II ¹⁾	-	1 745	-	-	22	1	-	-	-	7
Zyski lub straty ujęte w rachunku zysków i strat:	-	6	9	-	(5)	(4)	(8)	2	-	(15)
- przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej	-	25	-	-	-	(2)	-	2	(1)	-
- wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej	-	(20)	9	-	(5)	(2)	(8)	-	1	(15)
Zyski lub straty ujęte w innych całkowitych dochodach	11	(145)	-	-	-	-	-	(1)	-	-
Sprzedaż/rozliczenia/spłaty/konwersja	-	(112)	-	-	(625)	(9)	(8)	(1)	(11)	-
Reklasyfikacje do poziomu II	-	(1 572)	-	-	(58)	-	-	-	-	-
Różnice kursowe	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	482	5 534	270	21	106	42	4	246	149	2 642

¹⁾ Informacje o reklasyfikacjach zaprezentowano w punkcie 10.25.6.

10.25.4. Aktywa i zobowiązania niewyceniane w wartości godziwej

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań, dla których jest ona tylko ujawniana	31 marca 2023					31 grudnia 2022				
	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem wartość godziwa	Wartość bilansowa	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem wartość godziwa	Wartość bilansowa
Aktywa										
Należności od klientów z tytułu kredytów wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	-	212 703	212 703	211 948	-	-	212 467	212 467	212 255
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe i aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wyceniane w zamortyzowanym koszcie	41 197	50 269	21 466	112 932	119 432	40 218	36 396	20 448	97 062	106 054
Dłużne papiery wartościowe	41 197	44 711	12 475	98 383	104 981	40 218	32 226	10 170	82 614	91 646
Transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży	-	2 263	3 833	6 096	6 096	-	2 277	4 794	7 071	7 071
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	-	3 295	770	4 065	4 056	-	1 893	1 187	3 080	3 068
Pożyczki	-	-	4 388	4 388	4 299	-	-	4 297	4 297	4 269
Zobowiązania										
Zobowiązania wobec banków	-	1 030	5 954	6 984	6 991	-	1 637	6 117	7 754	7 720
Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów	-	-	292 627	292 627	292 656	-	-	278 277	278 277	278 058
Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych ¹⁾	-	7 824	1 087	8 911	8 798	-	10 315	821	11 136	11 090
Zobowiązania podporządkowane ¹⁾	-	2 849	3 362	6 211	6 206	-	2 788	3 331	6 119	6 184
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	-	3 810	19	3 829	3 829	-	930	1	931	931

¹⁾ Do poziomu II zaklasyfikowano te zobowiązania, na wycenę których nieobserwowalne parametry nie miały istotnego wpływu. Przede wszystkim są to zobowiązania z tytułu obligacji emitowanych przez Pekao.

10.25.5. Zmiany sposobu (metody) ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2023 roku, jak i w 2022 roku nie dokonywano zmian sposobu (metody) ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, których wartość byłaby istotna z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

10.25.6. Przesunięcia pomiędzy poziomami hierarchii wartości godziwej

W przypadku zmiany sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań, wynikających np. z utraty (lub uzyskania) dostępności notowań obserwowanych na aktywnym rynku przenosi się takie aktywa lub zobowiązania pomiędzy Poziomami I i II.

Składniki aktywów lub zobowiązań są przenoszone pomiędzy poziomami II i III (odpowiednio między poziomami III i II) gdy:

- następuje zmiana modelu wyceny będąca efektem zastosowania nowych czynników nieobserwowalnych (odpowiednio obserwowalnych) lub
- dotychczas stosowane czynniki, których wpływ na wycenę jest istotny przestają być (odpowiednio stają się) obserwowalne na aktywnym rynku.

Przeniesienia pomiędzy poziomami hierarchii wartości godziwej dokonywane są na koniec każdego kwartału wg wartości na ten dzień.

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2023 roku dokonano następujących przeniesień aktywów pomiędzy poziomami wartości godziwej:

- z poziomu III do poziomu II przeniesiono obligacje korporacyjne, które wyceniono przy użyciu rynkowych informacji o cenach porównywalnych instrumentów finansowych oraz obligacje korporacyjne i municypalne, dla których wpływ szacowanych parametrów kredytowych nie wpływał istotnie na wycenę;
- z poziomu II do poziomu III przeniesiono obligacje korporacyjne, dla których wpływ szacowanych parametrów kredytowych istotnie wpływał na wycenę;
- z poziomu II do poziomu I przeniesiono obligacje rządowe, dla których dokonano wyceny z wykorzystaniem kwotowań na rynku, ze względu na wzrost jego aktywności.

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2022 roku dokonano następujących przeniesień aktywów pomiędzy poziomami wartości godziwej:

- z poziomu III do poziomu II przeniesiono obligacje korporacyjne i municypalne, które wyceniono przy użyciu rynkowych informacji o cenach porównywalnych instrumentów finansowych oraz obligacje korporacyjne i municypalne, dla których wpływ szacowanych parametrów kredytowych nie wpływał istotnie na wycenę;
- z poziomu II do poziomu III przeniesiono obligacje korporacyjne i municypalne, dla których wpływ szacowanych parametrów kredytowych istotnie wpływał na wycenę oraz instrumenty pochodne, dla których szacowana zmienność istotnie wpływała na wycenę;
- z poziomu II do poziomu I przeniesiono obligacje rządowe, dla których dokonano wyceny z wykorzystaniem kwotowań na rynku, ze względu na wzrost jego aktywności.

10.26 Zmiany w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2023 roku nie dokonano zmiany klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów.

10.27 Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy ujmuje się w wysokości określonej w statucie jednostki dominującej i zarejestrowanej w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Wszystkie akcje zostały w pełni opłacone.

Stan na 31 marca 2023 roku i 31 grudnia 2022 roku

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywile- jowania	Rodzaj ogranicze- nia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej (w zł)	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	na okaziciela	brak	brak	604 463 200	60 446 320	gotówka	23.01.1997	27.12.1991
B	na okaziciela	brak	brak	259 059 800	25 905 980	aport	31.03.1999	01.01.1999
Liczba akcji razem				863 523 000				
Kapitał zakładowy razem					86 352 300			

10.28 Podział zysku jednostki dominującej

Informacje o podziale zysku jednostki dominującej zaprezentowano w punkcie 22.

10.29 Zobowiązania podporządkowane

	Wartość nominalna (w mln)	Waluta	Oprocentowanie	Data emisji/Data wykupu	Wartość bilansowa 31 marca 2023 (w mln zł)	Wartość bilansowa 31 grudnia 2022 (w mln zł)
Zobowiązania zaliczane do funduszy własnych PZU						
Obligacje podporządkowane PZU	2 250	PLN	WIBOR 6M + marża	30 czerwca 2017 / 29 lipca 2027	2 280	2 333
Zobowiązania zaliczane do funduszy własnych Pekao						
Obligacje serii A	1 250	PLN	WIBOR 6M + marża	30 października 2017 / 29 października 2027	1 298	1 270
Obligacje serii B	550	PLN	WIBOR 6M + marża	15 października 2018 / 16 października 2028	573	560
Obligacje serii C	200	PLN	WIBOR 6M + marża	15 października 2018 / 14 października 2033	208	204
Obligacje serii D	350	PLN	WIBOR 6M + marża	4 czerwca 2019 / 4 czerwca 2031	360	352
Obligacje serii D1	400	PLN	WIBOR 6M + marża	4 grudnia 2019 / 4 czerwca 2031	412	403
Zobowiązania zaliczane do funduszy własnych Alior Banku						
Obligacje serii F	322	PLN	WIBOR 6M+ marża	26 września 2014 / 26 września 2024	222	229
Obligacje serii K oraz K1	600	PLN	WIBOR 6M+ marża	20 października 2017 / 20 października 2025	627	612
Obligacje serii P1B	70	PLN	WIBOR 6M+ marża	29 kwietnia 2016 / 16 maja 2024	73	71
Obligacje serii P2A	150	PLN	WIBOR 6M+ marża	14 grudnia 2017 / 29 grudnia 2025	153	150
Zobowiązania podporządkowane					6 206	6 184

Niższa wartość bilansowa zobowiązań podporządkowanych w stosunku do wartości nominalnej wynika z faktu, iż część wyemitowanych przez Alior Bank obligacji została objęta przez konsolidowane fundusze inwestycyjne.

10.30 Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Obligacje	4 093	3 488
Certyfikaty depozytowe	3 824	6 646
Listy zastawne	881	956
Zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych, razem	8 798	11 090

10.31 Zobowiązania wobec banków

Zobowiązania wobec banków	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Depozyty bieżące	861	855
Depozyty jednodniowe	188	868
Depozyty terminowe	642	508
Kredyty otrzymane	5 094	5 271
Pozostałe zobowiązania	206	218
Zobowiązania wobec banków, razem	6 991	7 720

10.32 Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów

Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Depozyty bieżące	210 488	206 298
Depozyty terminowe	81 139	70 655
Pozostałe zobowiązania	1 029	1 105
Zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów, razem	292 656	278 058

10.33 Inne zobowiązania

Inne zobowiązania	31 marca 2023	31 grudnia 2022 (przekształcone)
Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej	968	1 418
Zobowiązania z tytułu pożyczek papierów wartościowych (krótka sprzedaż)	396	875
Kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta (<i>unit-linked</i>)	249	238
Zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych	323	305
Koszty do zapłacenia	1 498	1 269
Zarachowane koszty prowizji agencyjnej	7	8
Zarachowane koszty wynagrodzeń	896	726
Pozostałe	595	535
Przychody pobierane z góry	348	346
Pozostałe zobowiązania	13 395	11 592
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	3 829	931
Zobowiązania z tytułu leasingu	1 310	1 296
Zobowiązania z tytułu transakcji na instrumentach finansowych	1 960	2 283
Zobowiązania wobec banków z tytułu dokumentów płatniczych rozliczanych w systemach rozliczeń międzybankowych	1 724	2 331
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	544	462
Zobowiązania z tytułu rozliczeń kart płatniczych	693	923
Rozrachunki publiczno-prawne	533	573
Zobowiązania z tytułu składek na rzecz BFG	988	738
Oszacowane zobowiązania pozaubezpieczeniowe	114	162
Zobowiązania wobec pracowników	134	116
Oszacowane zwroty wynagrodzeń w związku z rezygnacją lub odstąpieniem klientów banków od ubezpieczeń zawieranych przy sprzedaży produktów kredytowych	35	27
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	404	486
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	212	328
Zobowiązanie z tytułu urlopów pracowniczych	190	162
Zobowiązania wobec budżetu inne niż z tytułu podatku dochodowego	168	153
Zobowiązania z tytułu darowizn	9	13
Zobowiązania banków z Grupy PZU z tytułu ubezpieczeń produktów bankowych oferowanych klientom banku	19	14
Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny	14	14
Zobowiązanie z tytułu zwrotu kosztów kredytu	141	132
Zobowiązania z tytułu likwidacji bezpośredniej	33	32
Pozostałe	341	416
Inne zobowiązania, razem	16 209	14 625

10.34 Rezerwy

Zmiana stanu rezerw w okresie zakończonym 31 marca 2023	Stan na początek okresu	Zwiększenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan na koniec okresu
Rezerwa na udzielone gwarancje i poręczenia	514	113	-	(205)	422
Rezerwa na odprawy emerytalne	265	8	(3)	-	270
Rezerwa na roszczenia sporne i potencjalne zobowiązania	88	5	(2)	(4)	87
Rezerwa na potencjalne zwroty kosztów kredytów	127	-	(18)	-	109
Rezerwa na ryzyko prawne dotyczące kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich	479	73	(4)	(2)	546
Rezerwy na zwroty klientom podwyższonych marż kredytów hipotecznych przed ustanowieniem hipoteki	123	-	(6)	(2)	115
Rezerwa na kary nałożone przez UOKiK	39	-	-	-	39
Rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	21	-	(1)	-	20
Rezerwa na świadczenia pośmiertne	25	-	-	-	25
Pozostałe	30	6	-	(4)	32
Rezerwy, razem	1 711	205	(34)	(217)	1 665

Zmiana stanu rezerw w okresie zakończonym 31 marca 2022	Stan na początek okresu	Zwiększenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Inne zmiany	Stan na koniec okresu
Rezerwa na udzielone gwarancje i poręczenia	496	110	-	(116)	2	492
Rezerwa na odprawy emerytalne	267	6	(16)	-	3	260
Rezerwa na roszczenia sporne i potencjalne zobowiązania	69	5	(5)	(1)	-	68
Rezerwa na potencjalne zwroty kosztów kredytów	120	11	(14)	-	-	117
Rezerwa na ryzyko prawne dotyczące kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich	132	7	-	-	-	139
Rezerwa na kary nałożone przez UOKiK	39	-	-	-	-	39
Rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	28	-	(2)	-	-	26
Rezerwa na świadczenia pośmiertne	25	-	1	-	(2)	24
Pozostałe	30	5	(4)	(1)	-	30
Rezerwy, razem	1 206	144	(40)	(118)	3	1 195

Rezerwa na potencjalne zwroty kosztów kredytu

Grupa PZU na bieżąco monitoruje wartość szacunku kwot wynikających z przedpłat kredytów konsumenckich dokonanych przed 11 września 2019 roku, czyli dniem publikacji wyroku TSUE w sprawie C-383/18.

Wysokość rezerwy stanowi najlepszy możliwy szacunek oparty na podstawie obserwowanego historycznie trendu kwoty zwrotów kosztów kredytu wynikających z napływających reklamacji oraz uwzględnia scenariusz możliwej ewolucji praktyki rynkowej lub stanowiska regulatora.

Szacunki wymagają przyjęcia założeń eksperckich i wiążą się z niepewnością. Z tego względu kwota rezerwy będzie podlegała aktualizacji w kolejnych okresach w zależności od kształtowania się trendu kwot zwrotu.

Rezerwa na ryzyko prawne dotyczące walutowych kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich

3 października 2019 roku TSUE wydał orzeczenie w sprawie skutków ewentualnej abuzywności postanowień indywidualnej umowy kredytu indeksowanego do franka szwajcarskiego udzielonego przez jeden z banków. TSUE dokonał wykładni przepisów dyrektywy Rady 93/13/EW z 5 kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich na kanwie umowy kredytu indeksowanego do franka szwajcarskiego. TSUE wskazał skutki uznania ewentualnej abuzywności klauzul

przeliczeniowych przez sąd krajowy, nie badając jednocześnie w ogóle ewentualnej abuzywności postanowień umownych. TSUE nie przesądził, że w przypadku ustalenia przez sąd krajowy ewentualnej abuzywności automatycznie nastąpić powinno ustalenie przez sąd nieważności całej umowy. Ocena w tym zakresie pozostaje do rozstrzygnięcia przez sąd krajowy, przy czym TSUE nie wykluczył możliwości uzupełnienia luki powstałej w wyniku abuzywności klauzul przeliczeniowych za pomocą krajowych przepisów dyspozytywnych.

Orzeczenie TSUE stanowi ogólne wytyczne dla polskich sądów powszechnych. Ostateczne rozstrzygnięcia podejmowane przez polskie sądy będą dokonywane na podstawie przepisów UE interpretowanych zgodnie z wyrokiem TSUE, mając na uwadze przepisy prawa krajowego i analizę indywidualnych okoliczności każdej sprawy. Linia orzecznicza w sprawach kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich ukształtowała się w sposób niekorzystny, co skutkuje wydawaniem przez sądy wyroków ustalających nieważność umów kredytu i zasądzających na rzecz kredytobiorców zwrotu spełnionych przez nich świadczeń. Jak dotychczas nie doszło do podjęcia uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego odnoszącej się do kwestii objętych wnioskiem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, w szczególności do następujących aspektów:

- czy postanowienia abuzywne, odnoszące się do sposobu określania kursu waluty w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego, mogą być zastąpione przez przepisy prawa cywilnego, bądź zwyczajowego;
- czy w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu denominowanego umowa może wiązać strony w pozostałym zakresie;
- czy w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu umowa może wiązać strony w pozostałym zakresie;
- czy w sytuacji unieważnienia umowy kredytowej zastosowanie znajdzie teoria salda czy teoria dwóch kondycji;
- co jest momentem określającym rozpoczęcie biegu terminu przedawnienia w przypadku, gdy bank występuje z roszczeniem względem kredytobiorcy o zwrot wypłaconego kredytu;
- czy możliwe jest otrzymanie przez banki i kredytobiorców wynagrodzenia za korzystanie ze środków.

W ocenie Grupy PZU orzeczenie Sądu Najwyższego dotyczące powyższych kwestii może mieć istotny wpływ na dalsze kształtowanie się linii orzecznictwa sądowego w kontekście trzech ostatnich zagadnień, gdyż pozostałe kwestie zostały przesądzone w orzeczeniach prejudycjalnych wydanych przez TSUE. Dodatkowo, należy zauważyć, że nie jest pewne, czy i kiedy Izba Cywilna w pełnym składzie podejmie uchwałę w przedmiocie ww. pytań prawnych.

Istotnym orzeczeniem w sprawie kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich jest wyrok TSUE z 8 września 2022 roku wydany w połączonych sprawach C-80/21 do C-82/21, w którym TSUE odpowiedział na pytania prejudycjalne zadane przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie. TSUE stwierdził:

- sąd krajowy nie może stwierdzić nieuczciwego charakteru nie całości warunku umownego, lecz jedynie jego elementu, który nadaje mu ów nieuczciwy charakter, jeżeli usunięcie takie sprowadzałoby się do zmiany treści tego warunku, który miałby wpływ na jego istotę. Oznacza to, że w zasadzie sąd krajowy jest ograniczony do stwierdzenia nieuczciwego charakteru całego warunku umowy;
- jeżeli sąd krajowy stwierdzi nieuczciwy charakter warunku umowy, co w danym przypadku skutkuje możliwością dalszego utrzymania w mocy obowiązywania całej umowy pomimo wyłączenia z niej nieuczciwych warunków, to sąd krajowy nie może zastąpić tych warunków przepisem krajowym o charakterze dyspozytywnym. Oznacza to, że sąd krajowy nie może zastosować w takim przypadku przepisów kodeksu cywilnego dotyczących przeliczania rat kursem średnim NBP;
- sąd krajowy po stwierdzeniu nieuczciwego charakteru warunku umowy, nie jest uprawniony do zmiany treści tego warunku w celu utrzymania obowiązywania umowy, która nie może pozostać w mocy po usunięciu tego warunku, jeżeli dany konsument został poinformowany o skutkach nieważności umowy i zgodził się na konsekwencje tej nieważności. Oznacza to, że jeżeli konsument zgodził się na skutki nieważności umowy (będąc o nich poinformowany), to sąd krajowy orzeczeniem nie może zmienić treści takiego warunku, tylko musi stwierdzić nieważność;
- bieg 10-letniego terminu przedawnienia roszczenia konsumenta o zwrot zapłaconych rat nie może się rozpocząć od chwili spełnienia każdego świadczenia w wykonaniu umowy (spłaty każdej raty), nawet jeżeli konsument nie był w stanie samodzielnie dokonać oceny nieuczciwego charakteru warunku umownego lub nie powziął wiedzy o nieuczciwym charakterze tego warunku i bez uwzględnienia, że umowa kredytu przewidywała znacznie dłuższy (30-letni) okres spłaty. Oznacza to, że bieg 10-letniego terminu przedawnienia roszczenia konsumenta o zwrot rat nie rozpoczyna się od dnia spłaty

każdej raty. W praktyce należy przyjmować, że żadne roszczenia konsumenta o zwrot zapłaconych rat nie uległy przedawnieniu.

TSUE nadal nie wypowiedział się natomiast co do pytań prejudycjalnych dotyczących przedawnienia roszczenia banku wobec konsumenta (o zwrot wypłaconego kapitału, czy też ewentualnie o wynagrodzenia za korzystanie z kapitału), jak też co do przysługiwania w ogóle bankowi roszczenia o wynagrodzenie za korzystanie z kapitału. TSUE co do tych kwestii będzie orzekł najprawdopodobniej najwcześniej w połowie 2023 roku.

16 lutego 2023 roku Rzecznik Generalny TSUE wydał na podstawie 252 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej opinię w sprawie C-520/21 w postępowaniu, w którym Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia, I Wydział Cywilny zwrócił się z wnioskiem do TSUE o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, w którym TSUE zajmie stanowisko w przedmiocie tego, czy w przypadku gdy umowa kredytu zawarta przez bank i konsumenta jest od początku nieważna z powodu zawarcia w niej nieuczciwych warunków umownych, strony oprócz zwrotu pieniędzy zapłaconych w wykonaniu tej umowy (bank - kapitału kredytu, konsument - rat, opłat, prowizji i składek ubezpieczeniowych) oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od chwili wezwania do zapłaty, mogą domagać się także jakichkolwiek innych świadczeń.

W powyższej opinii Rzecznik Generalny TSUE doszedł do wniosku, iż art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich, należy interpretować w ten sposób, że:

- ww. przepisy nie stoją na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą w przypadku uznania, iż umowa kredytu zawarta przez konsumenta i bank jest od początku nieważna z powodu zawarcia w niej nieuczciwych warunków umownych, konsument, oprócz zwrotu pieniędzy zapłaconych na podstawie tej umowy oraz zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie od chwili wezwania do zapłaty, może w następstwie takiego uznania domagać się od banku także dodatkowych świadczeń. Do sądu krajowego należy przy tym ustalenie, w świetle prawa krajowego, czy konsumenci mają prawo dochodzić tego rodzaju roszczeń oraz jeżeli tak jest, rozstrzygnięcie o ich zasadności;
- ww. przepisy stoją na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą w przypadku uznania, iż umowa kredytu zawarta przez konsumenta i bank jest od początku nieważna z powodu zawarcia w niej nieuczciwych warunków umownych, bank, oprócz zwrotu pieniędzy zapłaconych na podstawie tej umowy oraz zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie od chwili wezwania do zapłaty, może w następstwie takiego uznania domagać się od konsumenta także dodatkowych świadczeń.

Do 31 marca 2023 roku przeciwko Grupie PZU wpłynęły 3 562 indywidualne sprawy sądowe dotyczące walutowych kredytów hipotecznych, które zostały udzielone w latach ubiegłych o łącznej wartości przedmiotu sporu 1 192 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 2 989 spraw, o wartości przedmiotu sporu 998 mln zł). Główna przyczyna sporu wskazywana przez powodów dotyczy kwestionowania zapisów umowy kredytu w zakresie stosowania przez Grupę PZU kursów przeliczeniowych i skutkuje roszczeniami dotyczącymi orzeczenia częściowej lub całkowitej nieważności umów kredytowych.

W I kwartale 2023 roku Grupa PZU w sprawach z powództwa kredytobiorców otrzymała 283 niekorzystne wyroki sądowe, w tym 38 wyroków mających charakter prawomocny oraz 9 korzystnych wyroków sądowych, w tym 1 mający charakter prawomocny (w 2022 roku: 580 niekorzystnych wyroków sądowych, w tym 97 wyroków mających charakter prawomocny oraz 24 korzystne wyroki sądowe, w tym 5 wyroków prawomocnych).

Wyliczenie rezerwy przeprowadzone na 31 marca 2023 roku opierało się na założeniach i metodologii analogicznej do zaprezentowanej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy PZU za 2022 rok.

Proces ustalenia poziomu rezerwy wymaga każdorazowo przyjęcia wielu eksperckich założeń w oparciu o profesjonalny osąd.

Kolejne orzeczenia oraz możliwe rozwiązania sektorowe, które będą się pojawiać na rynku polskim w odniesieniu do walutowych kredytów hipotecznych mogą mieć wpływ na kwotę rezerwy ustaloną przez Grupę PZU i powodować konieczność zmiany poszczególnych założeń przyjętych w wyliczeniach. W związku z tą niepewnością możliwe jest, że kwota rezerwy ulegnie zmianie w przyszłości.

Poniższe tabele prezentują kwoty rezerw na indywidualne istniejące sprawy sądowe, których stroną jest Grupa PZU oraz rezerwę portfelową na pozostałe umowy walutowych kredytów hipotecznych, które są obciążone ryzykiem prawnym związanym z charakterem tych umów.

Pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Odpisy aktualizujące wartość należności od klientów z tytułu kredytów	1 769	1 824
rezerwa indywidualna	424	394
rezerwa portfelowa	1 345	1 430
Inne rezerwy	546	479
rezerwa indywidualna	223	182
rezerwa portfelowa	323	297
Razem	2 315	2 303

Pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022
Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	27	(31)
Pozostałe przychody netto z inwestycji	26	-
Pozostałe koszty operacyjne	(73)	(7)
Razem	(20)	(38)

Rezerwa na zwroty klientom podwyższonych marż kredytów hipotecznych przed ustanowieniem hipoteki

Rezerwę utworzono w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 roku o zmianie ustawy o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw.

Rezerwa na udzielone gwarancje i poręczenia

Pozycja zawiera rezerwy tworzone przez banki na potencjalne utraty korzyści ekonomicznych wynikających z ekspozycji pozabilansowych (np. udzielonych gwarancji lub ekspozycji kredytowych).

Rezerwa na kary nałożone przez UOKiK

Kwota 28 mln zł dotyczy kary zwróconej przez UOKiK do Pekao. Ze względu na potencjalne ryzyko wypływu środków w związku z tą sprawą, Grupa PZU utrzymuje rezerwę z tego tytułu.

Kwota 11 mln zł dotyczy kary nałożonej przez Prezesa UOKiK w wyniku decyzji, w której uznał on, że postanowienie stosowane przez Pekao w aneksach do umów, dotyczące zasad ustalania kursów walut obcych stanowi niedozwolone postanowienie umowne. Pekao złożył odwołanie od decyzji Prezesa UOKiK do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i otrzymał odpowiedź Prezesa UOKiK, w którym wniósł on o oddalenie odwołania w całości.

10.35 Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Zmiana stanu zobowiązań wynikająca z działalności finansowej w okresie zakończonym 31 marca 2023	Stan na początek okresu	Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych	Naliczenia i płatności odsetkowe oraz rozliczenia dyskonta i premii	Różnice kursowe	Inne zmiany	Stan na koniec okresu
Kredyty otrzymane	5 271	(170)	3	(10)	-	5 094
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	11 090	(2 277)	-	(1)	(14)	8 798
Obligacje	3 488	615	(8)	(2)	-	4 093
Certyfikaty depozytowe	6 646	(2 826)	8	2	(6)	3 824
Listy zastawne	956	(66)	-	(1)	(8)	881
Zobowiązania podporządkowane	6 184	(53)	75	-	-	6 206
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	931	2 898	19	-	(19)	3 829
Zobowiązania z tytułu leasingu	1 296	(76)	26	-	64	1 310
Razem	24 772	322	123	(11)	31	25 237

Zmiana stanu zobowiązań wynikająca z działalności finansowej w okresie zakończonym 31 marca 2022	Stan na początek okresu	Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych	Naliczenia i płatności odsetkowe oraz rozliczenia dyskonta i premii	Różnice kursowe	Inne zmiany	Stan na koniec okresu
Kredyty otrzymane	4 658	327	-	3	7	4 995
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	5 940	1 258	(2)	15	6	7 217
Obligacje	4 154	(655)	1	14	16	3 530
Certyfikaty depozytowe	695	2 047	(3)	-	(3)	2 736
Listy zastawne	1 091	(134)	-	1	(7)	951
Zobowiązania podporządkowane	6 274	(53)	34	(1)	-	6 254
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	1 207	7 687	107	-	(6)	8 995
Zobowiązania z tytułu leasingu	992	(81)	7	-	67	985
Razem	19 071	9 138	146	17	74	28 446

11. Aktywa finansowe stanowiące zabezpieczenie zobowiązań i zobowiązań warunkowych

Tabela prezentuje wartość bilansową zabezpieczenia wg rodzaju zabezpieczanego zobowiązania.

Aktywa finansowe zastawione jako zabezpieczenie zobowiązań i zobowiązań warunkowych	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Wartość bilansowa aktywów finansowych zastawionych jako zabezpieczenie zobowiązań	15 070	13 267
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	4 018	931
Pokrycie Funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	951	962
Pokrycie zobowiązań do zapłaty na fundusz gwarancyjny na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	417	415
Pokrycie zobowiązań do zapłaty na fundusz przymusowej restrukturyzacji (BFG)	747	739
Kredyt lombardowy i techniczny	5 956	6 483
Inne kredyty	251	317
Emisja hipotecznych listów zastawnych	962	1 262
Pokrycie Funduszu Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych na rzecz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	36	36
Transakcje pochodne	1 705	2 094
Blokada aktywów w związku z umową technicznego limitu kredytowego w Izbie Rozliczeniowej	27	28
Wartość bilansowa aktywów finansowych zastawionych jako zabezpieczenie zobowiązań warunkowych	-	-
Aktywa finansowe zastawione jako zabezpieczenie zobowiązań i zobowiązań warunkowych, razem	15 070	13 267

12. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Aktywa i zobowiązania warunkowe	31 marca 2023	31 grudnia 2022
Aktywa warunkowe, w tym:	5	6
- otrzymane gwarancje i poręczenia	5	6
Zobowiązania warunkowe	82 297	80 676
- z tytułu limitów odnawialnych w rachunkach ROR oraz kart kredytowych	4 970	4 829
- z tytułu kredytów i pożyczek w transzach	55 899	53 634
- udzielone poręczenia i gwarancje	8 235	8 521
- roszczenia ubezpieczeniowe sporne	892	933
- inne roszczenia sporne	391	187
- pozostałe, w tym:	11 910	12 572
- gwarantowanie emisji papierów wartościowych	3 759	4 158
- faktoring	6 879	7 192
- limit intra – day	436	449
- akredytywy i promesy	686	688
- pozostałe	150	85

Udzielenie przez PZU lub jednostki zależne poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzielenie gwarancji

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2023 roku, jak i w 2022 roku ani PZU, ani jednostki zależne nie udzieliły poręczeń kredytu lub pożyczki, ani nie udzieliły gwarancji – łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu – dla których łączna wartość istniejących poręczeń lub gwarancji byłaby istotna.

13. Komentarz do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Przychody z ubezpieczeń brutto w okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2023 roku wyniosły 6 401 mln zł wobec 5 999 mln zł w analogicznym okresie roku poprzedniego – wzrost o 402 mln zł, tj.: +6,7% (+284 mln zł po uwzględnieniu alokacji składek reasekuracyjnych). Wzrost dotyczył przede wszystkim:

- przychodów w segmencie ubezpieczeń masowych majątkowych (+236 mln zł przychodów brutto, +228 mln zł po uwzględnieniu alokacji składek reasekuracyjnych) w tym wzrost amortyzacji zobowiązań (LRC) w konsekwencji wyższej dynamiki sprzedaży głównie ubezpieczeń Auto Casco (wzrost średniej składki) w mniejszym stopniu OC (głównie na portfelu LINK4) oraz pozakomunikacyjnych. Efekt zarówno na portfelu Auto Casco jak i OC komunikacyjnych został spotęgowany wyższą liczbą umów – wpływ wyższej niż przed rokiem dostępności pojazdów. Wyższy poziom przychodów z umów ubezpieczenia to również efekt wyższego r/r poziomu składki przeznaczonej na pokrycie kosztów akwizycji w konsekwencji rosnącej sprzedaży przy jednoczesnym wzroście kosztów prowizji (zmiana mix-u kanałów sprzedaży);
- przychodów w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych majątkowych (+150 mln zł przychodów brutto, +44 mln zł po uwzględnieniu alokacji składek reasekuracyjnych) w tym wzrost amortyzacji zobowiązań (LRC) w konsekwencji wyższej dynamiki sprzedaży głównie ubezpieczeń Auto Casco (wzrost średniej składki spotęgowany wyższą liczbą umów w efekcie ożywienia na wysokokonkurencyjnym rynku leasingów) oraz w mniejszym stopniu pozakomunikacyjnych. Wyższy poziom przychodów z umów ubezpieczenia to również efekt wyższego r/r poziomu składki przeznaczonej na pokrycie kosztów akwizycji w konsekwencji rosnącej sprzedaży przy jednoczesnym wzroście kosztów prowizji (zmiana mix-u kanałów sprzedaży);
- ubezpieczeń w segmencie krajów bałtyckich (+119 mln zł przychodów brutto, +116 mln zł po uwzględnieniu alokacji składek reasekuracyjnych) w efekcie wzrostu sprzedaży w ubezpieczeniach majątkowych i pozostałych osobowych w tym ubezpieczeń komunikacyjnych OC i AC (wzrost taryf w regionie), ubezpieczeń zdrowotnych i majątkowych.

Wzrosty zostały częściowo zniwelowane niższymi przychodami z ubezpieczeń w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych na życie (-102 mln zł przychodów brutto) w efekcie niższego poziomu składki niezbędnej na pokrycie oczekiwanych odszkodowań i świadczeń, głównie w konsekwencji spodziewanego powrotu do niższych śmiertelności sprzed pandemii COVID-19 częściowo kompensowanego wyższym poziomem przychodów na pokrycie rosnących kosztów akwizycji – wpływ rosnącego udziału wynagrodzenia dla pośredników oraz wzrostem marży kontraktowej alokowanej do I kwartału głównie z niższą oczekiwaną śmiertelnością.

Koszty usług ubezpieczenia osiągnęły wartość 6 526 mln zł, co oznacza wzrost o 1 502 mln zł tj. 29,9% względem analogicznego okresu poprzedniego roku. Koszty skorygowane o kwoty należne od reasekuratorów wzrosły o 289 mln zł, a ich zmiana była wypadkową:

- wyższych kosztów administracyjnych przypisanych do działalności ubezpieczeniowej w segmentach działalności ubezpieczeniowej w Polsce w związku ze wzrostem kosztów osobowych oraz kosztów nieruchomości (indeksacja cen najmu, mediów, kosztów nowej siedziby głównej oraz wydatków IT dot. narzędzi pracy grupowej);
- w segmencie ubezpieczeń masowych majątkowych wyższych zobowiązań z tytułu szkód bieżącego roku, kosztów, w tym kosztów akwizycji (wpływ rosnącego udziału w portfelu kanału multiagencyjnego i dealerskiego) oraz rozpoznania komponentu straty utworzonego dla kohorty umów z I kwartału 2023 roku, w konsekwencji wzrostu inflacji szkodowej, przy utrzymaniu nadal pozytywnych wyników zarówno ubezpieczeń komunikacyjnych, jak i pozakomunikacyjnych;
- w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych majątkowych niższych r/r zobowiązań netto z tytułu szkód bieżącego roku oraz kosztów akwizycji;
- wyższych zobowiązań z tytułu szkód bieżącego roku w segmencie krajów bałtyckich, kosztów administracyjnych przypisanych do działalności ubezpieczeniowej;
- niższych odszkodowań i świadczeń w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych na życie wskutek spadku śmiertelności po okresie pandemii COVID-19;
- niższej amortyzacji kosztów akwizycji w segmencie ubezpieczeń indywidualnych na życie o charakterze ochronnym przy wyrównanym poziomie odszkodowań i świadczeń wraz z komponentem straty.

Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń wyniosły w I kwartale 2023 roku -475 mln zł względem -42 mln w analogicznym okresie 2022 roku (po uwzględnieniu przychodów i kosztów finansowych z reasekuracji osiągnęły odpowiednio wartość -461 mln zł i -32 mln zł). Na wzrost kosztów wpływ miały w szczególności wpływ zmiany stóp procentowych na efekt skracania okresu do dyskontowania, a w segmencie ubezpieczeń inwestycyjnych wzrost wartości inwestycji na ryzyko ubezpieczającego.

Dochody z działalności lokacyjnej łącznie z kosztami odsetkowymi w I kwartale 2023 roku oraz I kwartale 2022 roku wyniosły odpowiednio 4 527 mln zł oraz 2 827 mln zł. Odnotowano wzrost dochodów z działalności lokacyjnej, z wyłączeniem działalności bankowej¹. Były one wyższe niż w I kwartale 2022 roku głównie w efekcie wzrostu wyników z działalności inwestycyjnej na portfelu aktywów stanowiących pokrycie produktów inwestycyjnych jak również w zakresie instrumentów opartych o zmienną stopę w efekcie wyższego poziomu polskich stóp procentowych. Wyższe wyniki z działalności inwestycyjnej na portfelu aktywów stanowiących pokrycie produktów inwestycyjnych nie mają wpływu na łączny wynik netto Grupy PZU, ponieważ są równoważone przez zmianę poziomu zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia.

Odnotowano również wzrost dochodów z lokat wygenerowanych na działalności bankowej. Wyższy wynik związany był w szczególności ze wzrostem przychodów odsetkowych obu banków w wyniku serii podwyżek stóp procentowych w 2022 roku.

W I kwartale 2023 roku saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych było ujemne i wynosiło 930 mln zł analogicznie jak w I kwartale 2022 roku. Wpływ na kategorię przychodów i kosztów operacyjnych miały następujące czynniki:

- niższy poziom opłat na BFG – spadek z 364 mln zł w I kwartale 2022 roku do poziomu 249 mln zł w 2023 roku;
- podatek od instytucji finansowych – obciążenie Grupy PZU (łącznie na działalności ubezpieczeniowej oraz bankowej) tym podatkiem w I kwartale 2023 roku wyniosło 371 mln zł wobec 348 mln zł w analogicznym okresie ubiegłego roku. Wyższe obciążenie dotyczyło w szczególności działalności bankowej i wynikało ze wzrostu aktywów będących podstawą opodatkowania;
- aktualizacja rezerwy utworzonej przez Pekao na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi w wysokości 72 mln zł (łączny wpływ na pozostałe koszty operacyjne tej rezerwy w Pekao i Alior Banku to 73 mln zł w I kwartale 2023 roku względem 7 mln zł w analogicznym okresie 2022 roku).

Zysk z działalności operacyjnej w I kwartale 2023 roku osiągnął wartość 3 410 mln zł i był wyższy o 1 033 mln zł (+43,5%) w stosunku do wyniku za analogiczny okres roku poprzedniego. Zmiana ta była spowodowana w szczególności przez:

- wzrost zysku z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych majątkowych + 42 mln zł jako pochodna poprawy wyniku z inwestycji (wzrostu przychodów z instrumentów zmienno kuponowych w efekcie wyższego poziomu polskich stóp procentowych w szczególności w portfelach dłużnych oraz rynku pieniężnego) przy jednoczesnym wzroście wyniku z usług ubezpieczenia netto (wyższa dynamika sprzedaży głównie ubezpieczeń Auto Casco);
- wyższy wynik z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń indywidualnych na życie o charakterze ochronnym w efekcie przede wszystkim zmiany poziomu przychodów i kosztów finansowych z ubezpieczeń przy jednoczesnej poprawie wyniku z usług ubezpieczenia;
- niższą rentowność w segmencie ubezpieczeń masowych majątkowych (-17 mln zł) – w tym głównie ubezpieczeń komunikacyjnych częściowo ograniczanej przez poprawę wyniku z inwestycji alokowanego do segmentu;
- wzrost wyniku w segmentach ubezpieczeń zagranicznych w tym głównie spółek bałtyckich +80 mln zł r/r w związku z wyższymi przychodami z umów ubezpieczeń w efekcie wzrostu sprzedaży ubezpieczeń komunikacyjnych, zdrowotnych, uwolnienia wyższej nadwyżki rezerw szkodowych netto z lat ubiegłych ponad bieżącą prognozowaną wartość wypłat, częściowo kompensowane wyższymi zobowiązaniami z tytułu szkód roku bieżącego;
- wzrost wyniku z działalności operacyjnej w segmencie inwestycje w związku z wyższymi przychodami z instrumentów rynku pieniężnego w efekcie wyższego poziomu polskich stóp procentowych oraz zwiększonym poziomem dochodów portfela nieruchomości spowodowanego wyższym poziomem przychodów z tytułu punktów swapowych od walutowych instrumentów zabezpieczających jak również przychodów czynszowych;
- wyższe wyniki w segmencie działalności bankowej (+902 mln zł), w szczególności ze względu na wzrost wyniku odsetkowego w efekcie podwyżek stóp procentowych w 2022 oraz niższe obowiązkowe obciążeniami na rzecz BFG częściowo

¹ Działalność bankowa: dane Pekao i Alior Banku

skompensowane wyższymi kosztami działania banków w tym głównie w Pekao w związku z indeksacją wynagrodzeń oraz wyższymi kosztami utrzymania nieruchomości.

Zysk netto wzrósł w stosunku do I kwartału 2022 roku o 841 mln zł (+48,4%) do poziomu 2 577 mln zł. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej wyniósł 1 155 mln zł wobec 884 mln zł w 2022 roku (wzrost o 30,7%).

Skonsolidowane kapitały własne według MSSF na 31 marca 2023 roku wynosiły 52 016 mln zł wobec 46 367 mln zł na 31 marca 2022 roku. Wzrost dotyczył zarówno kapitałów przypadających udziałowcom jednostki dominującej oraz udziałów niekontrolujących. Wskaźnik rentowności kapitałów własnych przypadający jednostce dominującej (ROE²) za okres od 1 stycznia 2023 roku do 31 marca 2023 roku wyniósł 17,2% i był wyższy o 1,9 p.p. niż rok wcześniej. Skorygowany wskaźnik rentowności kapitałów własnych przypadający jednostce dominującej (aROE³) za okres od 1 stycznia 2023 roku do 31 marca 2023 roku wyniósł 18,9% i był wyższy o 3,4 p.p. niż rok wcześniej. W stosunku do skonsolidowanych kapitałów własnych wg stanu na 31 grudnia 2022 roku kapitały wzrosły o 3 487 mln zł. Wartość udziałów niekontrolujących wzrosła w porównaniu z końcem ubiegłego roku o 2 419 mln zł do poziomu 24 682 mln zł, a ich zmiana stanowiła wypadkową wzrostu wyceny instrumentów dłużnych oraz zabezpieczających przepływy pieniężne wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, oraz zysku przypisanego akcjonariuszom niekontrolującym w wysokości 1 422 mln zł (wypracowanego przez Alior Bank i Bank Pekao). Kapitały przypadające udziałowcom jednostki dominującej wzrosły o 1 068 mln zł względem końca poprzedniego roku w efekcie:

- wzrostu wyceny instrumentów dłużnych oraz zabezpieczających przepływy pieniężne wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody;
- wypracowanego w I kwartale 2023 roku wyniku netto przypisanego jednostce dominującej w wysokości 1 155 mln zł.

Powyższe wzrosty zostały częściowo skompensowane ujemnym efektem zmiany stóp dyskonta do wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych w związku z obniżeniem się krzywej dyskontowej.

Suma kapitałów i zobowiązań na dzień 31 marca 2023 roku wzrosła w porównaniu do 31 grudnia 2022 roku o 16 367 mln zł do poziomu 445 545 mln zł. Wzrost dotyczył głównie pozycji: zobowiązań wobec klientów z tytułu depozytów (+14 598 mln zł), zobowiązań z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu (+2 898 mln zł) oraz zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia (+2 877 mln zł).

Portfel lokat (inwestycyjne aktywa finansowe, aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań, nieruchomości inwestycyjne i pochodne instrumenty finansowe) na 31 marca 2023 roku wynosił łącznie 187 033 mln zł i był wyższy o 12 982 mln zł w porównaniu do stanu na koniec ubiegłego roku. Wzrost wartości lokat dotyczył głównie działalności bankowej w tym instrumentów dłużnych w Pekao. Z wyłączeniem banków portfel lokat wzrósł w związku z napływem środków ze składki w związku z rozwojem biznesu jak również wypracowanym wynikiem inwestycyjnym. Należności od klientów z tytułu kredytów na 31 marca 2023 roku wyniosły 212 409 mln zł, wobec 212 693 mln zł na 31 grudnia 2022 roku.

Największy składnik pasywów na 31 marca 2023 roku stanowiły zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów. Wzrost ich salda o 14 598 mln zł do poziomu 292 656 mln zł dotyczył zarówno depozytów bieżących i terminowych klientów.

Wartość zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia na koniec I kwartału 2023 roku wyniosła 40 292 mln zł i stanowiła 9,0% sumy pasywów. W porównaniu do 31 grudnia 2022 roku stan tych zobowiązań wzrósł o 2 877 mln zł. Wzrost związany był m.in. ze wzrostem oszacowania BEL na szkodzie o wysokiej wartości jednostkowej, bez większego wpływu na wynik ze względu na głębokie pokrycie reasekuracyjne oraz wzrost wyceny zobowiązań w konsekwencji spadku stóp procentowych.

² Wskaźnik uroczniony, stosowany jako Alternatywne Pomiar Wyników (APM) w rozumieniu wytycznych ESMA dotyczących Alternatywnych Pomiarów Wyników (ESMA 2015/1415).

³ aROE - skorygowany zwrot z kapitału własnego, obliczany na bazie kapitału z wyłączeniem skumulowanych innych dochodów całkowitych dotyczących przychodów i kosztów finansowych z ubezpieczeń oraz z reasekuracji. Wskaźnik uroczniony, stosowany jako Alternatywne Pomiar Wyników (APM) w rozumieniu wytycznych ESMA dotyczących Alternatywnych Pomiarów Wyników (ESMA 2015/1415).

14. Zarządzanie kapitałem własnym

25 marca 2021 roku Rada Nadzorcza PZU podjęła uchwałę w sprawie zatwierdzenia polityki kapitałowej i dywidendowej Grupy PZU na lata 2021 – 2024 („Polityka”).

Zgodnie z Polityką Grupa PZU dąży do:

- efektywnego zarządzania kapitałem poprzez optymalizację wykorzystania kapitału z perspektywy Grupy PZU;
- maksymalizacji stopy zwrotu z kapitału dla akcjonariuszy podmiotu dominującego w szczególności przy zachowaniu poziomu bezpieczeństwa i utrzymaniu zasobów kapitałowych na cele strategicznego rozwoju poprzez organiczny wzrost oraz akwizycje;
- zapewnienia wystarczających środków finansowych na pokrycie zobowiązań Grupy PZU wobec klientów.

Polityka zarządzania kapitałem opiera się na następujących zasadach:

- zarządzanie kapitałem (w tym kapitałem nadwyżkowym) Grupy PZU na poziomie PZU;
- utrzymanie docelowych współczynników wypłacalności na poziomie 200% dla Grupy PZU, PZU oraz PZU Życie (wg. Wypłacalność II);
- utrzymanie wskaźnika dźwigni finansowej Grupy PZU na poziomie nie wyższym niż 25%;
- zapewnienie środków na rozwój i akwizycje;
- utrzymanie nadwyżki funduszy własnych konglomeratu finansowego ponad wymogi z tytułu adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego;
- brak emisji akcji przez PZU w okresie obowiązywania Polityki.

Zakłada się możliwość wystąpienia tymczasowych odchyień rzeczywistego współczynnika wypłacalności powyżej lub poniżej poziomu docelowego.

Polityka dywidendowa Grupy PZU i PZU opiera się na następujących zasadach:

- Grupa PZU dąży do efektywnego zarządzania kapitałem i maksymalizacji stopy zwrotu z kapitału dla akcjonariuszy PZU, w szczególności przy zachowaniu poziomu bezpieczeństwa i utrzymaniu zasobów kapitałowych na cele strategicznego rozwoju poprzez akwizycje;
- wysokość dywidendy proponowanej przez Zarząd PZU, wypłacanej za dany rok obrotowy, ustalana jest na podstawie skonsolidowanego wyniku finansowego Grupy PZU przypisanego właścicielom jednostki dominującej, przy czym:
 - nie więcej niż 20% powiększy zyski zatrzymane (kapitał zapasowy) na cele związane z rozwojem organicznym i innowacjami oraz realizacją inicjatyw wzrostowych;
 - nie mniej niż 50% podlega wypłacie w ramach rocznej dywidendy;
 - pozostała część zostanie wypłacona w ramach rocznej dywidendy lub powiększy zyski zatrzymane (kapitał zapasowy) w przypadku realizacji istotnych nakładów związanych z realizacją założeń Strategii Grupy PZU, w tym w szczególności w ramach transakcji fuzji i przejęć;

z zastrzeżeniem punktów poniżej:

- zgodnie z planami Zarządu PZU oraz własną oceną ryzyk i wypłacalności podmiotu dominującego środki własne podmiotu dominującego oraz Grupy PZU po deklaracji o wypłacie lub wypłacie dywidendy, pozostają na poziomie, który zapewnia spełnienie warunków określonych w polityce kapitałowej;
- przy określeniu dywidendy uwzględniane są rekomendacje organu nadzoru w sprawie dywidendy.

Zewnętrzne wymogi kapitałowe

Zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej, kalkulację wymogu kapitałowego oparto o ryzyka rynkowe, aktuarialne (ubezpieczeniowe), niewypłacalności kontrahenta, katastroficzne i operacyjne. Aktywa, zobowiązania, a w konsekwencji środki własne, stanowiące pokrycie wymogu kapitałowego wycenia się w wartości godziwej. Wymóg kapitałowy kalkulowany jest zgodnie z formułą standardową na poziomie całej Grupy PZU.

Na podstawie art. 412 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej Grupa PZU zobowiązana jest sporządzać i ujawniać roczne sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej na poziomie grupy, zgodnie z zasadami Wypłacalność II. Sprawozdanie za rok 2022, opublikowane 11 maja 2023 roku dostępne jest na stronie <https://www.pzu.pl/relacje-inwestorskie/raporty?queries%5Byear%5D=2022>. Zgodnie z art. 290 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń podlega badaniu przez firmę audytorską.

Niezależnie od powyższego, niektóre jednostki Grupy PZU zobowiązane są do przestrzegania własnych wymogów kapitałowych, nałożonych właściwymi regulacjami prawnymi.

Współczynnik wypłacalności Grupy PZU na 31 grudnia 2022 roku, opublikowany w sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej Grupy PZU za 2022 rok wyniósł 240%.

Utrzymywane poziomy współczynnika wypłacalności są zgodne z założonymi w polityce kapitałowej i dywidendowej Grupy PZU.

15. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

15.1 Segmenty sprawozdawcze

15.1.1. Kryterium podstawowe podziału

Segmenty operacyjne to części składowe jednostki, dla których dostępne są odrębne informacje finansowe, podlegające regularnej ocenie przez GOZPDO (w praktyce jest to Zarząd PZU), związanej z alokacją zasobów i oceną wyników działalności.

Podstawowy podział segmentacyjny Grupy PZU oparty jest na kryteriach charakteru działalności, linii produktowych, grup klientów oraz środowiska regulacyjnego. Charakterystykę poszczególnych segmentów zaprezentowano w poniższej tabeli.

Segment	Standardy rachunkowości	Opis segmentu	Kryteria agregacji
Ubezpieczenia korporacyjne (ubezpieczenia majątkowe i osobowe)	MSSF	Szeroki zakres produktów ubezpieczeń majątkowych, odpowiedzialności cywilnej i komunikacyjnych, dostosowanych do potrzeb klienta i z indywidualną wyceną ryzyka, oferowanych dużym podmiotom gospodarczym przez PZU, Link4, TUW PZUW.	Agregacji dokonano ze względu na podobieństwo oferowanych produktów, podobnych grup klientów, dla których są oferowane, kanałów dystrybucji oraz funkcjonowania w tym samym środowisku regulacyjnym.
Ubezpieczenia masowe (ubezpieczenia majątkowe i osobowe)	MSSF	Szeroki zakres produktów ubezpieczeń majątkowych, wypadkowych, odpowiedzialności cywilnej i komunikacyjnych, oferowanych klientom indywidualnym oraz podmiotom z sektora małych i średnich przedsiębiorstw przez PZU i Link4.	Jak wyżej.
Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane o charakterze ochronnym (ubezpieczenia na życie)	MSSF	Ubezpieczenia grupowe, kierowane przez PZU Życie do grup pracowników oraz innych grup formalnych (np. związki zawodowe), w ramach których do umowy ubezpieczenia przystępują osoby pozostające w stosunku prawnym z ubezpieczającym (np. pracodawcą, związkiem zawodowym) oraz ubezpieczenia indywidualnie kontynuowane, gdzie ubezpieczający nabył prawo do indywidualnej kontynuacji w fazie grupowej. Oferta PZU Życie obejmuje szeroki zakres ubezpieczeń ochronnych, inwestycyjnych (niebędących kontraktami inwestycyjnymi) i zdrowotnych.	Brak agregacji.
Ubezpieczenia indywidualne o charakterze ochronnym (ubezpieczenia na życie)	MSSF	Ubezpieczenia oferowane przez PZU Życie klientom indywidualnym, w ramach których umowa ubezpieczenia dotyczy konkretnego ubezpieczonego a ubezpieczony podlega indywidualnej ocenie ryzyka. Oferta PZU Życie obejmuje szeroki zakres ubezpieczeń ochronnych i zdrowotnych.	Brak agregacji.
Ubezpieczenia na życie o charakterze inwestycyjnym	MSSF	Ubezpieczenia typu unit-linked, gdzie występuje znaczące ryzyko ubezpieczeniowe (umowy inwestycyjne niebędące kontraktami inwestycyjnymi).	Brak agregacji.

Segment	Standardy rachunkowości	Opis segmentu	Kryteria agregacji
Inwestycje	MSSF	Segment obejmuje lokaty wolnych środków rozumianych jako nadwyżka portfela lokat nad poziom alokowany na pokrycie zobowiązań ubezpieczeniowych PZU i PZU Życie.	Agregacji dokonano ze względu na podobny, nadwyżkowy charakter przychodów.
Działalność bankowa	MSSF	Szeroki zakres produktów bankowych oferowanych zarówno klientom korporacyjnym, jak i indywidualnym przez Grupę Kapitałową Pekao i Grupę Kapitałową Alior Banku.	Agregacji dokonano ze względu na podobne produkty i usługi oferowane przez spółki oraz identyczne środowisko regulacyjne działania.
Ubezpieczenia emerytalne	PSR	Ubezpieczenia emerytalne II filaru.	Brak agregacji.
Kraje bałtyckie	MSSF	Produkty ubezpieczeń majątkowych i osobowych oraz na życie oferowane przez LD wraz z oddziałem w Estonii, Balta oraz PZU LT GD.	Agregacji dokonano ze względu na podobne produkty i usługi oferowane przez spółki oraz podobne środowisko regulacyjne działania.
Ukraina	MSSF	Produkty ubezpieczeń majątkowych, osobowych i na życie oferowanych przez PZU Ukraina i PZU Ukraina Życie.	Agregacji dokonano ze względu na podobne środowisko regulacyjne działania.
Kontrakty inwestycyjne	MSSF	Produkty PZU Życie nietransferujące istotnego ryzyka ubezpieczeniowego w rozumieniu MSSF 17 i niespełniające definicji umowy ubezpieczeniowej (tj. niektóre produkty z gwarantowaną stopą zwrotu oraz niektóre produkty z funduszem kapitałowym <i>unit-linked</i>).	Brak agregacji.
Pozostałe	PSR/MSSF	Pozostałe produkty i usługi, niezakwalifikowane do żadnego z segmentów powyżej.	

15.1.2. Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Grupa PZU stosuje uzupełniający podział segmentacyjny wg kryterium geograficznego, na podstawie którego wyodrębniono następujące obszary geograficzne:

- Polska;
- Kraje bałtyckie;
- Ukraina.

15.2 Miara zysku segmentu

Podstawową miarą zysku segmentu w Grupie PZU jest zysk z działalności operacyjnej wg MSSF.

15.3 Uproszczenia w nocie segmentowej

W nocie segmentowej zastosowano pewne uproszczenia dopuszczalne przez MSSF 8 Segmenty operacyjne:

- odstąpienie od prezentacji danych o alokacji wszystkich aktywów i zobowiązań do poszczególnych segmentów – wynika z niesporządzania i nieprezentowania Zarządowi PZU takich zestawień. Główną informacją dostarczaną Zarządowi PZU są dane o wynikach danych segmentów i na tej podstawie podejmowane są decyzje zarządcze, w tym o alokacji zasobów. Analiza dotycząca alokowanych do segmentów aktywów i zobowiązań ograniczona jest w głównej mierze do monitoringu spełniania wymogów regulacyjnych;

- prezentacja wyniku netto z inwestycji jedną kwotą jako różnicy pomiędzy zrealizowanymi i niezrealizowanymi przychodami oraz kosztami z inwestycji – wynika z wewnętrznej oceny wyników segmentów w oparciu o taką łączną miarę wyników inwestycyjnych;
- niealokowanie do segmentu „inwestycje” przychodów i kosztów innych niż dotyczące zrealizowanych i niezrealizowanych przychodów i kosztów z inwestycji – wynika ze sposobu analizy danych tego segmentu oraz niepraktyczność takiej alokacji.

15.4 Dane ilościowe

1 stycznia – 31 marca 2023	Ubezpieczenia korporacyjne	Ubezpieczenia masowe	Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane	Ubezpieczenia indywidualne	Ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym	Kraje bałtyckie	Ukraina	Kontrakty inwestycyjne	Inwestycje	Działalność bankowa	Emerytalne	Pozostałe	Razem
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	(895)	403	203	67	-	85	12	-	-	-	-	-	(125)
Przychody z ubezpieczeń	960	2 814	1 823	155	10	586	53	-	-	-	-	-	6 401
Amortyzacja zobowiązań z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (PAA)	820	2 188	-	-	-	477	36	-	-	-	-	-	3 521
Oczekiwane odszkodowania i świadczenia (GMM, VFA)	-	-	1 189	35	1	3	8	-	-	-	-	-	1 236
Oczekiwane koszty (GMM, VFA)	-	-	219	21	(1)	2	-	-	-	-	-	-	241
Uwolnienie marży kontraktowej (GMM, VFA)	-	-	294	53	5	3	-	-	-	-	-	-	355
Uwolnienie korekty z tytułu ryzyka niefinansowego (GMM, VFA)	-	-	31	4	5	1	-	-	-	-	-	-	41
Przypisanie części składek związanej z odzyskaniem kosztów akwizycji	140	626	109	45	1	100	9	-	-	-	-	-	1 030
Pozostałe przychody	-	-	(19)	(3)	(1)	-	-	-	-	-	-	-	(23)
Koszty usług ubezpieczenia	(1 855)	(2 411)	(1 620)	(88)	(10)	(501)	(41)	-	-	-	-	-	(6 526)
Odszkodowania i świadczenia (z wyłączeniem komponentu inwestycyjnego)	(446)	(1 642)	(1 302)	(21)	(7)	(383)	(25)	-	-	-	-	-	(3 826)
Koszty administracyjne	(53)	(219)	(200)	(21)	(2)	(62)	(7)	-	-	-	-	-	(564)
Rozwinięcie rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	(1 216)	105	-	-	-	44	-	-	-	-	-	-	(1 067)
Rozwiązanie komponentu straty	41	130	93	2	3	39	-	-	-	-	-	-	308
Utworzenie komponentu straty	(41)	(159)	(102)	(3)	(3)	(39)	-	-	-	-	-	-	(347)
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	(140)	(626)	(109)	(45)	(1)	(100)	(9)	-	-	-	-	-	(1 030)
Koszty netto z tytułu umów reasekuracji	1 020	(40)	-	-	-	(3)	2	-	-	-	-	-	979
Alokacja składek reasekuracyjnych	(319)	(40)	-	-	-	(7)	-	-	-	-	-	-	(366)
Kwoty należne od reasekuratorów, z tytułu:	1 339	-	-	-	-	4	2	-	-	-	-	-	1 345
Z tytułu szkód zaistniałych	93	5	-	-	-	4	2	-	-	-	-	-	104
Kosztów administracyjnych	12	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
Rozwinięcia rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	1 234	(6)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 228
Wynik z usług ubezpieczenia	125	363	203	67	-	82	14	-	-	-	-	-	854

1 stycznia – 31 marca 2023	Ubezpieczenia korporacyjne	Ubezpieczenia masowe	Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane	Ubezpieczenia indywidualne	Ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym	Kraje bałtyckie	Ukraina	Kontrakty inwestycyjne	Inwestycje	Działalność bankowa	Emerytalne	Pozostałe	Razem
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	(36)	(80)	(123)	(22)	(205)	(9)	-	-	-	-	-	-	(475)
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	11	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
Wynik z inwestycji	83	197	199	28	212	12	15	-	129	5 850	4	(6)	6 723
Wynik z tytułu prowizji i opłat	-	-	-	-	-	-	-	1	23	884	34	(33)	909
Koszty działania banków	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1 534)	-	45	(1 489)
Koszty odsetkowe	-	-	-	-	-	-	-	-	(55)	(2 154)	-	13	(2 196)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	(25)	(628)	(6)	(271)	(930)
Zysk z działalności operacyjnej	183	483	279	73	7	85	29	1	72	2 418	32	(252)	3 410

1 stycznia – 31 marca 2022	Ubezpieczenia korporacyjne	Ubezpieczenia masowe	Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane	Ubezpieczenia indywidualne	Ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym	Kraje bałtyckie	Ukraina	Kontrakty inwestycyjne	Inwestycje	Działalność bankowa	Emerytalne	Pozostałe	Razem
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	202	427	247	53	2	28	16	-	-	-	-	-	975
Przychody z ubezpieczeń	810	2 578	1 925	145	6	467	68	-	-	-	-	-	5 999
Amortyzacja zobowiązań z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (PAA)	693	2 031	-	-	-	374	44	-	-	-	-	-	3 142
Oczekiwane odszkodowania i świadczenia (GMM, VFA)	-	-	1 341	34	-	3	11	-	-	-	-	-	1 389
Oczekiwane koszty (GMM, VFA)	-	-	206	23	(1)	2	-	-	-	-	-	-	230
Uwolnienie marży kontraktowej (GMM, VFA)	-	-	257	33	3	1	-	-	-	-	-	-	294
Uwolnienie korekty z tytułu ryzyka niefinansowego (GMM, VFA)	-	-	36	4	4	1	-	-	-	-	-	-	45
Przypisanie części składek związanej z odzyskaniem kosztów akwizycji	117	547	102	53	-	86	13	-	-	-	-	-	918
Pozostałe przychody	-	-	(17)	(2)	-	-	-	-	-	-	-	-	(19)
Koszty usług ubezpieczenia	(608)	(2 151)	(1 678)	(92)	(4)	(439)	(52)	-	-	-	-	-	(5 024)
Odszkodowania i świadczenia (z wyłączeniem komponentu inwestycyjnego)	(528)	(1 596)	(1 394)	(20)	(8)	(327)	(29)	-	-	-	-	-	(3 902)
Koszty administracyjne	(38)	(193)	(172)	(18)	4	(53)	(10)	-	-	-	-	-	(480)
Rozwinięcie rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	80	172	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	282
Rozwiązanie komponentu straty	27	78	130	10	1	49	-	-	-	-	-	-	295
Utworzenie komponentu straty	(32)	(65)	(140)	(11)	(1)	(52)	-	-	-	-	-	-	(301)
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	(117)	(547)	(102)	(53)	-	(86)	(13)	-	-	-	-	-	(918)
Koszty netto z tytułu umów reasekuracji	(85)	(11)	-	-	-	(25)	5	-	-	-	-	-	(116)
Alokacja składek reasekuracyjnych	(213)	(32)	-	-	-	(4)	1	-	-	-	-	-	(248)
Kwoty należne od reasekuratorów, z tytułu:	128	21	-	-	-	(21)	4	-	-	-	-	-	132
Z tytułu szkód zaistniałych	131	7	-	-	-	3	4	-	-	-	-	-	145
Kosztów administracyjnych	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Rozwinięcia rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	(6)	14	-	-	-	(24)	-	-	-	-	-	-	(16)
Wynik z usług ubezpieczenia	117	416	247	53	2	3	21	-	-	-	-	-	859

1 stycznia – 31 marca 2022	Ubezpieczenia korporacyjne	Ubezpieczenia masowe	Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane	Ubezpieczenia indywidualne	Ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym	Kraje bałtyckie	Ukraina	Kontrakty inwestycyjne	Inwestycje	Działalność bankowa	Emerytalne	Pozostałe	Razem
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	(21)	(66)	(109)	(61)	206	9	-	-	-	-	-	-	(42)
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	7	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
Wynik z inwestycji	38	147	134	30	(201)	(7)	1	-	47	2 999	1	6	3 195
Wynik z tytułu prowizji i opłat	-	-	-	-	-	-	-	1	21	890	41	(34)	919
Koszty działania banków	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1 339)	-	73	(1 266)
Koszty odsetkowe	-	-	-	-	-	-	-	-	(27)	(343)	-	2	(368)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	(21)	(691)	(5)	(213)	(930)
Zysk z działalności operacyjnej	141	500	272	22	7	5	22	1	20	1 516	37	(166)	2 377

Podział geograficzny	1 stycznia – 31 marca 2023					1 stycznia – 31 marca 2022				
	Polska	Kraje bałtyckie	Ukraina	Niealokowane	Wartość skonsolidowana	Polska	Kraje bałtyckie	Ukraina	Niealokowane	Wartość skonsolidowana
Przychody z ubezpieczeń	5 762	586	53	-	6 401	5 464	467	68	-	5 999
Wynik z tytułu prowizji i opłat	909	-	-	-	909	919	-	-	-	919
Wynik z inwestycji ¹⁾	6 696	12	15	-	6 723	3 201	(7)	1	-	3 195

¹⁾ Suma następujących pozycji skonsolidowanego rachunku zysków i strat: „Przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej”, „Pozostałe przychody netto z inwestycji”, „Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji”, „Zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych”, „Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej”.

Podział geograficzny	31 marca 2023					31 grudnia 2022				
	Polska	Kraje bałtyckie	Ukraina ¹⁾	Niealokowane	Wartość skonsolidowana	Polska	Kraje bałtyckie	Ukraina ¹⁾	Niealokowane	Wartość skonsolidowana
Aktywa trwale inne niż aktywa finansowe ²⁾	6 976	330	3	-	7 309	7 264	319	3	-	7 586
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 802	6	-	-	2 808	3 092	6	-	-	3 098
Aktywa	443 109	3 304	364	(1 232)	445 545	426 846	3 208	356	(1 232)	429 178

¹⁾ Aktywa spółek z siedzibą w Ukrainie, skorygowane o wzajemne udziały pomiędzy nimi.

²⁾ Suma następujących pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej: „Wartości niematerialne”, „Rzeczowe aktywa trwałe”.

15.5 Informacje dotyczące głównych klientów

Ze względu na charakter działalności spółek Grupy PZU nie występują kontrahenci, od których przychody stanowiłyby 10% lub więcej łącznych przychodów Grupy PZU (rozumianych jako składka przypisana brutto).

16. Komentarz do sprawozdawczości według segmentów i działalności inwestycyjnej

16.1 Ubezpieczenia korporacyjne – ubezpieczenia majątkowe i osobowe

W I kwartale 2023 roku w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych, nastąpił wzrost przychodów z umów ubezpieczenia w stosunku do I kwartału 2022 roku o 150 mln zł, tj.: +18,5 r/r (+44 mln zł r/r po uwzględnieniu alokacji składek reasekuracyjnych). W ramach przychodów odnotowano wzrost amortyzacji zobowiązań (LRC) w konsekwencji wyższej dynamiki sprzedaży głównie ubezpieczeń Auto Casco oraz w mniejszym stopniu pozakomunikacyjnych. W Auto Casco to głównie wpływ wzrostu średniej składki będący następstwem rosnącej wartości pojazdów (co przekłada się na wzrost sum ubezpieczenia) oraz zmian taryfowych. Efekt spotęgowany wyższą liczbą umów – wpływ ożywienia na wysokokonkurencyjnym rynku leasingów. Wyższy poziom przychodów z umów ubezpieczenia to również efekt wyższego r/r poziomu składki przeznaczonej na pokrycie kosztów akwizycji w konsekwencji rosnącej sprzedaży przy jednoczesnym wzroście kosztów prowizji (zmiana rozkładu sprzedaży po kanałach).

Koszty usług ubezpieczenia skorygowane o kwoty należne od reasekuratorów wzrosły o 36 mln zł r/r (+7,5% r/r) co przy wzroście przychodów z umów ubezpieczenia netto o 7,4% r/r oznacza pogorszenie rentowności mierzonej wskaźnikiem mieszanym (COR) o 0,1 p.p. Wzrost kosztów usług ubezpieczenia netto to efekt m.in.:

- niższych r/r zobowiązań netto z tytułu szkód bieżącego roku oraz wyższych kosztów, w tym kosztów akwizycji oraz administracyjnych przypisanych do działalności ubezpieczeniowej. Wzrost kosztów administracyjnych to przede wszystkim efekt wyższych kosztów osobowych oraz kosztów nieruchomości;

- uwolnienia niższej nadwyżki rezerw szkodowych netto z lat ubiegłych ponad bieżącą prognozowaną wartość wypłat (uwzględnia jednorazowy efekt dotyczący cesji reasekuracyjnej w odszkodowaniach z wpływem na wynik ok. 28,5 mln zł).

Wzrost o 45 mln zł wyniku z inwestycji w stosunku do porównywalnego okresu roku ubiegłego wynikał w szczególności ze wzrostu przychodów z instrumentów zmiennokuponowych w efekcie wyższego poziomu polskich stóp procentowych w szczególności w portfelach dłużnych oraz rynku pieniężnego.

Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń (po uwzględnieniu reasekuracji) wyniosły -25 mln zł, co oznacza wzrost kosztu o 11 mln zł r/r głównie w konsekwencji zmiany stóp procentowych.

Po I kwartale 2023 roku segment osiągnął 895 mln zł straty z usług ubezpieczenia brutto na co wpływ miało zwiększenie rezerwy do szkody z lat ubiegłych o ponad 1,2 mld zł (szkoda klienta z branży paliwowej) jednak ze względu na wysoki poziom reasekuracji (ponad 98%) bez istotnego wpływu na wynik z usług ubezpieczenia netto, który wyniósł +125,0 mln zł.

W I kwartale 2023 roku segment ubezpieczeń korporacyjnych – ubezpieczenia majątkowe i osobowe osiągnął 183 mln zł zysku z działalności operacyjnej, co oznacza wzrost o 29,8% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Wyższy wynik był głównie konsekwencją poprawy wyniku z inwestycji przy jednoczesnym wzroście wyniku z usług ubezpieczenia netto.

16.2 Ubezpieczenia masowe – ubezpieczenia majątkowe i osobowe

W I kwartale 2023 roku w segmencie ubezpieczeń masowych, nastąpił wzrost przychodów z umów ubezpieczenia w stosunku do I kwartału 2022 roku o 236 mln zł, tj.: +9,2 r/r (+228 mln zł r/r po uwzględnieniu alokacji składki reasekuracyjnych). W ramach przychodów odnotowano wzrost amortyzacji zobowiązań (LRC) w konsekwencji wyższej dynamiki sprzedaży w drugim półroczu 2022 roku oraz w mniejszym stopniu składki z bieżącego roku – dotyczy głównie ubezpieczeń Auto Casco oraz OC (głównie na portfelu LINK4) i pozakomunikacyjnych. W Auto Casco to głównie wpływ wzrostu średniej składki będący następstwem rosnącej wartości pojazdów (co przekłada się na wzrost sum ubezpieczenia) oraz zmian taryfowych. Efekt zarówno na portfelu Auto Casco, jak i OC komunikacyjnych spotęgowany wyższą liczbą umów – wpływ wyższej niż przed rokiem dostępności pojazdów. Wyższy poziom przychodów z umów ubezpieczenia to również efekt wyższego r/r poziomu składki przeznaczonej na pokrycie kosztów akwizycji w konsekwencji rosnącej sprzedaży przy jednoczesnym wzroście kosztów prowizji (zmiana mix-u kanałów sprzedaży).

Koszty usług ubezpieczenia skorygowane o kwoty należne od reasekuratorów wzrosły o 281 mln zł r/r (+13,2% r/r), co przy wzroście przychodów z umów ubezpieczenia netto o 9,0% r/r oznacza pogorszenie rentowności mierzonej wskaźnikiem mieszanym (COR) o 3,3 p.p. Wzrost kosztów usług ubezpieczenia netto to wypadkowa:

- wyższych r/r zobowiązań z tytułu szkód bieżącego roku oraz kosztów, w tym kosztów akwizycji (wpływ rosnącego udziału w portfelu kanału multiagencyjnego i dealerskiego) oraz administracyjnych przypisanych do działalności ubezpieczeniowej. Wzrost kosztów administracyjnych to przede wszystkim efekt wyższych kosztów osobowych oraz kosztów nieruchomości (indeksacja cen najmu, mediów, kosztów nowej siedziby głównej oraz wydatków IT dot. narzędzi pracy grupowej);
- rozpoznania komponentu straty dla kohorty umów z I kwartału 2023 roku, w tym na portfelu reasekuracji czynnej ze spółkami Grupy PZU w konsekwencji wzrostu inflacji szkodowej. Łączna nadwyżka komponentu straty ponad amortyzacje z bilansu otwarcia wyniosła 29 mln zł, przy utrzymaniu nadal pozytywnych wyników zarówno ubezpieczeń komunikacyjnych, jak i pozakomunikacyjnych;
- uwolnienia niższej r/r nadwyżki rezerw szkodowych netto z lat ubiegłych ponad bieżącą prognozowaną wartość wypłat.

Wzrost o 50 mln zł wyniku z inwestycji w stosunku do porównywalnego okresu roku ubiegłego wynikał w szczególności ze wzrostu przychodów z instrumentów zmiennokuponowych w efekcie wyższego poziomu polskich stóp procentowych w szczególności w portfelach dłużnych oraz rynku pieniężnego.

Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń netto wyniosły -77 mln zł co oznacza wzrost kosztu o 14 mln zł r/r głównie w konsekwencji zmiany stóp procentowych.

Na spadek zysku z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń masowych o 17 mln zł (-3,4% r/r) w porównaniu do I kwartału 2022 roku wpływ miało przede wszystkim pogorszenie rentowności z usług ubezpieczeń, głównie komunikacyjnych częściowo ograniczanej przez wzrost wyniku z inwestycji alokowanego do segmentu.

16.3 Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane o charakterze ochronnym – ubezpieczenia na życie

W I kwartale 2023 roku w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych, nastąpił spadek przychodów z umów ubezpieczenia w stosunku do I kwartału 2022 roku o 102 mln zł, tj.: -5,3% r/r. Niższy poziom przychodów to wypadkowa:

- niższego poziomu składki niezbędnej na pokrycie oczekiwanych odszkodowań i świadczeń w związku z zakładanym w 2022 roku wysokim poziomem oczekiwanych odszkodowań, który nie został odzwierciedlony w rzeczywistym poziomie zrealizowanych odszkodowań – dotyczy rocznych odnawialnych umów grupowych. Zmiana poziomu odszkodowań i świadczeń głównie w konsekwencji stopniowego powrotu do niższych śmiertelności sprzed pandemii COVID-19 (adekwatnie do częstości zgonów w Polsce obserwowanej już na bieżącym portfelu PZU);
- wyższego poziomu przychodów na pokrycie rosnących kosztów akwizycji – wpływ rosnącego udziału wynagrodzenia dla pośredników;
- wzrostu marży kontraktowej alokowanej do I kwartału głównie w związku z niższą oczekiwaną śmiertelnością.

Koszty usług ubezpieczenia skorygowane o kwoty należnie od reasekuratorów spadły o 58 mln zł r/r (-3,5% r/r) co przy spadku przychodów z umów ubezpieczenia netto o 5,3% r/r oznacza pogorszenie o 1,7 p.p. rentowności mierzonej wskaźnikiem wyniku z usług ubezpieczenia do przychodów z umów ubezpieczenia. Spadek kosztów usług ubezpieczenia netto to wypadkowa:

- niższych odszkodowań i świadczeń wskutek spadku śmiertelności po okresie pandemii COVID-19 (portfel szczególnie narażony na wpływ podwyższonej śmiertelności wywołanej pandemią i chorobami cywilizacyjnymi - starzenie się portfela);
- wyższych kosztów administracyjnych w konsekwencji wzrostu kosztów osobowych oraz kosztów nieruchomości (indeksacja cen najmu, mediów, kosztów nowej siedziby głównej oraz wydatków IT dot. narzędzi pracy grupowej).

Wzrost o 65 mln zł wyniku z inwestycji w stosunku do porównywalnego okresu roku ubiegłego wynikał w szczególności ze wzrostu przychodów z instrumentów zmiennokuponowych w efekcie wyższego poziomu polskich stóp procentowych w szczególności w portfelach dłużnych oraz rynku pieniężnego.

Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń wyniosły -123 mln zł, co oznacza wzrost kosztu o 14 mln zł r/r głównie w konsekwencji zmiany stóp procentowych.

Wzrost r/r zysku z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych o 7 mln zł (+2,6% r/r) to głównie wpływ wyższego wyniku z inwestycji alokowanego do segmentu. Efekt częściowo kompensowany przez spadek rentowności z usług ubezpieczenia oraz wzrost kosztów finansowych z ubezpieczeń.

16.4 Ubezpieczenia indywidualne o charakterze ochronnym – ubezpieczenia na życie

W I kwartale 2023 roku w segmencie ubezpieczeń indywidualnych o charakterze ochronnym, nastąpił wzrost przychodów z umów ubezpieczenia w stosunku do I kwartału 2022 roku o 10 mln zł, tj.: +6,9 r/r (+10 mln zł r/r po uwzględnieniu alokacji składek reasekuracyjnych). W ramach przychodów odnotowano wyższy r/r poziom uwolnienia marży kontraktowej, głównie w konsekwencji obserwowanych zmian demograficznych, w tym niższej śmiertelności. Efekt został częściowo zniwelowany przez niższy poziom przypisania składek przeznaczonych na pokrycie kosztów akwizycji przy wyrównanym poziomie oczekiwanych odszkodowań i świadczeń - wpływ spadku na portfelu bancassurance oraz wzrostu w ubezpieczeniach na życie i dożycie (Typ J) w kanałach własnych.

Koszty usług ubezpieczenia skorygowane o kwoty należnie od reasekuratorów spadły o 4 mln zł (-4,3% r/r) co przy wzroście przychodów z umów ubezpieczenia netto o 6,9% oznacza poprawę o 6,7 p.p. rentowności mierzonej wskaźnikiem wyniku z usług ubezpieczenia do przychodów z umów ubezpieczenia. Niższy poziom kosztów usług ubezpieczenia netto to wypadkowa:

- wyższych kosztów administracyjnych w konsekwencji wzrostu kosztów osobowych oraz kosztów nieruchomości;
- niższej amortyzacji kosztów akwizycji.

Poziom wyniku z inwestycji był nieznacznie niższy w stosunku do porównywalnego okresu roku ubiegłego (-2 mln zł) w następstwie niższego poziomu aktywów portfela na pokrycie zobowiązań o 0,1 mld zł r/r.

Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń wyniosły -22 mln zł, co oznacza spadek kosztu o 39 mln zł r/r.

Na wzrost zysku z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń indywidualnych o charakterze ochronnym o 51 mln zł, co oznacza przeszło dwukrotny wzrost wobec I kwartału 2022 roku, wpływ miała przede wszystkim zmiana poziomu przychodów i kosztów finansowych przy jednoczesnej poprawie wyniku z usług ubezpieczenia oraz wyrównanym poziomie wyniku z inwestycji alokowanego do segmentu.

16.5 Ubezpieczenia na życie o charakterze inwestycyjnym

W I kwartale 2023 roku w segmencie ubezpieczeń na życie o charakterze inwestycyjnym odnotowano zysk z działalności operacyjnej na poziomie 7 mln zł, co oznacza utrzymanie wyniku r/r na wyrównanym poziomie. Brak istotnych odchyień r/r to wypadkowa wzrostu sprzedaży wprowadzonego do sprzedaży w drugiej połowie 2022 roku nowego ubezpieczenia na życie i dożycie z gwarantowaną sumą ubezpieczenia oraz niższych opłat pobieranych od klientów w konsekwencji niższej wartości ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych.

Wynik z inwestycji wyniósł 212 mln zł wobec ujemnego poziomu w porównywalnym okresie ubiegłego roku (-201 mln zł) w szczególności w produktach PPE oraz IKE. Wzrost wyniku z inwestycji pozostaje jednak bez wpływu na łączny wynik netto Grupy PZU, ponieważ jest równoważony przez zmianę poziomu zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia (wzrost r/r kosztów finansowych z ubezpieczeń o 411 mln zł).

16.6 Kraje bałtyckie

W ramach działalności w krajach bałtyckich, Grupa PZU oferuje ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe oraz ubezpieczenia na życie. Ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe świadczone są przez: LD – lidera rynku litewskiego, Balta – lidera na Łotwie oraz oddział LD w Estonii. Sprzedaż ubezpieczeń na życie odbywa się przez PZU LT GD na Litwie.

Udział w litewskim rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych mierzony składką przypisaną brutto ukształtował się na koniec lutego 2023 roku na poziomie 27,6%, natomiast w ubezpieczeniach na życie na poziomie 6,6%. Na koniec marca udział Grupy PZU w estońskim rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych osiągnął poziom 15,2%. W łotewskim rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych na koniec 2022 roku udział ukształtował się na poziomie 29,3%.

Z tytułu działalności w krajach bałtyckich, Grupa PZU wygenerowała na koniec I kwartału 2023 roku wynik z działalności operacyjnej w wysokości 85 mln zł wobec 5 mln zł na koniec marca ubiegłego roku.

Osiągnięty rezultat ukształtował się pod wpływem następujących czynników:

- wyższego o 119 mln zł poziomu przychodów z umów ubezpieczenia (z uwzględnieniem alokowanych składek reasekuracyjnych o 116 mln zł) w efekcie wzrostu sprzedaży. Sprzedaż wyższa o 139 mln zł została wygenerowana w ubezpieczeniach majątkowych i pozostałych osobowych głównie na skutek znacznego wzrostu sprzedaży ubezpieczeń komunikacyjnych OC i AC (o 26,1% r/r w walucie funkcjonalnej) w efekcie wzrostu taryf w regionie, ubezpieczeń zdrowotnych (o 37,2% r/r w walucie funkcjonalnej) na skutek większej liczby polis oraz ubezpieczeń majątkowych (o 24,2% r/r w walucie funkcjonalnej) na skutek m. in. zawarcia nowych kontraktów o znacznej wartości. W ubezpieczeniach na życie sprzedaż wzrosła o 2 mln zł;
- wzrostu o 62 mln zł wartości kosztów usług ubezpieczenia (z uwzględnieniem kwoty odzyskanej od reasekuratorów o 37 mln zł) będący wypadkową:
 - wyższych zobowiązań z tytułu szkód bieżącego roku (o 75 mln zł r/r, z uwzględnieniem udziału reasekuratora o 74 mln zł) w tym kosztów administracyjnych przypisanych do działalności ubezpieczeniowej o 9 mln zł;
 - uwolnienia wyższej nadwyżki rezerw szkodowych netto z lat ubiegłych ponad bieżącą prognozowaną wartość wypłat;
 - zmiany komponentu straty z wpływem na wynik z usług ubezpieczenia w wysokości +13 mln zł jako wypadkowa utworzenia nowego komponentu straty niższego o 11 mln zł w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku oraz zmiany założeń dla aktywnych kohort z lat ubiegłych z wpływem na wynik +2 mln zł r/r;
 - wzrostu amortyzacji kosztów akwizycji o 14 mln zł;
- niższych o 18 mln zł przychodów i kosztów finansowych z ubezpieczeń będących pochodną wpływu zmian stóp procentowych;

- wyższego o 19 mln zł wyniku z inwestycji.

16.7 Ukraina

W ramach działalności na Ukrainie, Grupa PZU ma w swojej ofercie ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe oraz ubezpieczenia na życie poprzez spółki: PZU Ukraina i PZU Ukraina Życie.

Na skutek wybuchu wojny, działalność operacyjna od 24 lutego 2022 roku prowadzona jest przez obie spółki w ograniczonym zakresie. Na terenach objętych działaniami wojennymi zamknięte są wszystkie placówki. Klienci mogą kupować wybrane grupy ubezpieczeń zdalnie. Dostępne do sprzedaży są ubezpieczenia obowiązkowe: Zielona Karta oraz komunikacyjne OC, a także niektóre ubezpieczenia dobrowolne: komunikacyjne AC oraz turystyczne. W przypadku ubezpieczeń na życie procesy sprzedażowe dla nowego biznesu zostały wstrzymane, od 1 marca 2022 roku wstrzymano także możliwość nanoszenia zmian w istniejących umowach – brak możliwości indeksacji, a także podwyższania sumy ubezpieczenia.

Udział w ukraińskim rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych mierzony składką przypisaną brutto ukształtował się na koniec 2022 roku na poziomie 3,7%, w rynku ubezpieczeń na życie na poziomie 8,2%.

Segment Ukraina zakończył I kwartał 2023 roku wynikiem z działalności operacyjnej w wysokości 29 mln zł względem 22 mln zł na koniec marca ubiegłego roku.

Czynniki wpływające na poziom wyniku segmentu:

- niższe o 15 mln zł przychody z umów ubezpieczenia (z uwzględnieniem alokowanych składek reasekuracyjnych o 16 mln zł) w efekcie spadku sprzedaży. Poziom sprzedaży segmentu spadł o 14 mln zł (tj. 22,8% r/r, natomiast w walucie funkcjonalnej o 7,4% r/r). Od wybuchu wojny 24 lutego 2022 roku procesy sprzedażowe PZU Ukraina prowadzone są w ograniczonym zakresie. Placówki są zamknięte wszędzie tam, gdzie trwają działania wojenne. Sprzedaż odbywa się zarówno w obszarze ubezpieczeń wznowionych, jak i nowych w trzech głównych liniach biznesowych: ubezpieczeniach komunikacyjnych OC, AC i Zielona Karta, ubezpieczeniach majątkowych oraz ubezpieczeniach osobowych. W obszarze ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych odnotowano spadek sprzedaży o 7 mln zł, przy czym w walucie funkcjonalnej odnotowano wzrost o 0,8% r/r głównie w efekcie wzrostu sprzedaży ubezpieczeń Zielona Karta (o 45,3% r/r) oraz ubezpieczeń komunikacyjnych OC i AC (łącznie o 28,1% r/r). W pozostałych liniach biznesowych odnotowano spadek. W ubezpieczeniach na życie sprzedaż spadła o 7 mln zł (tj. 38,9% r/r, natomiast w walucie funkcjonalnej o 26,7% r/r);
- spadek o 11 mln zł kosztów usług ubezpieczenia (z uwzględnieniem kwoty odzyskanej od reasekuratorów o 9 mln zł) będący wypadkową:
 - niższych zobowiązań z tytułu szkód bieżącego roku (o 7 mln zł r/r, z uwzględnieniem udziału reasekuratora o 4 mln zł) w tym kosztów administracyjnych przypisanych do działalności ubezpieczeniowej o 1 mln zł;
 - spadku amortyzacji kosztów akwizycji o 4 mln zł;
- wyższego o 14 mln zł wyniku z inwestycji.

16.8 Kontrakty inwestycyjne

W skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu skonsolidowanym kontrakty inwestycyjne ujmowane są zgodnie z wymogami MSSF 9.

W I kwartale 2023 roku w segmencie kontraktów inwestycyjnych odnotowano sprzedaż wprowadzonych do oferty w drugim półroczu 2023 ubezpieczeń na życie i dożycie PZU Bezpieczny Zysk oferowanych w oddziałach PZU zarówno w formie kontraktów ubezpieczeniowych, jak i kontraktów inwestycyjnych.

Jednocześnie, sprzedaż nowych produktów nie skompensowała rezygnacji w portfelu unit-linked będących kontraktami inwestycyjnymi co przełożyło się na utrzymanie zysku z działalności operacyjnej na stałym poziomie r/r.

16.9 Inwestycje

Segment inwestycje obejmuje lokaty wolnych środków rozumianych jako nadwyżka portfela lokat nad poziom alokowany na pokrycie zobowiązań ubezpieczeniowych PZU i PZU Życie. W I kwartale 2023 roku w segmencie odnotowano wzrost wyniku z inwestycji w stosunku do I kwartału 2022 roku o 82 mln zł, co było wypadkową:

- zwiększonego poziomu dochodów portfela nieruchomości spowodowanego wyższym poziomem przychodów z tytułu punktów swapowych od walutowych instrumentów zabezpieczających jak również przychodów czynszowych;
- wzrostu przychodów z instrumentów rynku pieniężnego w efekcie wyższego poziomu polskich stóp procentowych;
- ujemnego wyniku na portfelu Private Equity na skutek pogorszenia koniunktury na rynku technologicznym, gdzie przede wszystkim inwestują fundusze portfelowe;
- wyższy wynik na portfelu polskich obligacji skarbowych, w efekcie zmian stóp procentowych;
- zwiększonej alokacji do segmentów ubezpieczeniowych.

Wzrostowi wyniku z inwestycji towarzyszył wyższy poziom kosztów odsetkowych o 28 mln zł r/r w następstwie wyższego poziomu polskich stóp procentowych.

16.10 Działalność bankowa

Segment działalności bankowej składa się z grup kapitałowych: Pekao oraz Alior Bank.

Po I kwartale 2023 roku w segmencie działalności bankowej zanotowano zysk z działalności operacyjnej (bez uwzględnienia amortyzacji wartości niematerialnych nabytych w transakcjach przejęcia banków) na poziomie 2 418 mln zł, co oznacza wzrost o 902 mln zł w porównaniu do analogicznego okresu w 2022 roku. Wyższy wynik związany był głównie z wyższym wynikiem z tytułu odsetek w efekcie podwyżek stóp procentowych.

W I kwartale 2023 roku Pekao kontrybuował do zysku z działalności operacyjnej (bez uwzględnienia amortyzacji wartości niematerialnych nabytych w transakcji przejęcia) w segmencie „Działalność bankowa” na poziomie 1 910 mln zł, a Alior Bank na poziomie 508 mln zł.

Kluczowym elementem przychodów segmentu jest wynik z inwestycji, który wyniósł w 2023 roku 5 850 mln zł, co oznacza wzrost o 2 851 mln zł, tj. 95%. Składnikami wyniku inwestycji są: przychody z tytułu odsetek, przychody z tytułu dywidend, wynik handlowy oraz wynik z odpisów aktualizujących. Pozytywny wpływ na dochody segmentu miały wyższe wyniki z tytułu odsetek, w związku z serią podwyżek stóp procentowych zapoczątkowanych w październiku 2021 roku.

Na koniec I kwartału 2023 roku portfel należności kredytowych w obu bankach razem spadł o 0,1% wobec końca 2022 roku, a wzrost przychodów odsetkowych r/r wynikał głównie z podwyżki stóp procentowych. Koszt odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych wyniósł w I kwartale w Pekao 105 mln zł i był niższy r/r o 29 mln zł oraz 251 mln zł w Alior Bank i wzrósł r/r o 20 mln zł.

Rentowność banków w Grupie PZU w I kwartale 2023 roku mierzona wskaźnikiem marży odsetkowej netto wynosiła 4,15% dla Pekao oraz 5,81% w Alior Banku. Różnica w poziomie wskaźników wynika w szczególności ze struktury portfela należności kredytowych. W obu bankach odnotowano wzrost marży odsetkowej r/r z uwagi na serię podwyżek stóp procentowych zapoczątkowanych w październiku 2021 roku i kontynuowanych w 2022 roku.

Wynik z tytułu prowizji i opłat w segmencie działalności bankowej wyniósł 884 mln zł i był niższy o 1% wobec analogicznego okresu ubiegłego roku. Spadek względem 2022 roku to głównie efekt wysokiej marży na transakcjach walutowych z klientami w ubiegłym roku na skutek zwiększonej aktywności klientów na rynku walutowym po wybuchu wojny.

Koszty działania banków wyniosły 1 534 mln zł i składały się z kosztów Pekao w wysokości 1 090 mln zł oraz 444 mln zł w Alior Banku. Wzrost kosztów o 15% r/r to głównie efekt wzrostu kosztów osobowych (indeksacja wynagrodzeń) oraz wyższych kosztów utrzymania nieruchomości, ze względu na wzrost cen energii.

Ponadto, do wyniku z działalności operacyjnej kontrybuowały pozostałe przychody i koszty operacyjne, których głównym składnikiem są opłaty na BFG (249 mln zł) oraz podatek od innych instytucji finansowych (285 mln zł). W rezultacie wskaźnik Koszty/Dochody ukształtował się dla obu banków na poziomie 32%. Wskaźnik ten wyniósł odpowiednio 31% dla Pekao oraz 33% dla Alior Banku.

16.11 Ubezpieczenia emerytalne

Przychody z tytułu działalności podstawowej w segmencie ubezpieczeń emerytalnych po I kwartale 2023 roku i po I kwartale 2022 roku wyniosły odpowiednio 38 mln zł i 42 mln zł. Niższe o 4 mln zł przychody to głównie wpływ zeszłorocznego wzrostu przychodów z tytułu nadpłaty do Funduszu Gwarancyjnego w KDPW. Ujemne saldo pozostałych przychodów i kosztów wzrosło o 1 mln zł r/r (20,0%). Główny wpływ na odchylenie miały wyższe koszty działalności operacyjnej. Na koniec I kwartału 2023 roku łączna wartość aktywów netto wszystkich otwartych funduszy emerytalnych na rynku wyniosła 160,1 mld zł i wzrosła o 2,4% w stosunku do końca 2022 roku. Na wzrost aktywów złożyły się dodatkowo wyniki funduszy, które osiągnęły średnią stopę zwrotu na poziomie 3,0% po I kwartale 2023 roku. Aktywa OFE PZU wzrosły w tym okresie o 2,1%, do poziomu 21,6 mld zł. W okresie od stycznia do marca 2023 roku stopa zwrotu OFE PZU wyniosła 2,3%, co było pochodną dobrej koniunktury na krajowym rynku akcji w pierwszych miesiącach kwartału.

17. Wpływ zdarzeń jednorazowych na wyniki operacyjne

W I kwartale 2023 roku oraz I kwartale 2022 roku nie zanotowano zdarzeń jednorazowych mających wpływ na wyniki operacyjne Grupy PZU.

18. Informacje na temat zmian sytuacji gospodarczej i warunków prowadzenia działalności, które mają istotny wpływ na wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych

18.1 Otoczenie makroekonomiczne

18.1.1. Produkt krajowy brutto

W czwartym kwartale 2022 roku wzrost PKB spowolnił do 2,3% r/r z 3,9% r/r w trzecim kwartale. Hamowanie wzrostu PKB było przede wszystkim efektem wyraźnego obniżenia wkładu konsumpcji (zarówno spożycia publicznego jak i gospodarstw domowych) oraz zmiany zapasów. Spożycie w sektorze gospodarstw domowych w czwartym kwartale obniżyło się o 1,1% r/r a spożycie publiczne było w ujęciu realnym aż o 8,7% niższe niż przed rokiem. Przyspieszył natomiast wzrost inwestycji – do 5,4% r/r w czwartym kwartale (wobec 2,5% r/r kwartał wcześniej). Wkład zmiany zapasów do wzrostu PKB obniżył się w czwartym kwartale ub.r. do 1,7 pp. (z 2 pp. w trzecim kwartale ub.r.). Poprawiła się natomiast kontrybucja eksportu netto, który dodał do wzrostu PKB 1,7 pp. (wobec 0,8 pp. w trzecim kwartale).

Wstępne dane o aktywności gospodarczej w pierwszym kwartale 2023 roku sygnalizują, że nastąpił niewielki spadek PKB w ujęciu r/r. To efekt wyższej bazy z ubiegłego roku. Produkcja sprzedana przemysłu była w pierwszym kwartale o 0,6% niższa niż przed rokiem wobec wzrostu o 4,6% r/r kwartał wcześniej. Sprzedaż detaliczna w pierwszym kwartale bieżącego roku obniżyła się o 3,5% r/r względem analogicznego okresu ubiegłego roku, po wzroście o 0,1% r/r w poprzedzającym kwartale. Minimalnie przyspieszyło natomiast tempo wzrostu produkcji budowlano-montażowej, w pierwszym kwartale br. ukształtowało się na poziomie średnio o 2,4% wyższym niż rok wcześniej wobec 2,3% wzrostu w czwartym kwartale 2022 roku.

18.1.2. Rynek pracy i konsumpcja

W pierwszym kwartale bieżącego roku przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 13,3% r/r (wobec 12% r/r w czwartym kwartale u.br.). Przy wysokim wroście cen konsumpcyjnych, siła nabywcza tak zdefiniowanego wynagrodzenia była jednak o 3% mniejsza niż przed rokiem.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w pierwszym kwartale bieżącego roku o 0,9% r/r (po wroście o 2,9% r/r w czwartym kwartale ub.r.). W marcu stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 5,4% (o 0,4 pp. mniej niż przed rokiem i 0,2 pp. więcej niż na koniec 2022 r.) Odsezonowana stopa bezrobocia ekonomicznego (Eurostat, według zharmonizowanej metodologii dla krajów UE) wyniosła w marcu 2023 roku 2,8%, kształtując się wyraźnie poniżej średniej dla Unii Europejskiej (6,0%) i strefy euro (6,5%).

Nastroje konsumentów w pierwszym kwartale bieżącego roku poprawiały się, choć na tle danych historycznych były jeszcze relatywnie słabe. W pierwszym kwartale br., spadek siły nabywczej konsumentów w ujęciu realnym i wysoka baza odniesienia przyczyniły się do obniżenia tempa wzrostu sprzedaży detalicznej. Konsumenty głównie ograniczyli popyt na dobra trwałego użytku. Prawdopodobnie zmniejszyły się również tempo wzrostu konsumpcji gospodarstw domowych.

18.1.3. Inflacja, polityka pieniężna, stopy procentowe

Na koniec pierwszego kwartału br. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych wyniósł 16,1% r/r (wobec 16,6% r/r w grudniu br.). Inflacja w ujęciu m/m była jeszcze wysoka, jednak presja inflacyjna zmniejszała się z miesiąca na miesiąc z 2,5% m/m w styczniu br. do 1,1% m/m w marcu. Przenoszeniu wysokich kosztów producentów na ceny końcowe dóbr i usług dla gospodarstw domowych sprzyjała korzystna sytuacja na rynku pracy.

Malejącej, ale jednak wciąż wysokiej inflacji CPI, utrzymującej się wyraźnie powyżej celu inflacyjnego NBP (2,5%), towarzyszyła stabilizacja stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej na poziomie z końca 2022 r. Stopa referencyjna NBP na koniec pierwszego kwartału 2023 wynosiła 6,75%.

18.1.4. Finanse publiczne

Zgodnie z notyfikacją, deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2022 roku ukształtował się na poziomie 3,7% PKB, natomiast dług sektora wyniósł 49,1% PKB.

Działania rządu mające na celu łagodzenie skutków inflacji oraz zmiany w systemie podatkowym (m.in. obniżka stawki PIT z 17% do 12%), były znaczącym obciążeniem dla sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2022 roku. Ponadto sektor finansów publicznych ponosił też koszty wsparcia uchodźców w Ukrainy. Z drugiej strony wysokie tempo wzrostu cen i nominalnego PKB przyczyniły się do poprawy strony dochodowej sektora.

18.1.5. Sytuacja na rynkach finansowych

Sytuacja na rynkach finansowych w I kwartale 2023 roku kształtowała się głównie pod wpływem oczekiwań na zatrzymanie podwyżek stóp przez Fed i oczekiwań na wyhamowanie tempa zaostrzenia polityki pieniężnej przez EBC. Wpływ na sytuację rynkową miały obawy o pojawienie się recesji w USA, spadające ceny surowców oraz obawy o stan sektora bankowego w USA i Europie. Konflikt na Ukrainie w coraz mniejszym stopniu oddziaływał na wyceny surowców oraz instrumentów finansowych.

18.1.5.1. Rynek obligacji

W pierwszym kwartale 2023 roku cała polska krzywa dochodowości obniżyła się. Rentowności rocznych obligacji zostały zredukowane z 6,54%, w końcu 2022 roku, do 6,14% w końcu marca 2023 roku, 2-letnich z 6,73% do 6,05%, 5-letnich z 6,88% do 5,98%, a 10-letnich z 6,88% do 6,07% (dane Refinitiv Datastream). Spread w stosunku do 10-letniej obligacji niemieckiej, który na koniec 2022 roku wynosił 432 pb., w końcu marca 2023 obniżył się do 376 pb. (dane Refinitiv Datastream). Zniżka rentowności polskich obligacji skarbowych związana była z widocznym obniżeniem cen surowców i spodziewanym spadkiem rocznej dynamiki inflacji. Stopa referencyjna NBP między końcem 2022 roku a końcem marca 2023 pozostała bez zmian.

Spadkom rentowności polskich obligacji sprzyjała też sytuacja na rynkach bazowych. W obliczu redukcji cen surowców oraz sygnałów słabnięcia koniunktury za oceanem rynki zaczęły dyskontować przyszłe obniżki stóp, pomimo kontynuacji przez Fed zaostrzania polityki monetarnej. Problemy amerykańskich banków wzmogły oczekiwania na rozpoczęcie cyklu obniżek przez Fed w II połowie 2023. Wobec słabnącej presji inflacyjnej obniżyły się też rynkowe wyceny przyszłych stóp EBC, dyskontując mniej agresywny jej charakter w kolejnych miesiącach 2023 roku.

18.1.5.2. Rynek akcji

Perturbacje w amerykańskim i europejskim sektorze bankowym zatrzymały na jakiś czas odbicie na giełdach związane z oczekiwaniami zakończenia podwyżek stóp w tym roku przez Fed i EBC. W skali całego kwartału indeksy akcji na warszawskiej giełdzie nie doznały drastycznych zmian. Indeks WIG wzrósł o 2,0%, a WIG20 obniżył się o 1,9% (GPW, dane Refinitiv Datastream).

18.1.5.3. Rynek walutowy

Kurs euro wyrażony w złotych obniżył się minimalnie, z 4,69 na koniec 2022 roku, do 4,68 w końcu I kwartału 2023 roku (Refinitiv Eikon). W lutym kurs euro dotarł wprawdzie do poziomu 4,79 złotych, jednak rosnące prawdopodobieństwo szybkiego zakończenia podwyżek stóp przez Fed i lepsze nastawienie inwestorów do krajów naszego regionu pomogło umocnić złotego w końcu I kw. 2023.

Kurs euro wyrażony w dolarach amerykańskich obniżył się z 1,07 na koniec 2022 roku do 1,08 na koniec marca 2023 roku (dane Refinitiv Eikon). Osłabienie dolara to konsekwencja pogorszenia perspektyw gospodarki amerykańskiej w reakcji na silne podwyżki stóp, oraz poprawy europejskiej, za sprawą obniżek cen surowców (w tym energetycznych) oraz będący tego konsekwencją spadek dyferencjału stóp długookresowych (pomiędzy USD i EUR). Spadek atrakcyjności dolara na globalnych rynkach przełożył się również na kurs amerykańskiej waluty wyrażony w złotych, który obniżył się z 4,38 na koniec grudnia 2022 roku do 4,31 (dane Refinitiv Eikon) na koniec marca 2023 roku. Kurs franka szwajcarskiego przesunął się z 4,72 na koniec 2022 roku do 4,71 w końcu I kwartału 2023 roku. (dane Refinitiv Eikon).

18.2 Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na wyniki finansowe w kolejnych kwartałach

Biorąc pod uwagę zakres działalności Grupy PZU (sektor ubezpieczeń w Polsce, w krajach bałtyckich i na Ukrainie, sektor funduszy inwestycyjnych i emerytalnych oraz bankowość), główne czynniki, które będą kształtowały otoczenie i które mogą mieć bezpośredni wpływ na rozwój i wyniki Grupy w średnim okresie, a w szczególności w 2023 roku, można podzielić na trzy kategorie:

- makroekonomiczne i geopolityczne;
- prawno-regulacyjne;
- rynkowe, specyficzne dla poszczególnych sektorów lub biznesów, w które jest zaangażowana Grupa PZU.

Czynniki makroekonomiczne i geopolityczne

Dynamika, poziom i struktura podstawowych wielkości makroekonomicznych w Polsce i za granicą (PKB, inflacja, stopy procentowe) mają przełożenie zarówno na dynamikę rozwoju biznesu we wszystkich sektorach, w których działa Grupa PZU jak i na dochodowość. Pośrednio lub bezpośrednio decydują one, choć z pewnym opóźnieniem, o dynamice składki przypisanej brutto w ubezpieczeniach majątkowych, a także o zmianach popytu na kredyt i akumulacji depozytów oraz o napływie aktywów do funduszy. Mają ponadto wpływ na wskaźniki szkodowości w ubezpieczeniach majątkowych i wynik lokacyjny. Kształtują również wynik za zarządzanie funduszami i podstawowe miary decydujące o wynikach sektora bankowego (marżę odsetkową i koszty ryzyka).

W 2023 roku zagrożeniem pozostaje wciąż niezakończony konflikt zbrojny Rosja-Ukraina, który materializuje się przede wszystkim poprzez wzrost niepewności oraz ryzyko kolejnych szoków podażowych na rynku żywności, gazu i ropy naftowej (w mniejszym stopniu poprzez zakłócenia w wymianie handlowej z Rosją, Białorusią i Ukrainą). Gaz jest wykorzystywany szeroko w wielu energochłonnych procesach produkcyjnych. Jego koszt stanowi także istotny element budżetów gospodarstw domowych. Wstrząs związany ze wzrostem cen może przyczynić się do głębszego niż obecnie oczekiwane osłabienia dynamiki konsumpcji i jeszcze niższej dynamiki PKB. Wzrost niepewności z kolei może skutkować pogorszeniem klimatu inwestycyjnego.

Wzrost regionalnej oraz globalnej awersji do ryzyka wobec zbrojnej agresji Rosji na Ukrainę może skutkować odpływem zagranicznego kapitału, dalszymi spadkami indeksów giełdowych, czy kontynuacją osłabienia złotego. Może też działać w kierunku dalszego wzrostu rentowności obligacji, choć w tym przypadku ważne będą też działania po stronie polityki monetarnej. Jeśli NBP uzna, że wciąż istnieje poważne ryzyko wzrostu inflacji w średnim okresie, RPP może zdecydować o kolejnym podniesieniu stóp procentowych, co jeszcze bardziej względem bieżących prognoz wyhamowałoby popyt w gospodarce. Jeśli wstrząsy podażowe będą groziły mocnym wyhamowaniem wzrostu PKB – a ryzyko utrzymywania się wysokiej inflacji w średnim okresie wyraźnie osłabnie – NBP może prowadzić „łagodniejszą” politykę pieniężną.

Ciągle nie można wykluczyć wznowienia stanu epidemii COVID-19 w Polsce oraz zagrożeń związanych ze skalą ograniczenia działalności gospodarczej w wyniku wprowadzenia ewentualnych obostrzeń sanitarnych w Polsce i u jej partnerów handlowych. Czynnikiem ryzyka w tym kontekście jest ewentualne pojawienie się nowych wariantów koronawirusa SARS-Cov-2 odpornych na dotychczasowe szczepionki, a także niedostateczne tempo szczepień. Zakłócenia związane z pandemią najmocniej uderzać mogą w sektor usług: transport, handel, usługi restauracyjne i hotelowe oraz szeroko rozumianą branżę kulturalno-rozrywkową. Może to generować dodatkowe wyzwania dla ubezpieczycieli, banków i instytucji finansowych w zakresie możliwości oferowania produktów oraz obsługi posprzedażowej.

Czynnikiem ryzyka, mogącym powodować osłabienie aktywności gospodarczej w Polsce, a także w innych krajach, jest ewentualny ponowny wzrost napięć w łańcuchach dostaw i transporcie oraz związana z tym kolejna presja na wzrost cen surowców, komponentów i wyrobów gotowych. To mogłoby zwiększyć koszty roszczeń majątkowych za którym może nie nadążyć wzrost składek.

Wojna Rosja – Ukraina ma również bezpośredni wpływ na działalność i wyniki Grupy PZU. Jest on trudny do oszacowania, ale może dotyczyć utraty części przychodów ubezpieczeniowych oraz wzrostu kosztów działalności.

Czynnikiem ryzyka jest ewentualne utrwalenie się wysokiej inflacji. Inflacja podwyższa wysokość przyszłych odszkodowań z wystawianych polis. Kreuje także problem dla klientów z deprecjacją świadczeń ubezpieczeniowych w produktach długoterminowych.

Poza tym, w warunkach wciąż relatywnie dobrej sytuacji na rynku pracy, istnieje ryzyko, że dalsza reakcja banków centralnych na świecie na uporczywość inflacji może okazać się zbyt mocna powodując nadmierne schłodzenie gospodarki prowadzące nawet do globalnej recesji. Z kolei zbyt słaba reakcja banków centralnych może oznaczać przedłużenie okresu wysokiej inflacji.

Otoczenie gospodarcze, w tym w szczególności działania Rady Polityki Pieniężnej w zakresie kształtowania się poziomu stóp procentowych oraz rezerwy obowiązkowej odgrywa kluczową rolę dla funkcjonowania sektora bankowego. Bardzo niskie stopy procentowe mają niekorzystny wpływ na wyniki sektora (poprzez wpływ na wynik odsetkowy banków), co było odczuwalne w 2021 roku. Z kolei wzrost rynkowych stóp procentowych z jednej strony przyczynia się do poprawy stabilności finansowej, ponieważ sprzyja poprawie zyskowności i sytuacji finansowej banków i ubezpieczycieli. Z drugiej jednak strony niesie ze sobą ryzyko dla stabilności finansowej, może bowiem przyczynić się do pogorszenia jakości portfela kredytowego banków. Wzrost rentowności obligacji wycenianych rynkowo w portfelach banków i ubezpieczycieli, skutkuje redukcją ich wartości nominalnej. Efekty tego dla firm ubezpieczeniowych zależą od różnicy duracji aktywów i pasywów. Dodatkowo, administracyjne rozwiązania

mające na celu łagodzenie kosztów wzrostu stóp dla gospodarstw domowych (np. tzw. wakacje kredytowe) będą działać w kierunku ograniczenia zysku sektora bankowego.

Realizacja scenariusza ożywienia gospodarczego oraz redukcja niepewności na rynkach finansowych może skutkować nieznacznym umocnieniem złotego. Pomogłoby to zredukować koszty związane z cenami części zamiennych w ubezpieczeniach komunikacyjnych. Jednak w warunkach wojny rosyjsko-ukraińskiej i obaw o światowe spowolnienie aktywności gospodarczej - ryzyko osłabienia złotego pozostaje – przynajmniej okresowo – stosunkowo wysokie.

Z kolei wolniejszy od oczekiwań wzrost PKB w Polsce, może w konsekwencji skutkować ograniczeniem wydatków gospodarstw domowych oraz sektora przedsiębiorstw na zakup polis komunikacyjnych (na skutek niższej sprzedaży nowych samochodów), niższą sprzedażą kredytów i związanych z nimi ubezpieczeń kredytobiorców oraz zmniejszeniem popytu na ubezpieczenia życiowe w szczególności wskutek ograniczania benefitów oferowanych przez firmy. Gorsza sytuacja finansowa firm może skutkować wzrostem ryzyka kredytowego (w szczególności w segmencie bankowym) i zwiększeniem szkodowości portfela ubezpieczeń finansowych, dalszym osłabieniem dynamiki nowych kredytów hipotecznych oraz słabszym tempem wzrostu kredytów konsumpcyjnych.

19. Stanowisko Zarządu dotyczące wcześniej publikowanych prognoz wyników

PZU nie przekazywał do publicznej wiadomości prognoz wyników jednostkowych ani skonsolidowanych.

20. Emisje, wykupy i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2023 roku PZU nie dokonywał emisji, wykupów, ani spłat dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

21. Niespłacenie lub naruszenie istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2023 roku ani w PZU, ani w jednostkach zależnych nie zaszły przypadki niespłacenia kredytów lub pożyczek lub naruszeń istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego.

22. Podział zysku jednostki dominującej i dywidenda

Podziałowi podlega wyłącznie zysk wykazany w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej sporządzonym zgodnie z PSR.

4 maja 2023 roku Zarząd PZU wystąpił do ZWZ PZU z wnioskiem w sprawie podziału zysku netto PZU za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku, w kwocie 1 637 mln zł, powiększonego o kwotę 1 296 mln zł przeniesioną z kapitału zapasowego utworzonego z zysku netto za rok zakończony 31 grudnia 2021 roku, to jest wynoszącego łącznie 2 933 mln zł proponując przeznaczenie:

- 2 072 mln zł (tj. 2,40 zł na jedną akcję) na dywidendę;
- 854 mln zł na kapitał zapasowy;
- 7 mln zł na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Zarząd PZU wystąpił także z wnioskiem, aby dzień dywidendy ustalono na 7 września 2023 roku, a datę wypłaty dywidendy na 28 września 2023 roku.

10 maja 2023 roku wniosek Zarządu PZU pozytywnie oceniła Rada Nadzorcza PZU.

Proponowany podział zysku jest zgodny z Polityką kapitałową i dywidendową Grupy PZU na lata 2021 – 2024, przyjętą 24 marca 2021 roku oraz uwzględnia zalecenia zawarte w stanowisku KNF w sprawie polityki dywidendowej w 2023 roku z 6 grudnia 2022 roku.

23. Sprawy sporne

Podmioty z Grupy PZU biorą udział w licznych sporach sądowych, arbitrażowych oraz postępowaniach administracyjnych. Do typowych sporów sądowych, w których biorą udział spółki z Grupy PZU należą spory związane z zawartymi umowami ubezpieczeniowymi, umowami kredytów w walutach obcych, spory dotyczące stosunku pracy oraz spory dotyczące zobowiązań umownych. Do typowych postępowań administracyjnych, w których biorą udział spółki z Grupy PZU należą postępowania związane z posiadaniem nieruchomości. Powyższe postępowania i spory mają zwykle charakter typowy i powtarzalny, zazwyczaj żadne z nich z osobna nie ma istotnego znaczenia dla Grupy PZU.

Większość sporów z udziałem spółek z Grupy PZU dotyczy czterech spółek: PZU, PZU Życie, Pekao i Alior Banku.

Szacując kwoty rezerw na poszczególne sprawy uwzględnia się wszystkie informacje dostępne na datę podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jednak ich wartość może ulec zmianie w przyszłości. W przypadku jednostek ubezpieczeniowych roszczenia sporne uwzględnia się w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na szkody znane biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo niekorzystnego rozstrzygnięcia sporu oraz szacując wartość prawdopodobnego rozstrzygnięcia.

Na 31 marca 2023 roku wartość przedmiotu sporu wszystkich 247 253 (na 31 grudnia 2022 roku: 265 937) spraw toczących się przed sądami, organami właściwymi dla postępowań arbitrażowych lub organami administracji publicznej prowadzonych w podmiotach z Grupy PZU wynosiła łącznie 9 602 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 9 033 mln zł). W kwocie tej 6 068 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 5 586 mln zł) dotyczy zobowiązań, a 3 534 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 3 447 mln zł) wierzytelności spółek z Grupy PZU.

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2023 roku i do dnia podpisania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w spółkach z Grupy PZU nie wystąpiły postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące zobowiązań albo wierzytelności PZU lub jednostki od niego bezpośrednio lub pośrednio zależnej, których jednostkowa wartość byłaby istotna, za wyjątkiem kwestii opisanych w punktach poniżej.

23.1 Uchwały ZWZ PZU w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006

Pozwem z 30 lipca 2007 roku wszczęto postępowanie z powództwa Manchester Securities Corporation („MSC”) z siedzibą w Nowym Jorku przeciwko PZU o uchylenie uchwały nr 8/2007 ZWZ PZU z 30 czerwca 2007 roku w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006, jako sprzecznej z dobrymi obyczajami i mającej na celu pokrzywdzenie powoda – akcjonariusza PZU.

Zaskarżona uchwała ZWZ PZU podzieliła zysk netto za rok 2006 w kwocie 3 281 mln zł w następujący sposób:

- na kapitał zapasowy przekazano kwotę 3 261 mln zł;
- na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przekazano kwotę 20 mln zł.

Wyrokiem z 22 stycznia 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie w całości uchylił ww. uchwałę ZWZ PZU. PZU wykorzystał wszystkie środki odwoławcze, w tym skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, który 27 marca 2013 roku oddalił tę skargę kasacyjną. Wyrok ten jest prawomocny i nie podlega dalszemu zaskarżeniu.

W ocenie PZU uchylenie ww. uchwały ZWZ PZU nie powoduje po stronie akcjonariuszy powstania roszczenia o wypłatę dywidendy przez PZU.

W związku z uprawomocnieniem się wyroku uchylającego uchwałę nr 8/2007, 30 maja 2012 roku ZWZ PZU podjęło uchwałę o podziale zysku za rok obrotowy 2006 w sposób odpowiadający podziałowi zysku dokonанemu uchyloną uchwałą nr 8/2007. Sprzeciw do uchwały z 30 maja 2012 roku zgłosił MSC i został on zaprotokołowany.

20 sierpnia 2012 roku doręczono PZU odpis pozwu wniesionego przez MSC do Sądu Okręgowego w Warszawie, w którym wymieniona spółka domagała się uchylenia uchwały ZWZ PZU z 30 maja 2012 roku o podziale zysku za rok obrotowy 2006,

a wartość przedmiotu sporu została określona przez powoda na 5 mln zł. PZU złożył odpowiedź na pozew domagając się oddalenia powództwa w całości.

17 grudnia 2013 roku Sąd Okręgowy wydał wyrok, którym uwzględnił powództwo w całości i zasądził od PZU na rzecz MSC koszty procesu. 4 marca 2014 roku PZU złożył apelację od ww. wyroku, zaskarżając go w całości. Wyrokiem z 11 lutego 2015 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił w całości wyrok Sądu Okręgowego z 17 grudnia 2013 roku, oddalił powództwo MSC i obciążył MSC kosztami procesu. Wyrok Sądu Apelacyjnego jest prawomocny. MSC zaskarżył w całości wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną z 9 czerwca 2015 roku. PZU złożył odpowiedź na skargę kasacyjną. Postanowieniem z 19 kwietnia 2016 roku Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej MSC do rozpoznania. Postanowienie jest prawomocne, nie podlega dalszemu zaskarżeniu na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego i kończy postępowanie w sprawie.

W międzyczasie 16 grudnia 2014 roku MSC wezwał PZU do zapłaty 265 mln zł z tytułu odszkodowania w związku z uchynieniem uchwały nr 8/2007 ZWZ PZU z 30 czerwca 2007 roku w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006. PZU odmówił spełnienia świadczenia ze względu na jego bezzasadność.

23 września 2015 roku PZU doręczono odpis pozwu wraz z załącznikami, w sprawie wszczętej przez MSC przeciwko PZU o zapłatę 169 mln zł wraz z odsetkami ustawowymi od 2 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. Powództwo obejmuje żądanie zapłaty odszkodowania z tytułu pozbawienia MSC oraz J.P. Morgan (MSC nabył roszczenie od J.P. Morgan), jako mniejszościowych akcjonariuszy PZU, udziału w zysku za rok obrotowy 2006, w związku z podjęciem 30 czerwca 2007 roku przez ZWZ PZU uchwały nr 8/2007. Sprawa jest prowadzona przed Sądem Okręgowym w Warszawie. 18 grudnia 2015 roku PZU złożył odpowiedź na pozew wnosząc o oddalenie powództwa w całości. 1 kwietnia 2016 roku MSC złożył pismo procesowe, w którym odniósł się do twierdzeń, zarzutów i wniosków PZU oraz powołał nowe dowody w sprawie. 30 czerwca 2016 roku PZU złożył replikę na pismo procesowe MSC wraz z wnioskami dowodowymi. Postanowieniem z 21 lipca 2016 roku Sąd skierował sprawę do mediacji, na którą PZU nie wyraził zgody. Na kolejnych rozprawach prowadzone jest postępowanie dowodowe. 6 kwietnia 2022 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał postanowienie, w którym dopuścił dowód z opinii instytutu naukowego na okoliczność ustalenia wysokości szkody poniesionej przez MSC oraz J.P. Morgan, w postaci utraconych korzyści, na skutek podjęcia przez ZWZ PZU 30 czerwca 2007 roku uchwały nr 8/2007, wyłączającej od podziału zysku za rok obrotowy 2006 i braku wypłaty tego zysku w roku 2007.

Zdaniem Zarządu PZU roszczenia MSC są bezzasadne. W konsekwencji, na 31 marca 2023 roku nie dokonano zmian w prezentacji kapitałów PZU, mogących potencjalnie wynikać z uchynienia uchwały 8/2007 ZWZ PZU o podziale zysku za rok obrotowy 2006, w tym pozycji „Kapitał zapasowy” i „Zysk (strata) z lat ubiegłych”, a także nie korygowano środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Inne wezwania do zapłaty dotyczące podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006

13 listopada 2018 roku Sąd Okręgowy w Warszawie doręczył odpis pozwu złożony przez Wspólną Reprezentację SA w restrukturyzacji, która wytoczyła powództwo przeciwko PZU o zapłatę 34 mln zł z odsetkami ustawowymi od 1 października 2015 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu. Powództwo obejmuje roszczenie o zapłatę odszkodowania z tytułu pozbawienia akcjonariuszy udziału w zysku za rok obrotowy 2006. Powód twierdzi, że roszczenia odszkodowawcze zostały przeniesione przez akcjonariuszy na Powoda na podstawie umów zleceń wraz z powierniczym przelewem wierzytelności a roszczenie dochodzone pozwem stanowi łączną szkodę wyrządzoną akcjonariuszom. PZU nie uznaje roszczeń ze względu na ich bezzasadność i złożył odpowiedź na pozew wnosząc o oddalenie powództwa w całości. PZU nie wyraził zgody na mediację. Na kolejnych rozprawach prowadzone jest postępowanie dowodowe.

23.2 Zgłoszenie wierzytelności PZU do masy upadłości spółek z Grupy Kapitałowej PBG

PZU jest wierzycielem PBG SA („PBG”) oraz Hydrobudowy Polska SA („Hydrobudowa”) z tytułu wystawionych i zrealizowanych gwarancji ubezpieczeniowych (gwarancji kontraktowych).

W 2012 roku wszczęto postępowania upadłościowe względem PBG oraz Hydrobudowy. 21 września 2012 roku PZU przystąpił do ww. postępowań zgłaszając swoje wierzytelności do mas upadłości tych spółek.

PBG i Hydrobudowa należą do jednej grupy kapitałowej, której podmiotem dominującym jest PBG i wzajemnie poręczały swoje zobowiązania. Wszystkie wierzytelności, które zgłoszono do masy upadłości Hydrobudowy w kwocie 101 mln zł, w konsekwencji zgłoszono równocześnie do masy upadłości PBG.

Postępowanie upadłościowe PBG zakończyło się 20 lipca 2016 roku prawomocnym postanowieniem Sądu Upadłościowego.

Na pierwszej liście wierzytelności, przedstawionej przez syndyka Hydrobudowy sędziemu komisarzowi, została uwzględniona wierzytelność PZU w kwocie 16 mln zł, na czwartej uzupełniającej liście wierzytelności została uwzględniona wierzytelność PZU w kwocie 16 mln zł. Łączna wartość uwzględnionych wierzytelności PZU wynosiła zatem 32 mln zł. W zakresie wierzytelności na kwotę ponad 66 mln zł, 24 października 2018 roku PZU złożył sprzeciw do sędziego komisarza, co do odmowy uznania zgłoszonej wierzytelności. Postanowieniem z 23 stycznia 2020 roku Sąd uwzględnił sprzeciw PZU i podwyższył wierzytelność PZU na czwartej uzupełniającej liście wierzytelności do kwoty 83 mln zł. 8 września 2022 roku syndyk masy upadłościowej zwrócił się o przesłanie oświadczenia dotyczącego ewentualnego zbycia wierzytelności zgłoszonej oraz wskazanie wysokości spłat tytułem jej zaspokojenia. PZU przekazał stosowne oświadczenie. Lista wierzytelności do masy upadłości Hydrobudowy nie została jeszcze ostatecznie ustalona. Postępowanie upadłościowe względem Hydrobudowy jest w toku, a ustalenie ostatecznej listy wierzytelności stanowi dopiero wstępny etap tego postępowania i poprzedza sporządzenie planu podziału (po przeprowadzeniu likwidacji masy upadłości).

23.3 Pozew zbiorowy przeciwko Alior Bankowi

Alior Bank jest pozwanym w jednej sprawie zbiorowej (pозew wniesiono 5 marca 2018 roku) z powództwa osoby fizycznej reprezentującej grupę 320 osób fizycznych i prawnych oraz 4 sprawach indywidualnych o ustalenie odpowiedzialności Alior Banku za szkodę spowodowaną nienależytym wykonywaniem obowiązków informacyjnych przez Alior Bank wobec klientów oraz nienależytym wykonywaniem umów o świadczenie usług przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych zarządzanych poprzednio przez Fincrea TFI SA, a obecnie Raiffeisen Bank International AG (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce (Fundusze). Postanowieniem z 27 września 2019 roku sąd postanowił rozpoznać sprawę w postępowaniu zbiorowym. 8 marca 2023 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał postanowienie o ustaleniu składu grupy. Postanowienie to na dzień podpisania skróconego śródrocznego sprawozdania skonsolidowanego jest nieprawomocne. Wartość przedmiotu sporu rozszerzonego powództwa wynosi ok. 104 mln zł.

Pozwy złożono w przedmiocie ustalenia odpowiedzialności (nie o zapłatę, czyli naprawienie szkody), w związku z czym Grupa PZU nie przewiduje wypływu środków pieniężnych z tego postępowania innych niż koszty procesowe, których wysokość szacuje na 600 tys. zł.

Alior Bank jest ponadto pozwanym w 123 sprawach z powództwa nabywców certyfikatów inwestycyjnych Funduszy o zapłatę (naprawienie szkody). Łączna wartość przedmiotu sporu w tych sprawach to 42 mln zł.

W ocenie Grupy PZU każda sprawa o zapłatę wymaga indywidualnego podejścia. Ostateczna wartość certyfikatów inwestycyjnych zostanie ustalona po zakończeniu likwidacji. Po analizie i selekcji spraw wyodrębniono takie, w których określone czynniki ryzyka uzasadniają utworzenie rezerwy. W jej kalkulacji uwzględniono także możliwy wzrost skali pozwów. Łączna wartość rezerwy na 31 marca 2023 roku wyniosła 20 mln zł.

23.4 Postępowanie KNF w przedmiocie nałożenia kary na Alior Bank

Decyzją z 6 sierpnia 2019 roku, wydaną na podstawie art. 167 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 167 ust. 1 pkt 1 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, KNF nałożyła na Alior Bank karę pieniężną w wysokości 10 mln zł (Alior Bank zapłacił karę). Postępowanie dotyczyło prawidłowości działania Alior Banku i Biura Maklerskiego Alior Banku w zakresie dystrybucji certyfikatów inwestycyjnych funduszy zarządzanych poprzednio przez Fincrea TFI SA, a obecnie Raiffeisen Bank International AG (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce. Po ponownym rozpatrzeniu sprawy (na wniosek Alior Banku), 3 grudnia 2019 roku KNF utrzymał w mocy pierwotną decyzję, którą 3 stycznia 2020 roku Alior Bank zaskarżył do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. 17 czerwca 2020 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wydał wyrok, w którym uchylił decyzję KNF z 3 grudnia 2019 roku, utrzymującą w mocy wcześniejszą decyzję KNF z 6 sierpnia 2019 roku oraz umorzył postępowanie

prowadzone przez KNF w tej sprawie. KNF złożyła skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Do dnia podpisania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Naczelny Sąd Administracyjny nie rozpatrzył skargi.

24. Ocena pozycji spółek Grupy PZU przez agencje ratingowe

Rating emitenta

PZU i PZU Życie od 2004 podlegają regularnej ocenie przez agencję ratingową S&P Global Ratings (S&P). Rating nadany PZU i PZU Życie jest oceną wynikającą z analizy danych finansowych, pozycji konkurencyjnej, zarządzania i strategii korporacyjnej oraz ratingu kraju. Rating zawiera również perspektywę ratingową (ang. outlook), czyli przyszłą ocenę sytuacji spółki w przypadku zaistnienia określonych okoliczności.

Bieżąca ocena ratingowa

A- / Stabilna

Ostatnie potwierdzenie ratingu/perspektywy

24 kwietnia 2023 roku S&P potwierdziła rating siły finansowej i rating kredytowy PZU na poziomie A- z perspektywą stabilną.

Ostatnia zmiana ratingu/perspektywy

6 kwietnia 2020 roku S&P zmieniła perspektywę ratingową PZU z „pozytywnej” na „stabilną”. Rating siły finansowej i rating kredytowy PZU pozostał na poziomie A-.

Poniższa tabela prezentuje ostatnie zmiany perspektywy ratingu S&P dla PZU i PZU Życie.

Nazwa zakładu	Rating oraz perspektywa	Ostatnia modyfikacja	Poprzedni rating oraz perspektywa	Ostatnia modyfikacja
PZU				
Rating siły finansowej	A- /Stabilna/	6 kwietnia 2020	A- /Pozytywna/	14 czerwca 2019
Rating wiarygodności kredytowej	A- /Stabilna/	6 kwietnia 2020	A- /Pozytywna/	14 czerwca 2019
PZU Życie				
Rating siły finansowej	A- /Stabilna/	6 kwietnia 2020	A- /Pozytywna/	14 czerwca 2019
Rating wiarygodności kredytowej	A- /Stabilna/	6 kwietnia 2020	A- /Pozytywna/	14 czerwca 2019

Rating Polski

17 lutego 2023 roku agencja ratingowa S&P ogłosiła decyzję o utrzymaniu oceny ratingowej Polski na poziomie A-/A-2 odpowiednio dla długo- i krótkoterminowych zobowiązań w walucie zagranicznej oraz A/A-1 odpowiednio dla długo- i krótkoterminowych zobowiązań w walucie krajowej. Perspektywa ratingu pozostała na poziomie stabilnym.

Agencja obniżyła swoją prognozę wzrostu dla Polski na 2023 rok do 0,9%, uzasadniając to nadal występującymi skutkami gospodarczymi agresji Rosji na Ukrainę. Analitycy agencji spodziewają się jednak, że Polska będzie w stanie przetrwać większość szoków makroekonomicznych związanych z wojną w perspektywie najbliższych 2 lat. Odporność ta wynika z konkurencyjnej i zdwersyfikowanej polskiej gospodarki, elastycznego rynku pracy i rynków produktowych oraz wykształconej siły roboczej. Za korzystny czynnik uznają także członkostwo Polski w UE i NATO, a także stosunkowo bezpieczne perspektywy dostaw energii, dzięki wysiłkom rządu zmierzającym do zminimalizowania importu energii z Rosji. Ponadto uznali, że wsparcie dla ratingów stanowi rozsądny poziom długu publicznego i prywatnego, dostępu do szerokiego niedłużnego finansowania, w tym transferów

z UE oraz stosunkowo głębokiego krajowego rynku kapitałowego. Z drugiej strony, umiarkowany poziom dochodów i niekorzystne trendy demograficzne, wpływające na podaż pracy i finanse publiczne stanowią, ich zdaniem, ograniczenie dla ratingów.

25. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

25.1 Zawarcie przez PZU lub jednostki zależne istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe

W okresie 3 miesięcy zakończonych 31 marca 2023 roku ani PZU, ani jednostki zależne nie zawarły żadnych transakcji z podmiotami powiązаныmi, jeżeli pojedynczo lub łącznie byłyby one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe.

25.2 Pozostałe transakcje z podmiotami powiązаныmi

Salda i obroty wynikające z transakcji handlowych pomiędzy Grupą PZU a podmiotami powiązаныmi	1 stycznia – 31 marca 2023 roku i na 31 marca 2023 roku		1 stycznia – 31 marca 2022 roku i na 31 marca 2022 roku	
	Kluczowy personel kierowniczy	Pozostałe podmioty powiązаныe ¹⁾	Kluczowy personel kierowniczy	Pozostałe podmioty powiązаныe ¹⁾
Przychody z ubezpieczeń	-	-	-	1
Pozostałe przychody	-	-	-	-
Koszty	-	5	-	3
Inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe	-	-	-	3
Należności od klientów z tytułu kredytów	-	-	1	-
Należności	-	1	-	-
Zobowiązania z tytułu depozytów	3	43	2	6
Inne zobowiązania	-	3	-	3
Aktywa warunkowe	-	-	-	-
Zobowiązania warunkowe	-	2	-	-

¹⁾ Jednostki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności.

Na etapie nabycia akcji, odpowiednio Alior Banku oraz Pekao, PZU złożył do KNF Oświadczenia o zobowiązaniach, o których mowa w art. 25h ust. 3 ustawy Prawo bankowe, zgodnie z którymi, działając jako inwestor strategiczny zapewni m.in.:

- Banki będą zarządzane tak, aby utrzymywać stale płynność, poziom funduszy własnych oraz współczynniki wypłacalności na stabilnym, wymaganym przepisami prawa poziomie, gwarantującym zdolność Banków do wywiązywania się ze swoich zobowiązań;
- odpowiednie wsparcie kapitałowe bez zbędnej zwłoki, w razie zaistnienia groźby spadku lub spadku wskaźników adekwatności kapitałowej lub płynności Banków poniżej poziomu wymaganego przez przepisy prawa i regulacje oraz rekomendacje polskich organów nadzoru bankowego. Każdorazowe wsparcie Banków wymaga jednakże analizy po stronie PZU, nakierowanej na konieczność utrzymania zaufania do PZU, poprzez zachowanie, nawet w sytuacji kryzysowej, wysokiego poziomu wypłacalności PZU i Grupy PZU jako całości;
- w ramach uprawnień przysługujących PZU jako akcjonariuszowi, wszelkie decyzje dotyczące wypłaty dywidend i reinwestycji zysków Banków będą uwzględniać potrzeby rozwoju Banków i ich stabilność, a także bezpieczeństwo środków finansowych zdeponowanych w Bankach przez ich klientów. W szczególności, w sytuacji, gdy zagrożona będzie płynność lub pozycja kapitałowa Banków, wymagane zgodnie z przepisami prawa lub rekomendacjami właściwych organów nadzoru bankowego adresowanymi do sektora bankowego w Polsce, dywidenda nie będzie wypłacana, a zatrzymane zyski zostaną przeznaczone na podwyższenie funduszy własnych Banków.

26. Pozostałe informacje

26.1 Kontrole UKNF

26.1.1. PZU

W okresie od 11 stycznia do 10 marca 2022 roku KNF przeprowadziła w PZU kontrolę działalności i stanu majątkowego PZU w zakresie kapitałowego wymogu wypłacalności. 4 kwietnia 2022 roku PZU otrzymał protokół z kontroli, do którego 15 kwietnia 2022 roku przekazał zastrzeżenia, dodatkowe wyjaśnienia i dokumenty. 8 czerwca 2022 roku PZU otrzymał 2 zalecenia po kontroli, które zostały wykonane począwszy od sprawozdań sporządzanych wg stanu na 31 grudnia 2022 roku, o czym PZU poinformował 6 lutego 2023 roku.

26.1.2. PZU Życie

W okresie od 22 sierpnia do 21 października 2022 roku KNF przeprowadziła w PZU Życie kontrolę zgodności działalności PZU Życie z przepisami prawa, w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające. 22 grudnia 2022 roku PZU Życie zgłosił uwagi do protokołu KNF po kontroli z 13 grudnia 2022 roku. Po odpowiedzi KNF z 4 stycznia 2023 roku, PZU Życie udzielił dodatkowych wyjaśnień 20 stycznia, 22 i 23 lutego 2023 roku. 20 marca 2023 roku PZU Życie otrzymał zalecenie dotyczące nadzoru sprawowanego przez PZU Życie nad działalnością agenta w zakresie procesu określania potrzeb i wymagań klienta. Termin na wykonanie zalecenia przypada 31 grudnia 2023 roku.

W okresie od 10 stycznia do 10 marca 2023 roku KNF przeprowadziła w PZU Życie kontrolę w zakresie sporządzania sprawozdań finansowych dla celów wypłacalności oraz wyceny aktywów i zobowiązań dla celów wypłacalności. 4 maja 2023 roku PZU Życie otrzymał protokołu po kontroli, do którego 17 maja 2023 roku przekazał uwagi.

26.2 Zobowiązanie podatkowe w Szwecji

PZU Finance AB, spółka zależna od PZU, w latach 2014-2015 wyemitowała 5-letnie obligacje w kwocie nominalnej 850 mln EUR, które zapadły w lipcu 2019 roku. Wpływy z emisji zostały przekazane do PZU w formie dwóch pożyczek na łączną kwotę 850 mln EUR. Płatności z tytułu pożyczek były dopasowane do płatności z tytułu obligacji pod względem terminu płatności oraz kwoty. PZU spłacił pożyczki wobec PZU Finance AB 28 czerwca 2019 roku.

W 2018 roku, w związku z wątpliwościami dotyczącymi opodatkowania na podstawie ustawy Swedish Conversion Act (2000:46) różnic kursowych w sytuacji, gdzie walutą sprawozdawczą jest euro, PZU Finance AB wystąpiła o indywidualną interpretację do Szwedzkiej Rady ds. Interpretacji Podatkowych (Skatterättsnämnden). 13 marca 2019 roku PZU Finance AB otrzymała interpretację, zgodnie z którą różnice kursowe z tytułu spłaty pożyczki powinny zostać opodatkowane, natomiast różnice kursowe z tytułu spłaty obligacji – nie podlegają opodatkowaniu. W ocenie Grupy PZU interpretacja Rady oznaczałaby stosowanie na terytorium Szwecji odmiennego podejścia wobec spółek raportujących w euro w porównaniu do spółek raportujących w koronach szwedzkich, co byłoby niezgodne z założeniami do ww. ustawy oraz byłoby sprzeczne z art. 63 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) dotyczącym konieczności zapewnienia swobodnego przepływu kapitału w UE lub art. 49 i 54 TFUE dotyczącymi swobody przedsiębiorczości.

3 kwietnia 2019 roku PZU Finance AB zaskarżyła indywidualną interpretację podatkową Szwedzkiej Rady ds. Interpretacji Podatkowych do Naczelnego Sądu Administracyjnego (Högsta förvaltningsdomstolen). 4 maja 2020 roku Naczelny Sąd Administracyjny odrzucił wniosek PZU Finance AB i jednocześnie uchylił indywidualną interpretację uznając, że nie wykazano dostatecznych podstaw do wydania indywidualnej interpretacji podatkowej, w związku z czym interpretacja nie powinna zostać wydana.

Jednocześnie, 27 sierpnia 2020 roku PZU Finance AB złożyła zeznanie podatkowe w ramach postępowania wyjaśniającego za rok 2019 („disclosure procedure”), zgodnie z którym przedstawiła sytuację opisaną powyżej oraz przyjęła do kalkulacji zobowiązania podatkowego, iż różnice kursowe z tytułu spłaty obligacji stanowią koszt uzyskania przychodu. 22 grudnia 2020 roku PZU Finance

AB otrzymała decyzję podatkową z urzędu skarbowego potwierdzającą poprawność wyliczenia podatku. Decyzja nie była ostateczna. Z uwagi na realizację zadań dla jakich spółka została powołana, Walne Zgromadzenie 4 maja 2021 roku podjęło decyzję o rozpoczęciu procedury likwidacyjnej spółki PZU Finance AB. 23 czerwca 2021 roku PZU Finance AB otrzymała wstępną, a 21 grudnia 2021 roku wymagalną, negatywną dla spółki, decyzję urzędu skarbowego dotyczącą korekty rozliczenia podatkowego za rok 2019. W związku z tym Grupa PZU rozpoznała na 31 grudnia 2021 roku zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego w wysokości 72 mln zł (159 mln SEK). 21 stycznia 2022 roku PZU przekazał bezpośrednio do urzędu skarbowego w Szwecji płatność w wysokości 159 mln SEK (155 mln SEK kwoty bazowej oraz 4 mln SEK należnych odsetek). 10 listopada 2022 roku, korzystając z przysługującej ścieżki odwoławczej od decyzji podatkowej PZU Finance AB złożyła pozew do Sądu Administracyjnego w Sztokholmie w sprawie ponownego ustalenia wysokości podatku za 2019 rok.

26.3 Postępowania UOKiK wobec Alior Banku

27 września 2019 roku Prezes UOKiK wydał postanowienie o wszczęciu wobec Alior Banku postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone (sygnatura RPZ.611.4.2019.PG), którego przedmiotem jest 11 klauzul (tzw. klauzul modyfikacyjnych) zamieszczonych w stosowanych przez Alior Bank wzorcach umownych, na podstawie których Alior Bank dokonywał jednostronnych zmian w umowach zawartych z konsumentami. Prezes UOKiK zakwestionował brzmienie przedmiotowych postanowień m.in. jako nieprecyzyjne i niedające konsumentom możliwości weryfikacji wystąpienia przesłanek dokonywanej zmiany. Alior Bank prowadził korespondencję z Prezesem UOKiK w przedmiotowej sprawie i przedstawił UOKiK plan usunięcia z umów z klientami trwających skutków naruszenia. W przypadku jego akceptacji przez Prezesa UOKiK, możliwe będzie prowadzenie dalszych rozmów na temat dostosowania zakwestionowanych klauzul modyfikacyjnych do oczekiwań Prezesa UOKiK.

Na 31 marca 2023 roku Grupa PZU nie zidentyfikowała przesłanek do utworzenia rezerw z tytułu powyższej sprawy.

UOKiK prowadzi postępowanie wyjaśniające (znak: RWR.405.4.2021.ET) w celu wstępnego ustalenia, czy działania Alior Banku podejmowane po zgłoszeniu przez konsumentów nieautoryzowanych transakcji płatniczych, o których mowa w ustawie z dnia 19 stycznia 2011 roku o usługach płatniczych, mogą uzasadniać wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów lub postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Postępowanie to prowadzone jest „w sprawie”. Alior Bank nie jest stroną tego postępowania, przekazał jednak dokumenty i informacje, o które wzywał UOKiK. Do dnia podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Alior Bank nie otrzymał korespondencji z UOKiK, w której organ wyraziłby zastrzeżenia pod adresem Alior Banku w związku ze stosowaną praktyką. UOKiK poinformował w komunikatach o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wobec 9 innych banków, których praktyka była weryfikowana w analogicznych do prowadzonego wobec Alior Banku postępowaniach wyjaśniających. Ponieważ Alior Bank stosuje podobną praktykę do zakwestionowanej w przypadku tych 9 banków, należy się spodziewać, że również Alior Bank otrzyma postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Na ten moment nie jest możliwe oszacowanie skutków potencjalnego postępowania dla Alior Banku, w szczególności, jaki byłby oczekiwany przez UOKiK sposób usunięcia przez Alior Bank skutków naruszenia oraz czy doszłoby do nałożenia na Alior Bank kary pieniężnej. Dla poczynienia takich szacunków, konieczne byłoby zapoznanie się z uzasadnieniem postanowienia o wszczęciu postępowania. Ponadto, zarzuty UOKiK budzą wątpliwości w całym sektorze bankowym w zakresie ich zgodności z prawem europejskim. Przepisy ustawy o usługach płatniczych, na które UOKiK powołuje się w kontekście tych zarzutów, nie stanowią pełnego odzwierciedlenia implementowanej w nich dyrektywy. Spowodowało to liczne wystąpienia do UOKiK ze strony Związku Banków Polskich, a także wprowadzenie przez Ministerstwo Finansów propozycji dostosowania tych przepisów do wskazanej dyrektywy w projekcie nowelizacji ustawy o usługach płatniczych. W ocenie Alior Banku kwoty wynikające z dotychczas zgłoszonych, w przypadku negatywnego stanowiska UOKiK, będą możliwe do odzyskania na drodze sądowej. Na pozostałą część na 31 marca 2023 roku Alior Bank utrzymywał rezerwę w wysokości 2 mln zł.

26.4 Sprawy dotyczące Alior Leasing sp. z o.o.

W grudniu 2021 roku do Alior Banku i Alior Leasing sp. z o.o. wpłynęło od byłych członków Zarządu Alior Leasing sp. z o.o. wezwanie na sąd arbitrażowy ad hoc. Na podstawie opinii prawnych Grupa PZU ocenia prawdopodobieństwo skutecznego uzyskania przez

odwołanych członków zarządu Alior Leasing na drodze sądowej świadczeń z tytułu programu menedżerskiego na mniej niż 50%. Z tego względu na 31 marca 2023 roku Grupa PZU nie utworzyła rezerwy z tego tytułu.

Alior Leasing sp. z o.o. zidentyfikowała ryzyko wystąpienia możliwych roszczeń wobec Alior Leasing sp. z o.o. ze strony osób trzecich, które mogą wynikać z działań niektórych pracowników i współpracowników Alior Leasing sp. z o.o. Na dzień podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego roszczenia z tego tytułu nie zostały zgłoszone. W ocenie Grupy PZU nie występują okoliczności uzasadniające tworzenie rezerwy z tego tytułu.

Grupa PZU odstępuje od ujawnienia dalszych informacji dotyczących wyżej wskazanych możliwych roszczeń ze strony osób trzecich, aby nie osłabiać statusu i pozycji procesowej w przypadku ewentualnego postępowania.

26.5 Konflikt w Ukrainie

Z uwagi na inwazję Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i trwający od 24 lutego 2022 roku konflikt zbrojny Zarząd PZU dokonał oceny wpływu zaistniałej sytuacji na działalność operacyjną, ciągłość działania, sytuację finansową oraz kontynuację działalności przez Grupę PZU.

Na 31 marca 2023 roku łączne aktywa netto (aktywa pomniejszone o zobowiązania i skorygowane o wzajemne udziały między PZU Ukraina i PZU Ukraina Życie) trzech spółek działających w Ukrainie (PZU Ukraina, PZU Ukraina Życie oraz LLC SOS Services Ukraine) wyniosły 38 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 25 mln zł).

Aktywa (po wyłączeniu wzajemnych udziałów pomiędzy PZU Ukraina i PZU Ukraina Życie) tych spółek objęte konsolidacją wyniosły 364 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 357 mln zł), w tym m.in.:

- inwestycyjne (lokacyjne) aktywa finansowe to 219 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 207 mln zł), z czego 89 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 78 mln zł) to instrumenty emitowane przez rząd Ukrainy, a 130 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 129 mln zł) depozyty terminowe;
- aktywa z tytułu umów reasekuracji to 54 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 42 mln zł), z tego 34 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 31 mln zł) stanowił udział PZU.

Zobowiązania spółek wyniosły 326 mln zł (31 grudnia 2022 roku: 332 mln zł), w tym:

- zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia 315 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 322 mln zł);
- pozostałe zobowiązania 11 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 10 mln zł).

Obowiązujący od 24 lutego 2022 roku stan wojenny na terytorium całej Ukrainy oraz aktywne działania wojenne na wschodzie i południu kraju, a także przeprowadzane ataki powietrzne na całym terytorium powodują, że spółki ukraińskie z Grupy PZU pracują z uwzględnieniem wojennych ograniczeń oraz uwarunkowań prawnych wynikających z tzw. „regulacji wojennych”.

Jedną z regulacji wojennych wprowadzoną przez NBU 24 lutego 2022 roku dotyczyła zakazu międzynarodowych transferów środków pieniężnych z Ukrainy. Pod koniec 2022 roku zakaz ten został złagodzony, gdyż nie była możliwa realizacja przez zakłady ubezpieczeniowe płatności międzynarodowych z tytułu reasekuracji na rzecz nierezydentów.

14 lutego 2023 roku weszła w życie Uchwała NBU z 10 lutego 2023 roku, na mocy której ubezpieczyciele mogą regulować międzynarodowe zobowiązania reasekuracyjne (z wyjątkiem obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych), po uprzedniej weryfikacji i wpisaniu na listę ubezpieczycieli uprawnionych do wykonywania operacji w zakresie reasekuracji z reasekuratorami zagranicznymi. Decyzją NBU z 13 marca 2023 roku PZU Ukraina została wpisana na listę uprawnionych ubezpieczycieli.

Stan wojenny został przedłużony do 18 sierpnia 2023 roku.

Dwie agencje ratingowe w ciągu 2023 roku zmieniły ratingi Ukrainy. Aktualne ratingi przedstawiają się następująco:

- od 6 kwietnia 2023 roku agencja ratingowa S&P Global Ratings obniżyła długoterminowy i krótkoterminowy rating państwowy Ukrainy w walucie obcej do poziomu odpowiednio CCC/C z CCC+/C, a perspektywę zmieniła ze stabilnej na negatywną;
- od 17 sierpnia 2022 roku wg agencji ratingowej Fitch Ratings rating dla długoterminowych i krótkoterminowych zobowiązań walutowych (potwierdzony 20 stycznia 2023 roku) jest na poziomie CC/C;

- od 10 lutego 2023 roku wg agencji ratingowej Moody's Investors Service długoterminowy rating rządu Ukrainy w walutach obcych i w hrywnie, jak również rating niezabezpieczonego zadłużenia w walutach obcych został obniżony do Ca z Caa3, a perspektywa została zmieniona z negatywnej na stabilną.

Na dzień podpisania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stwierdzenie o możliwości utrzymania ciągłości działania (materializacja ryzyka pełnej utraty zdolności operacyjnych) spółek ukraińskich Grupy PZU jest obciążone niepewnością, ze względu na możliwość m. in:

- długofalowego utrzymywania się oraz eskalacji działań wojennych (ok. 20% obszaru Ukrainy objęte jest działaniami wojennymi);
- kontynuacji ostrzału z broni dalekiego zasięgu obiektów cywilnych i wojskowych, w tym obiektów infrastruktury krytycznej, co prowadzi do znacznych strat wśród ludności oraz zakłóceń w dostawach usług komunalnych, takich jak energia, ogrzewanie i zaopatrzenie w wodę;
- braku dostępu do kluczowych systemów, w tym poprzez zniszczenie infrastruktury fizycznej spółek;
- zaprzestania przez system bankowy Ukrainy obsługi wszelkich wewnętrznych transferów środków pieniężnych;
- niedostępności pracowników.

Grupa PZU na bieżąco monitoruje ryzyko geopolityczne wynikające z wojny w Ukrainie i rozpatruje przyszłe scenariusze rozwoju wydarzeń. Ze względu na sytuację w Ukrainie wycena aktywów i zobowiązań (w szczególności aktywów i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia i umów reasekuracji) spółek ukraińskich wymaga przyjęcia szeregu założeń i obciążona jest istotną niepewnością.

Kwartalna jednostkowa informacja finansowa PZU (wg PSR)

1. Śródroczny bilans

AKTYWA	31 marca 2023	31 grudnia 2022	31 marca 2022
I. Wartości niematerialne i prawne, w tym:	303 373	297 878	292 008
- wartość firmy	-	-	-
II. Lokaty	42 452 318	40 164 786	38 981 719
1. Nieruchomości	279 853	282 935	294 118
2. Lokaty w jednostkach podporządkowanych, w tym:	15 837 476	14 591 047	14 487 353
- lokaty w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	15 375 728	14 118 751	13 795 558
3. Inne lokaty finansowe	26 334 989	25 290 804	24 200 248
4. Należności depozytowe od cedentów	-	-	-
III. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	-	-	-
IV. Należności	2 725 894	2 526 929	2 415 992
1. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	1 789 801	1 917 402	1 458 348
1.1. Od jednostek podporządkowanych	2 909	2 777	7 743
1.2. Od pozostałych jednostek	1 786 892	1 914 625	1 450 605
2. Należności z tytułu reasekuracji	367 427	172 788	258 701
2.1. Od jednostek podporządkowanych	312 754	139 416	227 972
2.2. Od pozostałych jednostek	54 673	33 372	30 729
3. Inne należności	568 666	436 739	698 943
3.1. Należności od budżetu	196 577	31 846	97 409
3.2. Pozostałe należności	372 089	404 893	601 534
a) od jednostek podporządkowanych	35 752	30 564	79 259
b) od pozostałych jednostek	336 337	374 329	522 275
V. Inne składniki aktywów	308 780	264 576	403 735
1. Rzeczowe składniki aktywów	128 609	133 856	114 782
2. Środki pieniężne	180 171	130 720	288 953
3. Pozostałe składniki aktywów	-	-	-
VI. Rozliczenia międzyokresowe	3 144 192	2 680 863	2 823 799
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-
2. Aktywowane koszty akwizycji	1 967 066	1 756 710	1 802 084
3. Zarachowane odsetki i czynsze	-	-	-
4. Inne rozliczenia międzyokresowe	1 177 126	924 153	1 021 715
VII. Należne wpłaty na kapitał zakładowy	-	-	-
VIII. Akcje własne	-	-	-
Aktywa, razem	48 934 557	45 935 032	44 917 253

Śródroczny bilans (kontynuacja)

PASYWA	31 marca 2023	31 grudnia 2022	31 marca 2022
I. Kapitał własny	17 585 961	15 824 143	15 569 777
1. Kapitał zakładowy	86 352	86 352	86 352
2. Kapitał zapasowy	7 694 696	7 694 696	7 347 497
3. Kapitał z aktualizacji wyceny	7 206 180	6 406 321	6 095 462
4. Pozostałe kapitały rezerwowe	-	-	-
5. Zysk (strata) z lat ubiegłych	1 636 774	-	2 028 335
6. Zysk (strata) netto	961 959	1 636 774	12 131
7. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	-	-	-
II. Zobowiązania podporządkowane	2 279 507	2 333 305	2 265 710
III. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	29 724 184	27 570 942	25 765 399
IV. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno - ubezpieczeniowych (wartość ujemna)	(4 596 568)	(3 657 686)	(2 152 277)
V. Oszacowane regresy i odzyski (wartość ujemna)	(92 588)	(104 005)	(89 527)
1. Oszacowane regresy i odzyski brutto	(96 704)	(107 805)	(91 817)
2. Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach i odzyskach	4 116	3 800	2 290
VI. Pozostałe rezerwy	915 277	615 028	731 950
1. Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	54 795	43 513	64 001
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	841 921	554 443	652 142
3. Inne rezerwy	18 561	17 072	15 807
VII. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	-	-	-
VIII. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	1 767 129	1 449 961	1 688 568
1. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	433 871	448 296	422 662
1.1. Wobec jednostek podporządkowanych	7 348	11 974	4 788
1.2. Wobec pozostałych jednostek	426 523	436 322	417 874
2. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	604 662	193 348	267 363
2.1. Wobec jednostek podporządkowanych	27 703	16 668	21 929
2.2. Wobec pozostałych jednostek	576 959	176 680	245 434
3. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	-	-	-
4. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	-	-	5 097
5. Inne zobowiązania	595 375	699 867	864 990
5.1. Zobowiązania wobec budżetu	32 314	96 992	36 991
5.2. Pozostałe zobowiązania	563 061	602 875	827 999
a) wobec jednostek podporządkowanych	80 777	68 133	183 594
b) wobec pozostałych jednostek	482 284	534 742	644 405
6. Fundusze specjalne	133 221	108 450	128 456
IX. Rozliczenia międzyokresowe	1 351 655	1 903 344	1 137 653
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	1 096 821	1 653 158	925 649
2. Ujemna wartość firmy	-	-	-
3. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	254 834	250 186	212 004
Pasywa, razem	48 934 557	45 935 032	44 917 253

Śródroczny bilans (kontynuacja)

	31 marca 2023	31 grudnia 2022	31 marca 2022
Wartość księgowa	17 585 961	15 824 143	15 569 777
Liczba akcji	863 523 000	863 523 000	863 523 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w złotych)	20,37	18,33	18,03
Rozwodniona liczba akcji	863 523 000	863 523 000	863 523 000
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w złotych)	20,37	18,33	18,03

2. Śródroczne zestawienie pozycji pozabilansowych

Pozycje pozabilansowe	31 marca 2023	31 grudnia 2022	31 marca 2022
1. Należności warunkowe, w tym:	2 912 335	3 045 272	3 676 824
1.1. Otrzymane gwarancje i poręczenia	2 525	2 718	2 392
1.2. Pozostałe ¹⁾	2 909 810	3 042 554	3 674 432
2. Zobowiązania warunkowe, w tym:	1 300 906	1 144 871	1 164 097
2.1. Udzielone poręczenia i gwarancje	6 089	9 082	93 737
2.2. Weksle akceptowane i indosowane	-	-	-
2.3. Aktywa z zobowiązaniem odsprzedaży	-	-	-
2.4. Inne zobowiązania zabezpieczone na aktywach lub na przychodach	-	-	-
3. Zabezpieczenia z tytułu reasekuracji ustanowione na rzecz zakładu ubezpieczeń	-	-	-
4. Zabezpieczenia z tytułu reasekuracji ustanowione przez zakład ubezpieczeń na rzecz cedentów	-	-	-
5. Obce składniki aktywów nieujęte w aktywach	231 060	233 081	145 327
6. Inne pozycje pozabilansowe	-	-	-
Pozycje pozabilansowe, razem	4 444 301	4 423 224	4 986 248

¹⁾ Pozycja obejmuje głównie: zabezpieczenia otrzymane w formie przewłaszczenia majątku dłużnika, hipoteki na majątku dłużnika, inne należności warunkowe itp.

3. Śródroczny rachunek techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych

Techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych i osobowych	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022
I. Składki (1-2-3+4)	3 250 726	3 000 226
1. Składki przypisane brutto	4 442 851	3 927 443
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	131 166	96 657
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	853 745	701 022
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(207 214)	(129 538)
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	63 157	58 728
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	60 155	30 639
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	2 020 250	1 877 875
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	1 852 817	1 762 615
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	1 919 338	1 806 734
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	66 521	44 119
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	167 433	115 260
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	1 315 088	235 006
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	1 147 655	119 746
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	(2 405)	1 013
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	976 489	823 507
1. Koszty akwizycji, w tym:	792 574	673 970
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(210 355)	(200 861)
2. Koszty administracyjne	214 785	172 923
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	30 870	23 386
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	111 969	101 772
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	267 735	285 426

4. Śródroczny ogólny rachunek zysków i strat

Ogólny rachunek zysków i strat	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022
I. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych lub ubezpieczeń na życie	267 735	285 426
II. Przychody z lokat	193 623	186 534
1. Przychody z lokat w nieruchomości	1 059	1 617
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	5 182	5 129
2.1. Z udziałów lub akcji	-	-
2.2. Z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	5 356	4 896
2.3. Z pozostałych lokat	(174)	233
3. Przychody z innych lokat finansowych	173 602	142 207
3.1. Z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	244	265
3.2. Z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	137 435	129 802
3.3. Z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	2 768	31
3.4. Z pozostałych lokat	33 155	12 109
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	-	-
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	13 780	37 581
III. Niezrealizowane zyski z lokat	87 532	124 866
IV. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	-	-
V. Koszty działalności lokacyjnej	21 170	89 616
1. Koszty utrzymania nieruchomości	4 488	571
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	8 185	7 816
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	-	-
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	8 497	81 229
VI. Niezrealizowane straty na lokatach	58 867	58 267
VII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	63 157	58 728
VIII. Pozostałe przychody operacyjne	63 422	64 315
IX. Pozostałe koszty operacyjne	172 253	145 405
X. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	296 865	309 125
XI. Zyski nadzwyczajne	-	-
XII. Straty nadzwyczajne	-	-
XIII. Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	738 674	(221 055)
XIV. Zysk (strata) brutto	1 035 539	88 070
XV. Podatek dochodowy	73 580	75 939
a) część bieżąca	(148 233)	(126 167)
b) część odroczone	221 813	202 106
XVI. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	-	-
XVII. Zysk (strata) netto	961 959	12 131

	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 marca 2022
Zysk (strata) netto (zannualizowany) ¹⁾	3 901 278	49 198
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	863 523 000	863 523 000
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	1,11	0,01
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	863 523 000	863 523 000
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	1,11	0,01

¹⁾ Wyliczenie uwzględniające liczbę dni kalendarzowych w okresie.

5. Śródroczne zestawienie zmian w kapitale własnym

Zestawienie zmian w kapitale własnym	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 grudnia 2022	1 stycznia - 31 marca 2022
I. Kapitał własny na początek okresu (BO)	15 824 143	15 776 367	15 776 367
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-
I.a. Kapitał własny na początek okresu (BO), po uzgodnieniu do danych porównywalnych	15 824 143	15 776 367	15 776 367
1. Kapitał zakładowy na początek okresu	86 352	86 352	86 352
1.1. Zmiany kapitału zakładowego	-	-	-
a) zwiększenia	-	-	-
b) zmniejszenia	-	-	-
1.2. Kapitał zakładowy na koniec okresu	86 352	86 352	86 352
2. Kapitał zapasowy na początek okresu	7 694 696	7 347 436	7 347 436
2.1. Zmiany kapitału zapasowego	-	347 260	61
a) zwiększenia (z tytułu):	-	1 297 135	61
- podziału zysku (ponad wymaganą ustawowo wartość)	-	1 295 995	-
- z kapitału rezerwowego z aktualizacji – tytułem sprzedaży i likwidacji środków trwałych	-	1 140	61
b) zmniejszenia	-	949 875	-
2.2. Kapitał zapasowy na koniec okresu	7 694 696	7 694 696	7 347 497
3. Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	6 406 321	6 314 244	6 314 244
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-

Śródroczne zestawienie zmian w kapitale własnym (kontynuacja)

Zestawienie zmian w kapitale własnym	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 grudnia 2022	1 stycznia - 31 marca 2022
3.a. Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu (BO), po uzgodnieniu do danych porównywalnych	6 406 321	6 314 244	6 314 244
3.1. Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny	799 859	92 077	(218 782)
a) zwiększenia (z tytułu):	930 832	904 081	227 497
- aktualizacji lokat finansowych wycenianych metodą praw własności	516 907	314 344	96 680
- aktualizacji lokat finansowych zakwalifikowanych do portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	360 212	549 693	96 080
- aktualizacji lokat finansowych utrzymywanych na potrzeby rachunkowości zabezpieczeń	53 705	34 479	29 250
- zbycia instrumentów dostępnych do sprzedaży	8	5 565	5 487
b) zmniejszenia (z tytułu)	130 973	812 004	446 279
- aktualizacji lokat finansowych wycenianych metodą praw własności	112	123 469	50 421
- aktualizacji lokat finansowych zakwalifikowanych do portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	130 718	669 704	372 652
- aktualizacji lokat finansowych utrzymywanych na potrzeby rachunkowości zabezpieczeń	-	-	15 025
- zbycia instrumentów dostępnych do sprzedaży	143	17 691	8 120
- zbycia środków trwałych	-	1 140	61
3.2. Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	7 206 180	6 406 321	6 095 462
4. Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	-	-	-
4.1. Zmiany pozostałych kapitałów rezerwowych	-	-	-
a) zwiększenia	-	-	-
b) zmniejszenia	-	-	-
4.2. Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	-	-	-
5. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	1 636 774	2 028 335	2 028 335
5.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	1 636 774	2 028 335	2 028 335
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-
5.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	1 636 774	2 028 335	2 028 335
a) zwiększenia	-	949 875	-
b) zmniejszenia	-	2 978 210	-
- przeniesienia na kapitał zapasowy	-	1 295 995	-
- wypłata dywidendy	-	1 675 235	-
- przeniesienia/odpisy ZFŚS	-	6 980	-
5.3. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	1 636 774	-	2 028 335
5.4. Strata z lat ubiegłych na początek okresu	-	-	-
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-
b) korekty błędów	-	-	-
5.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	-	-	-
a) zwiększenia	-	-	-
b) zmniejszenia	-	-	-
5.6. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-	-
5.7. Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	1 636 774	-	2 028 335

Śródroczne zestawienie zmian w kapitale własnym (kontynuacja)

Zestawienie zmian w kapitale własnym	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 grudnia 2022	1 stycznia - 31 marca 2022
6. Wynik netto	961 959	1 636 774	12 131
a) zysk netto	961 959	1 636 774	12 131
b) strata netto	-	-	-
c) odpisy z zysku	-	-	-
II. Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	17 585 961	15 824 143	15 569 777

6. Śródroczny rachunek przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 grudnia 2022	1 stycznia - 31 marca 2022
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Wpływy	4 586 345	16 090 563	4 123 197
1. Wpływy z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	4 355 123	14 812 738	3 822 908
1.1. Wpływy z tytułu składek brutto	4 249 366	14 440 245	3 746 316
1.2. Wpływy z tytułu regresów, odzysków i zwrotów odszkodowań	87 601	310 343	56 737
1.3. Pozostałe wpływy z działalności bezpośredniej	18 156	62 150	19 855
2. Wpływy z reasekuracji biernej	99 523	417 372	97 184
2.1. Wpłaty reasekuratorów z tytułu udziału w odszkodowaniach	59 528	240 217	43 984
2.2. Wpływy z tytułu prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów	39 995	173 998	50 482
2.3. Pozostałe wpływy z reasekuracji biernej	-	3 157	2 718
3. Wpływy z pozostałej działalności operacyjnej	131 699	860 453	203 105
3.1. Wpływy z tytułu czynności komisarza awaryjnego	70 832	424 786	106 438
3.2. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty	9	1 652	952
3.3. Pozostałe wpływy	60 858	434 015	95 715
II. Wydatki	3 931 814	14 561 574	3 679 586
1. Wydatki z tytułu z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	3 090 572	11 751 182	2 888 090
1.1. Zwroty składek brutto	120 433	323 958	66 789
1.2. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	1 762 436	6 871 398	1 653 690
1.3. Wydatki z tytułu akwizycji	596 040	2 095 324	515 669
1.4. Wydatki o charakterze administracyjnym	387 351	1 751 069	434 880
1.5. Wydatki z tytułu likwidacji szkód i windykacji regresów	71 518	290 713	72 583
1.6. Wypłacone prowizje i udziały w zyskach z tytułu reasekuracji czynnej	100 114	242 682	84 831
1.7. Pozostałe wydatki z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	52 680	176 038	59 648
2. Wydatki z tytułu reasekuracji biernej	460 643	1 135 355	458 634
2.1. Składki zapłacone z tytułu reasekuracji	454 912	1 115 978	458 633
2.2. Pozostałe wydatki z tytułu reasekuracji biernej	5 731	19 377	1
3. Wydatki z pozostałej działalności operacyjnej	380 599	1 675 037	332 862
3.1. Wydatki z tytułu czynności komisarza awaryjnego	32 375	219 727	67 560
3.2. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty	35 841	110 425	18 527
3.3. Pozostałe wydatki operacyjne	312 383	1 344 885	246 775
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I-II)	654 531	1 528 989	443 611

Śródroczny rachunek przepływów pieniężnych (kontynuacja)

Rachunek przepływów pieniężnych	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 grudnia 2022	1 stycznia - 31 marca 2022
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności lokacyjnej			
I. Wpływy	36 464 003	104 089 320	19 056 818
1. Zbycie nieruchomości	-	6 844	591
2. Zbycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych	-	-	-
3. Zbycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	699	55 538	46 565
4. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz spłata pożyczek udzielonych tym jednostkom	-	-	-
5. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki	343 436	1 148 141	193 083
6. Likwidacja lokat terminowych w instytucjach kredytowych	6 825 534	20 978 955	2 778 685
7. Realizacja pozostałych lokat	29 213 352	80 454 839	15 980 462
8. Wpływy z nieruchomości	221	710	167
9. Odsetki otrzymane	80 761	560 305	56 965
10. Dywidendy otrzymane	-	883 146	-
11. Pozostałe wpływy z lokat	-	842	300
II. Wydatki	36 970 608	103 701 952	19 111 595
1. Nabycie nieruchomości	16	34	265
2. Nabycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych	-	171 850	70 494
3. Nabycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	20 237	980 675	82 818
4. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz udzielenie pożyczek tym jednostkom	-	40 005	40 000
5. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki	973 770	432 416	69 818
6. Nabycie lokat terminowych w instytucjach kredytowych	6 801 397	21 002 554	2 746 777
7. Nabycie pozostałych lokat	29 167 206	81 051 922	16 081 472
8. Wydatki na utrzymanie nieruchomości	2 945	1 893	14 624
9. Pozostałe wydatki na lokaty	5 037	20 603	5 327
III. Przepływy pieniężne netto z działalności lokacyjnej (I-II)	(506 605)	387 368	(54 777)

Śródroczny rachunek przepływów pieniężnych (kontynuacja)

Rachunek przepływów pieniężnych	1 stycznia - 31 marca 2023	1 stycznia - 31 grudnia 2022	1 stycznia - 31 marca 2022
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
I. Wpływy	48 757	2 848 029	1 559 888
1. Wpływy netto z emisji akcji oraz dopłat do kapitału	-	-	-
2. Kredyty, pożyczki oraz emisja dłużnych papierów wartościowych	48 757	2 848 029	1 559 888
3. Pozostałe wpływy finansowe	-	-	-
II. Wydatki	151 873	4 774 164	1 802 488
1. Dywidendy	1	1 675 235	-
2. Inne, niż wypłata dywidend, wydatki z tytułu podziału zysku	-	-	-
3. Nabycie akcji własnych	-	-	-
4. Spłata kredytów, pożyczek oraz wykup własnych dłużnych papierów wartościowych	48 766	3 017 655	1 779 236
5. Odsetki od kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	103 106	81 274	23 252
6. Pozostałe wydatki finansowe	-	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	(103 116)	(1 926 135)	(242 600)
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	44 810	(9 778)	146 234
E. Bilansowa zmiana środków pieniężnych, w tym:	49 451	(15 115)	143 118
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	4 641	(5 337)	(3 116)
F. Środki pieniężne na początek okresu	130 720	145 835	145 835
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-E), w tym:	180 171	130 720	288 953
- o ograniczonej możliwości dysponowania	67 237	37 578	72 118

7. Wprowadzenie

Niniejsza kwartalna jednostkowa informacja finansowa PZU została sporządzona zgodnie z PSR z przyczyn opisanych w części Wstęp, w której przedstawiono również definicję PSR.

8. Podstawowe zasady (polityka) rachunkowości

Szczegółowe zasady (polityka) rachunkowości zostały zaprezentowane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym PZU za 2022 rok.

9. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości

W okresie 3 miesięcy zakończonym 31 marca 2023 roku nie dokonano zmian zasad (polityki) rachunkowości.

Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu PZU:

Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	
Beata Kozłowska – Chyła	Prezes Zarządu PZU	(podpis)
Tomasz Kulik	Członek Zarządu PZU	(podpis)
Ernest Bejda	Członek Zarządu PZU	(podpis)
Małgorzata Kot	Członek Zarządu PZU	(podpis)
Krzysztof Kozłowski	Członek Zarządu PZU	(podpis)
Piotr Nowak	Członek Zarządu PZU	(podpis)
Maciej Rapkiewicz	Członek Zarządu PZU	(podpis)
Małgorzata Sadurska	Członek Zarządu PZU	(podpis)

Osoba odpowiedzialna za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego:

Katarzyna Łubkowska	Dyrektor Biura Rachunkowości	(podpis)

Warszawa, 24 maja 2023 roku